

МАКЕДОНСКИ НЕЗАВИСЕН СИНДИКАТ
НА ПОЛИЦИЈАТА
Бр. 09 —
МАРТ 2018 год.
Скопје

ПРЕДЛОГ НА
НОВ
КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР
НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

ПРЕДЛОГ НА НОВ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

А. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој колективен договор се уредуваат правата и обврските на работниците во Министерството за внатрешни работи и работодавачот, како и условите и начинот на остварување на правата и обврските од работен однос и други прашања од работните односи или во врска со работните односи.

Член 2

Работодавач во смисла на овој колективен договор е Министерството за внатрешни работи на Република Македонија (во натамошниот текст: Министерството) претставувано од министерот за внатрешни работи (во натамошниот текст: министерот), кое вработува работници врз основа на договор за вработување.

Член 3

Работник во смисла на овој колективен договор е лице кое:
- заснова работен однос на работно место со статус на овластено службено лице врз основа на склучен договор за вработување на неопределено или определено време, со полно, со пократко од полното и со скратено работно време во Министерството;
- работи на работно место со статус на овластено службено лице со полно, односно со скратено работно време во Министерството.

Член 4

Синдикат во смисла на овој Колективен договор се сите синдикати кои функционираат во МВР на РМ а се регистрирани во централниот регистар на РМ, претставувани од претседателите или нивните овластени претставници.
Репрезентативен синдикат е Синдикат кој брои повеќе од 20% членови од вработените во МВР.

Член 5

Овој Колективен договор се применува непосредно и е задолжителен за сите работници кои имаат статус на овластено службено лице во Министерството.

Член 6

Со овој колективен договор односно со договорот за вработување можат да се предвидат права кои за работниците се поповолни од правата утврдени со законите со кои се уредуваат права на работниците, доколку тоа не е во спротивност со одредбите од тие закони.

Член 7

За прашањата кои не се уредени со овој колективен договор, се применуваат одредбите од соодветните закони и подзаконските прописи донесени врз основа на закон.

Б. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

I. ЗАСНОВАЊЕ НА РАБОТЕН ОДНОС

1. Услови, начин и постапка за засновање на работен однос

Член 8

За потребата од прием на нови работници одлучува министерот во согласност со потребите утврдени во актите за организација и работа и систематизација на работните места во Министерството, Бирото за јавна безбедност (во натамошниот текст: Бирото) и Управата за безбедност и контраразузнавање (во натамошниот текст: Управата).

ПРЕДЛОГ НА НОВ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

А. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој колективен договор се уредуваат правата и обврските на работниците во Министерството за внатрешни работи и работодавачот, како и условите и начинот на остварување на правата и обврските од работен однос и други прашања од работните односи или во врска со работните односи.

Член 2

Работодавач во смисла на овој колективен договор е Министерството за внатрешни работи на Република Македонија (во натамошниот текст: Министерството) претставувано од министерот за внатрешни работи (во натамошниот текст: министерот), кое вработува работници врз основа на договор за вработување.

Член 3

Работник во смисла на овој колективен договор е лице кое:

- заснова работен однос на работно место со статус на овластено службено лице врз основа на склучен договор за вработување на неопределено или определено време, со полно, со пократко од полното и со скратено работно време во Министерството;
- работи на работно место со статус на овластено службено лице со полно, односно со скратено работно време во Министерството.

Член 4

Синдикат во смисла на овој Колективен договор се сите синдикати кои функционираат во МВР на РМ а се регистрирани во централниот регистар на РМ, претставувани од претседателите или нивните овластени претставници.

Репрезентативен синдикат е Синдикат кој брои повеќе од 20% членови од вработените во МВР.

Член 5

Овој Колективен договор се применува непосредно и е задолжителен за сите работници кои имаат статус на овластено службено лице во Министерството.

Член 6

Со овој колективен договор односно со договорот за вработување можат да се предвидат права кои за работниците се поповолни од правата утврдени со законите со кои се уредуваат права на работниците, доколку тоа не е во спротивност со одредбите од тие закони.

Член 7

За прашањата кои не се уредени со овој колективен договор, се применуваат одредбите од соодветните закони и подзаконските прописи донесени врз основа на закон.

Б. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

I. ЗАСНОВАЊЕ НА РАБОТЕН ОДНОС

1. Услови, начин и постапка за засновање на работен однос

Член 8

За потребата од прием на нови работници одлучува министерот во согласност со потребите утврдени во актите за организација и работа и систематизација на работните места во Министерството, Бирото за јавна безбедност (во натамошниот текст: Бирото) и Управата за безбедност и контраразузнавање (во натамошниот текст: Управата).

Член 9

Условите за засновање на работен однос во Министерството, принципите при вработување во Министерството, начините на засновање на работен однос, постапката на селекција на лица кои засноваат работен однос во Министерството, склучувањето на договор за вработување и видовите договори за вработување, како и правата и обврските што произлегуваат од работниот однос на работниците во Министерството, се пропишани и се остваруваат согласно Законот за внатрешни работи, Законот за полиција, Законот за работните односи и подзаконските прописи што произлегуваат од Законот за внатрешни работи за начинот на спроведување на селекција на лица кои засноваат работен однос во Министерството, за начинот на остварување на системот на кариера на работниците во Министерството, како и за начинот на оценување на работниците, формата и содржината на образецот за оценување и образецот за годишно интервју, како и формата и содржината на извештајот за извршено оценување на работниците во Министерството.

Член 10

(1) Постапката за селекција на лица кои засноваат работен однос во Министерството врз основа на јавен оглас, ја спроведува комисија за селекција на лица кои засноваат работен однос во Министерството, формирана од министерот.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член, се формира по потреба односно во случаите кога се врши прием на нови работници во Министерството.

(3) Комисијата е составена од претседател и најмалку четири члена – претставници од организациските единици согласно организациската поставеност на работното место за кое има потреба да се заснова работен однос, секретар и нивни заменици. Секретарот на комисијата нема право на глас.

(4) Комисијата работи согласно одредбите од Законот за внатрешни работи, Законот за полиција, подзаконскиот пропис за селекција и избор на лица кои засноваат работен однос во Министерството и прописите од областа на работните односи.

Член 11

(1) Работен однос без јавен оглас во Министерството се заснова за работни места со посебни должности и овластувања утврдени со Законот за внатрешни работи и Правилникот за систематизација на работните места и за кандидати за вработување во Центарот за обука во МВР.

(2) Предност при вработување со високо образование ќе имаат лицата кои завршиле Факултетот областа на безбедноста и правото.

2. Приправници

Член 12

Министерството може да склучи договор за вработување на неопределено време со лице кое за првпат започнува да врши работа соодветна на видот на своето стручно образование и нема претходно работно искуство – како приправник за одредено работно место.

Член 13

(1) Приправникот се оспособува за самостојно и стручно вршење на работите и задачите на работното место за кое склучил договор за вработување (приправнички стаж).

(2) Приправничкиот стаж трае девет месеци.

(3) Приправничкиот стаж на полицаец – приправник трае шест месеци.

2.1 Обука на приправник

Член 14

Приправничкиот стаж приправникот го поминува на обука согласно одредбите од Законот за внатрешни работи и Правилникот за обука во Министерството.

Член 15

По завршување на приправничкиот стаж, приправникот полага приправнички испит.

2.2 Приправнички испит

Член 16

Приправничкиот испит се состои во проверка на теоретско познавање на прописите (општ дел) и основите за практична работа во областите во надлежност на Министерството (посебен дел).

Член 17

Општиот и посебниот дел од приправничкиот испит од членот 15 од овој колективен договор, претставуваат единствена целина.

Член 18

- (1) Приправничкиот испит се полага согласно програма донесена од министерот.
- (2) Програмата од ставот (1) на овој член, ја изготвуваат организациските единици надлежни за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото и Управата.
- (3) Програмата содржи план во кој се разработени сите прашања според надлежностите на организациските единици за потребите на Министерството, во Бирото односно Управата, градивото, прописите и правната литература.

Член 19

- (1) Приправничкиот испит се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.
- (2) Базите на прашања за приправничкиот испит ги изготвува комисија формирана од министерот.
- (3) Комисијата од ставот (2) на овој член, е составена од претседател, најмалку пет члена – претставници од организациските единици за потребите на Министерството, од Бирото и Управата, секретар и нивни заменици.
- (4) Комисијата од ставот (2) на овој член, по потреба врши ревизија и ажурирање на базите на прашања од приправничкиот испит.
- (5) При ревизијата комисијата особено ги има предвид измените на правните прописи на кои е засновано прашањето, бројот на кандидати кои го одговарале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите на прашања.
- (6) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања, комисијата одлучува прашањата да бидат изменети или целосно отстранети од базите.
- (7) Прашањата кои по извршеното ажурирање согласно ставот (6) на овој член, се целосно отстранети, се заменуваат со нови.
- (8) Базите на прашања се јавно достапни на веб страницата на Министерството.

Член 20

Полагањето на приправничкиот испит се врши најдоцна во рок од 15 дена од денот на истекот на приправничкиот стаж.

Член 21

- (1) За полагање на приправничкиот испит, министерот формира испитни комисии.
- (2) Испитните комисии од ставот (1) на овој член, се формираат на ниво на Министерството – за полагање приправнички испит за работници распоредени во организациските единици што вршат работи за потребите на Министерството, во Бирото – за полагање приправнички испит за работници распоредени во организациските единици во Бирото и во Управата – за полагање приправнички испит за работници распоредени во организациските единици во Управата.

Член 22

- (1) Испитните комисии од членот 20 од овој колективен договор, се составени од претседател, најмалку тројца членови од кои еден член е од областа на информатика, секретар и нивни заменици.
- (2) За претседател, член односно заменик во испитната комисија за полагање на приправничкиот испит се определува работник со VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС и работно искуство во Министерството од најмалку пет години.

Член 23

- (1) За полагање на приправничкиот испит приправникот преку организациската единица во која работи задолжително поднесува писмено барање до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси во Министерството, Бирото односно Управата, согласно организациската поставеност на организациската единица во која работи приправникот.

2.2 Приправнички испит

Член 16

Приправничкиот испит се состои во проверка на теоретско познавање на прописите (општ дел) и основите за практична работа во областите во надлежност на Министерството (посебен дел).

Член 17

Општиот и посебниот дел од приправничкиот испит од членот 15 од овој колективен договор, претставуваат единствена целина.

Член 18

(1) Приправничкиот испит се полага согласно програма донесена од министерот.

(2) Програмата од ставот (1) на овој член, ја изготвуваат организациските единици надлежни за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото и Управата.

(3) Програмата содржи план во кој се разработени сите прашања според надлежностите на организациските единици за потребите на Министерството, во Бирото односно Управата, градивото, прописите и правната литература.

Член 19

(1) Приправничкиот испит се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Базите на прашања за приправничкиот испит ги изготвува комисија формирана од министерот.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член, е составена од претседател, најмалку пет члена – претставници од организациските единици за потребите на Министерството, од Бирото и Управата, секретар и нивни заменици.

(4) Комисијата од ставот (2) на овој член, по потреба врши ревизија и ажурирање на базите на прашања од приправничкиот испит.

(5) При ревизијата комисијата особено ги има предвид измените на правните прописи на кои е засновано прашањето, бројот на кандидати кои го одговарале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите на прашања.

(6) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања, комисијата одлучува прашањата да бидат изменети или целосно отстранети од базите.

(7) Прашањата кои по извршеното ажурирање согласно ставот (6) на овој член, се целосно отстранети, се заменуваат со нови.

(8) Базите на прашања се јавно достапни на веб страницата на Министерството.

Член 20

Полагањето на приправничкиот испит се врши најдоцна во рок од 15 дена од денот на истекот на приправничкиот стаж.

Член 21

(1) За полагање на приправничкиот испит, министерот формира испитни комисии.

(2) Испитните комисии од ставот (1) на овој член, се формираат на ниво на Министерството – за полагање приправнички испит за работници распоредени во организациските единици што вршат работи за потребите на Министерството, во Бирото – за полагање приправнички испит за работници распоредени во организациските единици во Бирото и во Управата – за полагање приправнички испит за работници распоредени во организациските единици во Управата.

Член 22

(1) Испитните комисии од членот 20 од овој колективен договор, се составени од претседател, најмалку тројца членови од кои еден член е од областа на информатика, секретар и нивни заменици.

(2) За претседател, член односно заменик во испитната комисија за полагање на приправничкиот испит се определува работник со VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС и работно искуство во Министерството од најмалку пет години.

Член 23

(1) За полагање на приправничкиот испит приправникот преку организациската единица во која работи задолжително поднесува писмено барање до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси во Министерството, Бирото односно Управата, согласно организациската поставеност на организациската единица во која работи приправникот.

(2) Писменото барање од ставот (1) на овој член, приправникот е должен да го достави најдоцна во рок од пет дена пред истекот на приправничкиот стаж.

(3) Доколку приправникот не поднесе барање за полагање на приправнички испит во рокот утврден во ставот (2) на овој член, се смета дека не го положил приправничкиот испит по прв пат.

(4) Во случаите кога приправникот нема да достави барање за полагање на приправнички испит во рокот од ставот (2) на овој член, надлежната организациска единица за управување со човечки ресурси задолжително го известува за обврската да поднесе барање во рок од 30 дена од истекот на рокот од ставот (2) на овој член, со укажување на последиците од неподнесување на барањето.

Член 24

Кога кандидатот од објективни причини е спречен да се јави во времето определено за полагање на првиот дел од приправничкиот испит, кандидатот е должен да го најави и оправда своето отсуство со писмено известување до надлежната организациска единица за управување со човечки ресурси.

Член 25

(1) Испитните комисии од членот 21 од овој колективен договор, одржуваат испити по потреба.

(2) Претседателот на комисијата го определува денот и часот за полагање на приправничкиот испит и за тоа се известува приправникот и организациската единица во која тој работи по писмен пат, најдоцна седум дена пред полагањето на приправничкиот испит.

Член 26

(1) Приправничкиот испит се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на приправнички испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Во просторијата за полагање на испитот, за време на полагање на испитот се присутни само кандидатите и членовите на испитната комисија.

Член 27

(1) Пред почетокот на полагањето на приправничкиот испит, испитната комисија го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на приправничкиот испит не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на приправничкиот испит не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица, освен со информатичарот од испитната комисија, во случај кога има технички проблем со компјутерот.

(4) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за 15 минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок, испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најдоцна три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(5) Ако при полагање на испитот настанат технички проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути, испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат и ќе се одржи најдоцна во рок од три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Доколку кандидатот при полагањето на испитот постапува спротивно од ставовите (2) и (3) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот, при што се смета дека кандидатот не го положил приправничкиот испит и истото се констатира во записникот за полагање на приправничкиот испит, кој го составува испитната комисија.

Член 28

(1) Пред почетокот на полагањето претставник од испитната комисија дава појаснување за начинот на спроведување на приправничкиот испит.

(2) Електронскиот систем за полагање на приправничкиот испит не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за испитот за повеќе од еден кандидат.

Член 29

(1) Приправничкиот испит содржи прашања од секој предмет утврдени во Програмата за полагање на приправнички испит во Министерството и содржи најмалку

дваесет прашања со три опции на избор, од кои една е точна, една е слична и една не е точна.

(2) Се смета дека кандидатот го положил приправничкиот испит доколку со одговорите на прашањата од испитот остварил најмалку 70 % од вкупниот број утврдени бодови.

Член 30

(1) Прашањата содржани во тестовите за полагање на приправничкиот испит и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на приправничкиот испит, кој го воспоставува и одржува Министерството за внатрешни работи.

(2) Електронскиот систем од ставот (1) на овој член, содржи и достапна база од најмалку 300 прашања од областа на предметите од програмата за потребите на приправничкиот испит.

(3) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од приправничкиот испит.

Член 31

(1) Прашањата од електронскиот тест, зависно од тежината се вреднуваат со бодови определени во тестот.

(2) Резултатите од полагањето на приправничкиот испит му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(3) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од приправничкиот испит изнесува два часа.

Член 32

Испитната комисија составува записник во кој се констатира време и место на одржување на приправничкиот испит, број на присутните кандидати, лично име на кандидатите кои го полагале приправничкиот испит и резултати од спроведениот испит.

Член 33

Материјалите и снимките од одржаните приправнички испити се чуваат во Министерството една година од денот на спроведување на испитот.

Член 34

Кандидатите кои нема да го положат приправничкиот испит, имаат можност за повторно полагање на испитот по истекот на 30 дена од денот на неговото полагање по прв пат.

Член 35

(1) Резултатот од приправничкиот испит се оценува со оценка „го положил испитот“ или „не го положил испитот“.

(2) Оценка за резултатот од испитот донесува испитната комисија, врз основа на резултатите од електронскиот тест од членот 30 од овој колективен договор.

Член 36

(1) На приправникот кој го положил приправничкиот испит му се издава уверение за положен приправнички испит.

(2) Уверението од ставот (1) на овој член, го потпишува претседателот на испитната комисија.

3. Распоредување на работниците во Министерството

Член 37

(1) Работникот работи на работно место во организациската единица на Министерството за кое склучил договор за вработување.

(2) Работникот во текот на работниот однос може да биде распореден на друго работно место, различно од она на кое претходно работел, во транспарентна постапка.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, транспарентноста на постапката не се однесува на распоредување на работници на работни места во Министерството при распоредување на работникот по потреба на Министерството или при распоредување по барање на работникот.

(4) Работните места на кои нема да се однесува транспарентноста на постапката, ќе бидат определени во листа потпишана од страна на министерот и Синдикатот.

дваесет прашања со три опции на избор, од кои една е точна, една е слична и една не е точна.

(2) Се смета дека кандидатот го положил приправничкиот испит доколку со одговорите на прашањата од испитот остварил најмалку 70 % од вкупниот број утврдени бодови.

Член 30

(1) Прашањата содржани во тестовите за полагање на приправничкиот испит и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на приправничкиот испит, кој го воспоставува и одржува Министерството за внатрешни работи.

(2) Електронскиот систем од ставот (1) на овој член, содржи и достапна база од најмалку 300 прашања од областа на предметите од програмата за потребите на приправничкиот испит.

(3) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од приправничкиот испит.

Член 31

(1) Прашањата од електронскиот тест, зависно од тежината се вреднуваат со бодови определени во тестот.

(2) Резултатите од полагањето на приправничкиот испит му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(3) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од приправничкиот испит изнесува два часа.

Член 32

Испитната комисија составува записник во кој се констатира време и место на одржување на приправничкиот испит, број на присутните кандидати, лично име на кандидатите кои го полагале приправничкиот испит и резултати од спроведениот испит.

Член 33

Материјалите и снимките од одржаните приправнички испити се чуваат во Министерството една година од денот на спроведување на испитот.

Член 34

Кандидатите кои нема да го положат приправничкиот испит, имаат можност за повторно полагање на испитот по истекот на 30 дена од денот на неговото полагање по прв пат.

Член 35

(1) Резултатот од приправничкиот испит се оценува со оценка „го положил испитот“ или „не го положил испитот“.

(2) Оценка за резултатот од испитот донесува испитната комисија, врз основа на резултатите од електронскиот тест од членот 30 од овој колективен договор.

Член 36

(1) На приправникот кој го положил приправничкиот испит му се издава уверение за положен приправнички испит.

(2) Уверението од ставот (1) на овој член, го потпишува претседателот на испитната комисија.

3. Распоредување на работниците во Министерството

Член 37

(1) Работникот работи на работно место во организациската единица на Министерството за кое склучил договор за вработување.

(2) Работникот во текот на работниот однос може да биде распореден на друго работно место, различно од она на кое претходно работел, во транспарентна постапка.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, транспарентноста на постапката не се однесува на распоредување на работници на работни места во Министерството при распоредување на работникот по потреба на Министерството или при распоредување по барање на работникот.

(4) Работните места на кои нема да се однесува транспарентноста на постапката, ќе бидат определени во листа потпишана од страна на министерот и Синдикатот.

(5) Распоредувањето на работникот се врши под услови и на начин утврдени во Законот за внатрешни работи, Правилникот за начинот на остварување на системот на кариера во Министерството и одредбите од овој колективен договор.

Член 38

Не е дозволено распоредување на работник со усна наредба

3.1 Услови за распоредување на работник

Член 39

Работник во Министерството може да биде распореден на друго работно место само ако се исполнети следните услови:

- работното место на кое се распоредува работникот е во организациска единица во местото на живеалиште на работникот;
- работното место на кое се распоредува е слободно или упразнето;
- работното место на кое се распоредува е идентично по вид во рамки на исто ниво согласно Класификацијата на работните места;
- работникот во целост ги исполнува условите пропишани во актот за систематизација на работните места утврдени за работното место на кое се врши распоредување (вид на образование, потребно работно искуство и слично) и
- на работното место на кое работникот се распоредува се вршат исти или сродни работи со работите што се вршат на работното место од кое работникот се распоредува.

3.2 Распоредување во транспарентна постапка

Член 40

(1) Работник во Министерството може да биде распореден на друго работно место во транспарентна постапка, преку објавување на интерен оглас.

(2) Пријавувањето на работникот на објавен интерен оглас за распоредување, се врши на посебно пропишан образец за таа намена.

3.3 Распоредување на барање на работникот

Член 41

(1) Работник во Министерството може да биде распореден на друго работно место и на негово барање, заради промена на местото на живеење или од други оправдани причини.

(2) Распоредување на барање на работникот заради промена на местото на живеење, може да се изврши само ако се исполнети условите од членот 37 став (1) алинеи 2, 3 и 4 од овој колективен договор.

(3) Распоредување на барање на работникот од други оправдани причини, може да се изврши само ако се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор и ако работникот писмено ги аргументира и ги образложи причините за барањето.

(4) На работникот распореден согласно ставот (1) на овој член, не му следуваат правата предвидени во членот 46 став (2) од овој колективен договор.

Член 42

(1) За распоредување согласно членот 39 од овој колективен договор, работникот поднесува барање до организациската единица за управување со човечки ресурси надлежна за организациската единица во која работникот работи во моментот на поднесување на барањето.

(2) Организациската единица од ставот (1) на овој член, го разгледува барањето од аспект на исполнетост на условите од членот 39 став 2 и став (3) од овој колективен договор.

(3) Доколку не се исполнети условите од членот 39 став (3) од овој колективен договор, организациската единица од ставот (1) на овој член, го известува работникот во рок од 30 дена од денот на доставување на барањето.

(4) Доколку се исполнети условите од членот 39 став (3) од овој колективен договор, организациската единица од ставот (1) на овој член, го доставува барањето до надлежната комисија за распоредување и унапредување.

3.4 Распоредување по потреба на Министерството

Член 43

- (1) Распоредување по потреба на Министерството се врши во случаите кога:
- во Министерството се вршат промени во организациската структура или во однос на бројот на работните места во актите за организација и систематизација на работните места во Министерството, а нема потреба да се намали бројот на вработените, доколку се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор;
 - распоредувањето на работникот е од времен карактер; - се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор и кога за работното место на кое се распоредува работникот е утврдена основна плата што е еднаква со основната плата од работното место од кое се распоредува.

3.4.1 Распоредување при промени во организациската структура на Министерството

Член 44

- (1) Работник може да биде распореден по потреба на Министерството на друго работно место кога се вршат промени во организациската структура или во однос на бројот на работните места во актите за организација и работа и за систематизација на работните места на Министерството, а нема потреба да се намали бројот на вработените.
- (2) Распоредувањето од ставот (1) на овој член, се врши доколку се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор.
- (3) Во случај кога поради причините од ставот (1) на овој член, нема слободно работно место на кое се вршат исти или сродни работи со работите што се вршат на работното место од кое работникот се распоредува, работникот се распоредува на друго работно место за кое се исполнети условите од членот 37 став (1) алинеи 1, 2, 3 и 4 од овој колективен договор, но најмногу до едно ниво подоле согласно актот на систематизација согласно работното место кое работникот работел, распоредувањето е од време карактер се до ослободувањето на работно место кое одговара на соодветното образование и работното искуство на работникот.

3.4.2 Распоредување од времен карактер

Член 45

- (1) Распоредување на работник на друго работно место може да биде и од времен карактер, заради замена на привремено отсутен работник.
- (2) Распоредувањето од ставот (1) на овој член, може да трае најмалку еден месец, а најмногу една година.
- (3) По исклучок од ставот (2) на овој член, на работно место од кое е упатен полициски службеник на работа во истражен центар на јавното обвинителство, распоредувањето од ставот (1) на овој член може да трае за временски период за кој е извршено упатувањето.
- (4) При распоредувањето од ставовите (1) и (3) на овој член, работникот ја задржува основната компонента на платата утврдена за работното место од кое се распоредува и работниот додаток на плата за тоа работно место, доколку се поповолни за него.
- (5) По истекот на временскиот период од ставовите (2) и (3) на овој член, работникот се распоредува на работното место на кое бил распореден пред распоредувањето согласно ставот (1) на овој член.
- (6) Покрај распоредувањето од ставовите (1) и (3) на овој член, распоредување на друго работно место се врши на работник кој е овластен да носи службено огнено оружје, ако на работникот времено му е одземено оружјето со муницијата согласно закон.
- (7) Работникот од ставот (6) на овој член, се распоредува на соодветно работно место во Министерството без овластување за носење и употреба на службено оружје.
- (8) Распоредувањето од ставот (6) на овој член, трае до правосилноста на одлуката донесена во кривична, прекршочна или граѓанска постапка.
- (9) „При распоредување на работникот согласно став (1) од овој член, на работникот мора да му се достави решение или писмена наредба за распоредување од времен карактер“.

3.4.3 Распоредување по потреба во други случаи

Член 46

- (1) Во случај кога работникот распореден на работно место за кое е утврден работен додаток на плата заради посебни услови за работа и опасност по живот, односно постоење висок ризик во извршувањето на работите и задачите, при редовна проверка не

3.4 Распоредување по потреба на Министерството

Член 43

- (1) Распоредување по потреба на Министерството се врши во случаите кога:
- во Министерството се вршат промени во организациската структура или во однос на бројот на работните места во актите за организација и систематизација на работните места во Министерството, а нема потреба да се намали бројот на вработените, доколку се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор;
 - распоредувањето на работникот е од времен карактер; - се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор и кога за работното место на кое се распоредува работникот е утврдена основна плата што е еднаква со основната плата од работното место од кое се распоредува.

3.4.1 Распоредување при промени во организациската структура на Министерството

Член 44

- (1) Работник може да биде распореден по потреба на Министерството на друго работно место кога се вршат промени во организациската структура или во однос на бројот на работните места во актите за организација и работа и за систематизација на работните места на Министерството, а нема потреба да се намали бројот на вработените.
- (2) Распоредувањето од ставот (1) на овој член, се врши доколку се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор.
- (3) Во случај кога поради причините од ставот (1) на овој член, нема слободно работно место на кое се вршат исти или сродни работи со работите што се вршат на работното место од кое работникот се распоредува, работникот се распоредува на друго работно место за кое се исполнети условите од членот 37 став (1) алинеи 1, 2, 3 и 4 од овој колективен договор, но најмногу до едно ниво подоле согласно актот на систематизација согласно работното место кое работникот работел, распоредувањето е од време карактер се до ослободувањето на работно место кое одговара на соодветното образование и работното искуство на работникот.

3.4.2 Распоредување од времен карактер

Член 45

- (1) Распоредување на работник на друго работно место може да биде и од времен карактер, заради замена на привремено отсутен работник.
- (2) Распоредувањето од ставот (1) на овој член, може да трае најмалку еден месец, а најмногу една година.
- (3) По исклучок од ставот (2) на овој член, на работно место од кое е упатен полициски службеник на работа во истражен центар на јавното обвинителство, распоредувањето од ставот (1) на овој член може да трае за временски период за кој е извршено упатувањето.
- (4) При распоредувањето од ставовите (1) и (3) на овој член, работникот ја задржува основната компонента на платата утврдена за работното место од кое се распоредува и работниот додаток на плата за тоа работно место, доколку се поповолни за него.
- (5) По истекот на временскиот период од ставовите (2) и (3) на овој член, работникот се распоредува на работното место на кое бил распореден пред распоредувањето согласно ставот (1) на овој член.
- (6) Покрај распоредувањето од ставовите (1) и (3) на овој член, распоредување на друго работно место се врши на работник кој е овластен да носи службено огнено оружје, ако на работникот времено му е одземено оружјето со муницијата согласно закон.
- (7) Работникот од ставот (6) на овој член, се распоредува на соодветно работно место во Министерството без овластување за носење и употреба на службено оружје.
- (8) Распоредувањето од ставот (6) на овој член, трае до правосилноста на одлуката донесена во кривична, прекршочна или граѓанска постапка.
- (9) „При распоредување на работникот согласно став (1) од овој член, на работникот мора да му се достави решение или писмена наредба за распоредување од времен карактер“.

3.4.3 Распоредување по потреба во други случаи

Член 46

- (1) Во случај кога работникот распореден на работно место за кое е утврден работен додаток на плата заради посебни услови за работа и опасност по живот, односно постоење висок ризик во извршувањето на работите и задачите, при редовна проверка не

ги исполнува критериумите за физичка подготвеност утврдени со подзаконски акт на министерот, може да биде распореден на друго работно место соодветно на неговата стручна подготовка, за кое е предвидена основна плата еднаква на основната плата за работното место од кое работникот се распоредува.

(2) Покрај можноста за распоредување во смисла на ставот (1) на овој член, распоредување по потреба може да се врши и во сите други случаи кога се исполнети условите од членот 37 од овој колективен договор и кога за работното место на кое се распоредува работникот е утврдена основна плата што е еднаква со основната плата од работното место од кое се распоредува работникот.

(3) Работник кој е овластен да носи службено оружје, а за кој е утврдено дека не е способен за вршење на работите и задачите од работното место на кое е распореден, поради нарушена психофизичка или општа здравствена способност, а истовремено не ги исполнува условите за стекнување на право на инвалидска пензија согласно закон, ќе се распореди на соодветно работно место во Министерството без овластување за носење и употреба на службено оружје.

3.5 Распоредување на работник на Министерството надвор од местото на неговото живеалиште

Член 47

(1) По исклучок од членот 37 став (1) алинеја 1 од овој колективен договор, работник на Министерството по негово барање или по потреба на Министерството може да биде распореден и во организациска единица различна од организациската единица на Министерството во која дотогаш работел која е надвор од местото на неговото живеалиште, во случај кога се исполнети условите од членот 37 алинеи 2, 3, 4 и 5 од овој колективен договор, заради:

- недостаток на работници со соодветна стручна подготовка и работна способност за конкретните работи и задачи и
- давање стручна помош во извршувањето на работите и задачите на организациската единица во која се распоредува работникот.

(2) Распоредувањето на работникот од ставот (1) на овој член, се врши за временски период од најмногу шест месеци и не може да се изврши распоредување на работникот по истиот основ пред истекот на четири години од истекот на последното распоредување.

(3) По истекот на временскиот период од ставот (2) на овој член, работникот се распоредува на работното место на кое бил распореден пред распоредувањето согласно ставот (1) на овој член.

Член 48

- (1) Доколку работникот е распореден согласно чл.45 на овој Колективен договор, Министерството е должно на работникот да му обезбеди сместување за престој и живеење или надомест на реалните трошоци за превоз од местото на живеење до работа.
- (2) Доколку не бидат обезбедени од страна на Министерството правата на работникот од став (1) на овој член работникот има право на надомест на трошоци за закуп на стан или одвоен живот.

Член 49

(1) Работникот распореден согласно членот 45 од овој колективен договор има право на плата во висина на основната компонента на платата што ја имал на работното место од кое е распореден и работниот додаток на плата за тоа работно место, доколку се поповолни за него. Доколку со распоредувањето од членот 43 од овој колективен договор се врши унапредување на работникот, работникот има право на основна плата во висина на основната компонента на платата на работното место на кое се распоредува, односно унапредува.

(2) Покрај правото од ставот (1) на овој член, работникот има право и на еднократен надоместок во висина на едномесечна нето плата остварена во последниот месец пред распоредувањето, надоместок за патни и селидбени трошоци, обезбедено сместување или стан, седум дена платено отсуство по истекот на три месеци и надоместок на трошоци за превоз заради посета на потесното семејство од кое работникот живее одвоено.

(3) Надоместокот на патни трошоци согласно ставот (2) на овој член, се исплатува за патните трошоци направени при првото упатување на работникот на работното место на кое е распореден и неговото последно враќање во местото на живеалиште, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај.

(4) Надоместокот на трошоците за превоз заради користење на платеното отсуство согласно ставот (2) на овој член, се исплатува само за едно патување (одење и враќање) до

местото на живеење на работникот, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај.

(5) Надоместокот на трошоците за превоз заради посета на потесното семејство согласно ставот (2) на овој член, се исплатува за најмногу една посета месечно, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај.

(6) Надоместокот од ставовите (3) и (4) на овој член, се исплатува доколку на работникот не му е обезбеден друг вид на превоз од Министерството.

3.6 Распоредување во други случаи

Член 50

(1) Работник може да биде распореден на друго работно место согласно членот 37 од овој колективен договор и кога со одлука на надлежната здравствена комисија согласно прописите за пензиско и инвалидско осигурување, е утврдено дека работникот е неспособен за вршење на работите и задачите на работното место каде што работи заради нарушена психофизичка или општа здравствена способност која настапила како последица од повреда при работа или професионална болест.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член, ги задржува сите права од работен однос од работното место од кое се распоредува, доколку истите се поповолни за него.

3.7 Причини поради кои работникот не може да биде распореден на друго работно место

Член 51

(1) Работник во Министерството не може да биде распореден на друго работно место за време на отсуство од работа поради болест или повреда, бременост, раѓање и родителство, како и за време на другите случаи на платено и неплатено отсуство од работа согласно со Законот за внатрешни работи и одредбите од овој колективен договор.

(2) Полициски службеник во Министерството не може да биде распореден на друго работно место и за време додека е упатен на работа во истражен центар на јавното обвинителство.

Член 52

На работник кој од неоправдани причини во рок од три дена од денот на врачување на решението не се јави на работното место на кое е распореден, Министерството му го откажува договорот за вработување.

3.8 Задржување на бројот на остварени платни рангови од претходното работно место

Член 53

Ако работникот е распореден на исто односно унапреден на повисоко работно место согласно Класификацијата на работните места, работникот го задржува бројот на платните рангови што ги остварил од претходното работно место од кое е распореден.

4. Унапредување на работниците во Министерството

Член 54

Постапката на унапредување има за цел да им овозможи на работниците во Министерството кариерно напредување, односно преминување од пониски, на повисоки работни места.

Член 55

Работник во Министерството може да биде унапреден:

- во повисок платен ранг или
- на друго работно место кое во однос на претходното работно место е повисоко во Класификацијата на работните места.

Член 56

(1) Унапредувањето се врши во транспарентна постапка, со објавување на интересен оглас, врз основа на професионалните квалитети и квалификации на работникот, неговите работни способности, видот на образованието завршените обуки во текот на работниот однос и начинот на извршување на работните обврски, независно од полот, расата, бојата на кожата, политичкото и верското уверување и националната припадност.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, транспарентноста на постапката нема да се однесува на унапредување на работници на определени работни места во Министерството, Бирото и Управата.

местото на живеење на работникот, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај.

(5) Надоместокот на трошоците за превоз заради посета на потесното семејство согласно ставот (2) на овој член, се исплатува за најмногу една посета месечно, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај.

(6) Надоместокот од ставовите (3) и (4) на овој член, се исплатува доколку на работникот не му е обезбеден друг вид на превоз од Министерството.

3.6 Распоредување во други случаи

Член 50

(1) Работник може да биде распореден на друго работно место согласно членот 37 од овој колективен договор и кога со одлука на надлежната здравствена комисија согласно прописите за пензиско и инвалидско осигурување, е утврдено дека работникот е неспособен за вршење на работите и задачите на работното место каде што работи заради нарушена психофизичка или општа здравствена способност која настапила како последица од повреда при работа или професионална болест.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член, ги задржува сите права од работен однос од работното место од кое се распоредува, доколку истите се поповолни за него.

3.7 Причини поради кои работникот не може да биде распореден на друго работно место

Член 51

(1) Работник во Министерството не може да биде распореден на друго работно место за време на отсуство од работа поради болест или повреда, бременост, раѓање и родителство, како и за време на другите случаи на платено и неплатено отсуство од работа согласно со Законот за внатрешни работи и одредбите од овој колективен договор.

(2) Полициски службеник во Министерството не може да биде распореден на друго работно место и за време додека е упатен на работа во истражен центар на јавното обвинителство.

Член 52

На работник кој од неоправдани причини во рок од три дена од денот на врачување на решението не се јави на работното место на кое е распореден, Министерството му го откажува договорот за вработување.

3.8 Задржување на бројот на остварени платни рангови од претходното работно место

Член 53

Ако работникот е распореден на исто односно унапреден на повисоко работно место согласно Класификацијата на работните места, работникот го задржува бројот на платните рангови што ги остварил од претходното работно место од кое е распореден.

4. Унапредување на работниците во Министерството

Член 54

Постапката на унапредување има за цел да им овозможи на работниците во Министерството кариерно напредување, односно преминување од пониски, на повисоки работни места.

Член 55

Работник во Министерството може да биде унапреден:

- во повисок платен ранг или
- на друго работно место кое во однос на претходното работно место е повисоко во Класификацијата на работните места.

Член 56

(1) Унапредувањето се врши во транспарентна постапка, со објавување на интерен оглас, врз основа на професионалните квалитети и квалификации на работникот, неговите работни способности, видот на образованието завршените обуки во текот на работниот однос и начинот на извршување на работните обврски, независно од полот, расата, бојата на кожата, политичкото и верското уверување и националната припадност.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, транспарентноста на постапката нема да се однесува на унапредување на работници на определени работни места во Министерството, Бирото и Управата.

(3) Работните места на кои нема да се однесува транспарентноста на постапката, се определени во листата од членот 36 став (4) од овој колективен договор.

4.1. Унапредување во повисок платен ранг

Член 57

(1) Работникот во текот на целиот работен стаж во Министерството се унапредува најмногу за пет платни ранга.

(2) Со унапредување во првиот платен ранг, како и во секој нареден повисок платен ранг, работникот стекнува додаток за кариера на основната плата, под услови утврдени со закон и овој колективен договор.

Член 58

(1) Работникот се унапредува во соодветен платен ранг ако ги исполнува следниве услови:

- за унапредување во прв платен ранг има добиено три последователни оценки „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“;

- за унапредување во повисок платен ранг има добиено три последователни оценки „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“ по стекнување на претходниот платен ранг.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, работникот распореден согласно членот 43 од овој колективен договор и полицискиот службеник упатен во истражен центар на јавното обвинителство се унапредуваат во повисок платен ранг ако имаат добиено вкупно три последователни оценки „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“.

(3) Работникот кој ќе биде оценет со оценка „особено се истакнува“ две години последователно, може да биде унапреден во повисок платен ранг за една година порано од рокот утврден во ставот (1) алинеи 1 и 2 на овој член.

Член 59

(1) Организациските единици надлежни за управување со човечки ресурси во Министерството, Бирото односно Управата, во рок од 15 дена од денот на завршување на постапката за оценување на работниците, доставуваат список на работници кои го исполниле условот за унапредување во повисок платен ранг согласно членот 56 став (3) од овој колективен договор, до раководителите на организациските единици.

(2) Раководителот на организациската единица до кого е доставен списокот од ставот (1) на овој член, во рок од 10 дена доставува писмен извештај со мислење за секој работник поединечно, кое го образложува со конкретни аргументи и показатели за работата на работникот, а врз основа на следните критериуми:

- годишни оценки на работникот изразени во износ со децимали за последните две години;

- награди, благодарници, пофалници и други признанија кои работникот ги има добиено од Министерството, во текот на последните две години;

- награди, благодарници, пофалници и други признанија кои работникот ги има добиено од од надворешни институции и субјекти, во текот на последните две години;

- активен придонес во конкретни проекти и активности во Министерството во текот на последните две години;

- учество и ангажман во повеќе обемни и сложени задачи истовремено, што резултирало со нивна успешна и ефикасна реализација;

- покажан исклучителен степен на самостојност, креативност и иницијативност во процесот на извршување на работните задачи,

- активно учество во работна група односно комисија како претседател односно член на работната група односно комисија и

- други ангажмани и активности чие реализирање е оценето како исклучително значајно за работниот процес на Министерството.

(3) Писмениот извештај со мислењето од ставот (2) на овој член, раководителот на организациската единица го доставува до надлежната комисија за распоредување и унапредување.

(4) Комисијата за распоредување и унапредување врз основа на добиените писмени извештаи со мислења од раководителите на организациските единици, врши бодирање согласно критериумите утврдени во ставот (2) на овој член и изготвува ранг-листа на работници кои го исполнуваат условот за унапредување во повисок платен ранг согласно членот 56 став (3) од овој колективен договор,

(5) Ранг-листата од ставот (4) на овој член, комисијата за распоредување и унапредување ја доставува до министерот најдоцна до 1 март во календарската година.

(6) Врз основа на ранг-листа од ставот (4) на овој член, министерот донесува одлука за унапредување во повисок платен ранг на работници согласно членот 56 став (3) од овој колективен договор.

Член 60

(1) Работник не може да биде унапреден во повисок платен ранг и покрај тоа што ги исполнува условите од членот 56 од овој колективен договор, доколку во последната година му е изречена една од дисциплинските мерки утврдени за потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со овој колективен договор.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член, унапредувањето во повисок платен ранг ќе го добие следната година, доколку за истата биде оценет со оцените: „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“.

Член 61

Исполнувањето на условите за унапредување во повисок платен ранг се проверува еднаш годишно и тоа на 1 април за сите работници во Министерството.

4.2 Постапка за унапредување во повисок платен ранг

Член 62

(1) Работникот кој ги исполнува условите од членот 56 од овој колективен договор, се унапредува во соодветен платен ранг со решение за утврдување на платен ранг во кој е унапреден работникот.

(2) Решенијата за унапредување во повисок платен ранг ги донесува министерот или од него овластен раководен работник во рок од 30 дена од денот на утврдувањето дека се исполнети условите утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор.

4.3 Унапредување на друго работно место

Член 63

Работник може да биде унапреден на друго работно место согласно членот 52 став (1) алинеја 2 од овој колективен договор, доколку ги исполнува следните услови:

- работното место на кое се унапредува е слободно;
- во целост ги исполнува условите утврдени во актот за систематизација на работните места за работното место на кое се врши унапредувањето;
- бил оценет со оценки „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“, под услови утврдени со овој колективен договор;
- ги исполнува работните компетенции предвидени за работното место на кое се унапредува;
- е распореден на работно место непосредно пониско од работното место на кое се унапредува;
- поминала најмалку една година од неговото последно унапредување и
- во последната година не бил казнуван поради кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со закон, Колективен договор на Министерството и договор за вработување.

4.4 Постапка за распоредување и унапредување

Член 64

Распоредување односно унапредување на работниците во Министерството се врши согласно Класификацијата на работните места, при што се имаат предвид:

- видот на работно место од кое работникот се распоредува или унапредува односно видот на работното место на кое работникот се распоредува или унапредува;
- видот на организациската единица во која е систематизирано работното место од кое работникот се распоредува или унапредува односно видот на организациската единица во која е систематизирано работното место на кое работникот се распоредува или унапредува;
- видот на нивото односно категоријата на работното место од кое се врши распоредување или унапредување на работникот.

Член 65

(1) Постапката за селекција при распоредување, како и при унапредување на работниците во Министерството согласно одредбите од овој колективен договор, опфаќа повеќе фази.

(6) Врз основа на ранг-листа од ставот (4) на овој член, министерот донесува одлука за унапредување во повисок платен ранг на работници согласно членот 56 став (3) од овој колективен договор.

Член 60

(1) Работник не може да биде унапреден во повисок платен ранг и покрај тоа што ги исполнува условите од членот 56 од овој колективен договор, доколку во последната година му е изречена една од дисциплинските мерки утврдени за потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со овој колективен договор.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член, унапредувањето во повисок платен ранг ќе го добие следната година, доколку за истата биде оценет со оцените: „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“.

Член 61

Исполнувањето на условите за унапредување во повисок платен ранг се проверува еднаш годишно и тоа на 1 април за сите работници во Министерството.

4.2 Постапка за унапредување во повисок платен ранг

Член 62

(1) Работникот кој ги исполнува условите од членот 56 од овој колективен договор, се унапредува во соодветен платен ранг со решение за утврдување на платен ранг во кој е унапреден работникот.

(2) Решенијата за унапредување во повисок платен ранг ги донесува министерот или од него овластен раководен работник во рок од 30 дена од денот на утврдувањето дека се исполнети условите утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор.

4.3 Унапредување на друго работно место

Член 63

Работник може да биде унапреден на друго работно место согласно членот 52 став (1) алинеја 2 од овој колективен договор, доколку ги исполнува следните услови:

- работното место на кое се унапредува е слободно;
- во целост ги исполнува условите утврдени во актот за систематизација на работните места за работното место на кое се врши унапредувањето;
- бил оценет со оценки „особено се истакнува“, „се истакнува“ или „задоволува“, под услови утврдени со овој колективен договор;
- ги исполнува работните компетенции предвидени за работното место на кое се унапредува;
- е распореден на работно место непосредно пониско од работното место на кое се унапредува;
- поминала најмалку една година од неговото последно унапредување и
- во последната година не бил казнуван поради кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со закон, Колективен договор на Министерството и договор за вработување.

4.4 Постапка за распоредување и унапредување

Член 64

Распоредување односно унапредување на работниците во Министерството се врши согласно Класификацијата на работните места, при што се имаат предвид:

- видот на работно место од кое работникот се распоредува или унапредува односно видот на работното место на кое работникот се распоредува или унапредува;
- видот на организациската единица во која е систематизирано работното место од кое работникот се распоредува или унапредува односно видот на организациската единица во која е систематизирано работното место на кое работникот се распоредува или унапредува;
- видот на нивото односно категоријата на работното место од кое се врши распоредување или унапредување на работникот.

Член 65

(1) Постапката за селекција при распоредување, како и при унапредување на работниците во Министерството согласно одредбите од овој колективен договор, опфаќа повеќе фази.

(2) Подзаконскиот акт за начинот на спроведување на селекција при распоредување, како и при унапредување на работниците во Министерството го донесува министерот.

4.5 Одлука за распоредување и унапредување

Член 66

(1) Одлука за распоредување и унапредување на работниците во Министерството донесуваат посебни комисии за распоредување и унапредување, што ги формира министерот.

(2) Комисиите од ставот (1) се составени од претседател, четири члена и нивни заменици, од кои еден член и заменик се претставници на репрезентативниот синдикат, а еден член и заменик е променлив и е раководител на организациската единица каде е систематизирано работното место за кое се спроведува постапка за распоредување, односно унапредување. Во работата на комисијата учествува и секретар-записничар, без право на глас.

(3) За претседател, член односно заменик во комисија за распоредување и унапредување се определува работник со VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС и работно искуство од најмалку 10 години.

Член 67

(1) Врз основа на одлуката на комисијата од членот 64 од овој колективен договор, министерот или од него овластен работник донесува решение за распоредување односно унапредување, во кое треба да се образложат причините поради кои е извршено распоредувањето односно унапредувањето на работникот на друго работно место, согласно одлуката на комисијата.

(2) За извршениот избор и донесеното решение од ставот (1) на овој член, се известуваат сите кандидати кои се пријавиле на интерниот оглас за распоредување односно унапредување.

II. ОБУКА НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 68

(1) Во Министерството се врши обука на работниците во следните случаи:

1. кога определено лице за првпат заснова работен однос (обука на приправник);
2. кога определено лице врз основа на спроведена постапка за селекција е избрано за кандидат за полицаец (основна обука за полицаец);
3. заради оспособување на работник за самостојно вршење на работите на определено работно место и
4. заради континуирана обука на работник.

(2) Обуката од ставот (1) на овој член, се спроведува за сите работници во Министерството независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување и имотната и општествената положба.

1. Субјекти надлежни за спроведување на обука

Член 69

Обуката во Министерството се спроведува на следните начини:

- со ментор;
- во Центарот за обука на Министерството или
- со ангажирање на други лица и субјекти.

Член 70

Начинот на спроведување на обуката, како и начинот на планирање, подготвување, управување, координирање, следење и евалуација на активностите во врска со обуката на работниците во Министерството се врши согласно одредбите на Законот за внатрешни работи, Правилникот за обука во Министерството и одредбите од овој колективен договор.

Член 71

(1) Работниците од членот 66 став (1) точка (1) од овој колективен договор по истекот на обуката полагаат приправнички испит.

(2) Приправничкиот испит се полага на начин утврден во членовите од 15 до 35 од овој колективен договор.

Член 72

(1) Работниците од членот 66 став (1) точка 3 од овој колективен договор полагаат посебен испит.

(2) Испитот од ставот (1) на овој член, се состои од теоретски и практичен дел, а се полага пред комисија формирана од министерот.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член, се формира по потреба и истата е составена од претседател, два члена и нивни заменици. Во работата на комисијата учествува секретар-записничар и менторот кој ја спровел обуката на работникот, кои немаат право на глас.

(4) Претседател на комисијата од ставот (3) на овој член, е раководителот на организациската единица во која работи работникот, а членовите се претставници од организациските единици од соодветната област.

(5) За претседател, член односно заменик во комисијата се определува работник со VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС.

Член 73

(1) Испитот од членот 70 од овој колективен договор, се полага согласно посебна програма изготвена од организациската единица во која работи работникот кој се обучува.

(2) Во програмата од ставот (1) на овој член, се содржи план со наставни единици во кои се разработени сите прашања зависно од проблематиката на работа на организациската единица, согласно надлежноста на организациската единица во која се обучува работникот.

Член 74

За полагање на испитот од членот 70 од овој колективен договор, работникот кој се обучува поднесува писмено барање до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси во Министерството, Бирото односно Управата, согласно организациската поставеност на организациската единица во која работи работникот што се обучува.

Член 75

(1) Комисијата од членот 70 од овој колективен договор, се состанува по поднесени барања за полагање испит за самостојно вршење на работите на одредено работно место.

(2) Претседателот на комисијата го определува денот и часот за полагање на посебниот испит и за тоа се известува работникот преку соодветната организациска единица најдоцна седум дена пред полагањето на посебниот испит.

(3) За полагањето на испитот се води записник кој го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата.

(4) Резултатот од испитот се оценуваат со оценка „го положил испитот“ или „не го положил испитот“.

(5) Оценка за резултатот од испитот се донесува со мнозинство на гласови од претседателот и членовите на комисијата.

Член 76

(1) На работникот кој го положил испитот од членот 70 од овој колективен договор му се издава уверение за оспособеност за самостојно вршење на работите на конкретното работно место за кое работникот го полагал испитот.

(2) Уверението од ставот (1) на овој член го потпишува претседателот на испитната комисија.

Член 77

(1) Работникот кој нема да положи дел или целиот испит од членот 70 од овој колективен договор има право на повторно полагање по истекот на 30 дена од првото полагање на испитот.

(2) Работникот кој по истекот на обуката за оспособување за самостојно вршење на работите на одредено работно место нема да го положи испитот од членот 70 од овој колективен договор по втор пат или без оправдани причини не се јавил на полагање, се распоредува на друго работно место согласно закон, подзаконски пропис и одредбите на овој колективен договор, со основна плата во висина на основната плата од работното место од кое бил распореден на работното место за кое не го положил испитот од членот 70 од овој колективен договор.

(2) Приправничкиот испит се полага на начин утврден во членовите од 15 до 35 од овој колективен договор.

Член 72

(1) Работниците од членот 66 став (1) точка 3 од овој колективен договор полагаат посебен испит.

(2) Испитот од ставот (1) на овој член, се состои од теоретски и практичен дел, а се полага пред комисија формирана од министерот.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член, се формира по потреба и истата е составена од претседател, два члена и нивни заменици. Во работата на комисијата учествува секретар-записничар и менторот кој ја спровел обуката на работникот, кои немаат право на глас.

(4) Претседател на комисијата од ставот (3) на овој член, е раководителот на организациската единица во која работи работникот, а членовите се претставници од организациските единици од соодветната област.

(5) За претседател, член односно заменик во комисијата се определува работник со VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС.

Член 73

(1) Испитот од членот 70 од овој колективен договор, се полага согласно посебна програма изготвена од организациската единица во која работи работникот кој се обучува.

(2) Во програмата од ставот (1) на овој член, се содржи план со наставни единици во кои се разработени сите прашања зависно од проблематиката на работа на организациската единица, согласно надлежноста на организациската единица во која се обучува работникот.

Член 74

За полагање на испитот од членот 70 од овој колективен договор, работникот кој се обучува поднесува писмено барање до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси во Министерството, Бирото односно Управата, согласно организациската поставеност на организациската единица во која работи работникот што се обучува.

Член 75

(1) Комисијата од членот 70 од овој колективен договор, се состанува по поднесени барања за полагање испит за самостојно вршење на работите на одредено работно место.

(2) Претседателот на комисијата го определува денот и часот за полагање на посебниот испит и за тоа се известува работникот преку соодветната организациска единица најдоцна седум дена пред полагањето на посебниот испит.

(3) За полагањето на испитот се води записник кој го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата.

(4) Резултатот од испитот се оценуваат со оценка „го положил испитот“ или „не го положил испитот“.

(5) Оценка за резултатот од испитот се донесува со мнозинство на гласови од претседателот и членовите на комисијата.

Член 76

(1) На работникот кој го положил испитот од членот 70 од овој колективен договор му се издава уверение за оспособеност за самостојно вршење на работите на конкретното работно место за кое работникот го полагал испитот.

(2) Уверението од ставот (1) на овој член го потпишува претседателот на испитната комисија.

Член 77

(1) Работникот кој нема да положи дел или целиот испит од членот 70 од овој колективен договор има право на повторно полагање по истекот на 30 дена од првото полагање на испитот.

(2) Работникот кој по истекот на обуката за оспособување за самостојно вршење на работите на одредено работно место нема да го положи испитот од членот 70 од овој колективен договор по втор пат или без оправдани причини не се јавил на полагање, се распоредува на друго работно место согласно закон, подзаконски пропис и одредбите на овој колективен договор, со основна плата во висина на основната плата од работното место од кое бил распореден на работното место за кое не го положил испитот од членот 70 од овој колективен договор.

III. ОЦЕНУВАЊЕ НА ЕФЕКТОТ НА РАБОТНИЦИТЕ ВО МИНИСТЕРСТВОТО

1. Годишна оценка

Член 78

(1) Работата на работниците во Министерството, задолжително се оценува еднаш годишно, најдоцна до 1 декември за тековната година.

(2) Начинот на оценување на работниците се уредува со посебен акт кој го донесува Министерот со претходна согласност од репрезентативните синдикати.

2. Критериуми за оценување на работниците

Член 79

Оценување на работник во Министерството се врши врз основа на критериумите што се однесуваат на резултатите од неговата работа, како и личните квалитети што тој ги покажал во текот на работењето, и тоа:

- стручност;
- обем на работа (колку работа завршил);
- правовременост (кога ги завршил работите),
- самостојност;
- креативност;
- прецизност;
- доверливост;
- соработка;
- организирање на работата;
- интердисциплинарност;
- однос кон странките;
- комуникација и
- други способности поврзани со работата.

3. Видови на оценки

Член 80

Оценување на работникот се врши со следните оценки:

- „особено се истакнува“ - оценка „5“, со вредност од 4.51 до 5.00;
- „се истакнува“ - оценка „4“, со вредност од 3.51 до 4.50;
- „задоволува“ - оценка „3“, со вредност од 2.51 до 3.50;
- „делумно задоволува“ - оценка „2“, со вредност од 1.51 до 2.50 и
- „не задоволува“ - оценка „1“, со вредност од 1.00 до 1.50.

Член 81

Начинот на оценување на работниците се врши согласно подзаконскиот акт за начин на оценување, формата и содржината на образецот за оценување и образецот за годишно кариерно интервју, како и формата и содржината на извештајот за извршено оценување на работниците во Министерството.

4. Право на приговор на оценка

Член 82

(1) Работникот кој не е задоволен од оценката, може во рок од осум дена од денот на известувањето за извршеното оценување, да поднесе приговор до комисиите за преиспитување на оценката што ги формира министерот.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член, се формираат во Министерството – за преиспитување на оценката за работниците во организациските единици кои вршат работи за потребите на Министерството; во Бирото – за преиспитување на оценката за работниците во организациските единици во Бирото и во Управата – за преиспитување на оценката за работниците во организациските единици во Управата.

(3) По приговорот на полицискиот службеник упатен во истражен центар на јавното обвинителство се постапува на начин утврден со закон.

(4) Комисиите од ставот (1) на овој член, се составени од претседател, двајца членови и нивни заменици, од кои еден член и заменик се претставници на репрезентативниот синдикат.

Член 83

Приговорот од членот 80 од овој колективен договор, ги содржи следните податоци:

- лично име на работникот кој го поднесува приговорот;
- работно место на кое е распореден работникот;
- број и датум на образецот за оценување на работниците во кој е утврдена оценката за која се поднесува приговорот;
- податоци за оценувачот;
- причини поради кои се поднесува приговорот;
- оценката односно дел од оценката на кој се однесува приговорот;
- факти и докази во прилог на наводите изнесени во приговорот и слично.

Член 84

(1) Комисијата за преиспитување на оценката по приемот на приговорот од членот 80 од овој колективен договор, приговорот со приложените документи го доставува до работникот кој го извршил оценувањето - оценувачот, на одговор.

(2) Одговорот по приговорот од ставот (1) на овој член, оценувачот го доставува до комисијата во рок од три работни дена од денот на приемот на приговорот.

(3) Во одговорот на приговорот, оценувачот е должен да се изјасни за наводите во приговорот и да предложи докази.

(4) Доколку оценувачот го оспорува приговорот во целост, должен е да ги наведе фактите врз кои ги заснова своите наводи и евентуалните докази со кои се утврдуваат тие факти.

Член 85

(1) Комисијата за приспитување на оцената работи на расправа.

(2) Расправата ја свикнува и со неа раководи претседателот на комисијата.

(3) За расправата по оценка на комисијата може да се повикаат подносителот на приговорот, оценувачот и други лица.

Член 86

На расправата претседателот на комисијата утврдува дали се присутни сите повикани лица и започнува со утврдување на фактичката состојба, преку читање на приговорот, одговорот на приговорот и изведување на предложените усни односно писмени докази.

Член 87

(1) За текот на расправата, комисијата за преиспитување на оцената води записник.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член содржи:

- состав на комисијата;
- датум и место на одржување на расправата;
- присутни лица на расправата;
- број и датум на приговорот;
- број и датум на одговорот на приговорот;
- податоци за подносителот на приговорот;
- податоци за оценувачот;
- податоци за доказите што се изведени на расправата;
- искази на сведоците;
- исказот на работникот даден на расправата;
- како и други докази што се изведени на расправата.

(3) Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата и работникот ако истиот е присутен на расправата.

Член 88

(1) Комисијата работи и одлучува во полн состав.

(2) По завршување на расправата, комисијата пристапува кон советување и гласање, почитувајќи ги принципите за објективност и непристрасност.

(3) Одлуката од ставот (1) на овој член, комисијата ја донесува со мнозинство гласови, без присуство на јавноста.

(4) Претседателот односно членот на комисијата кој гласал спротивно на мнозинството има право на издвоено мислење, кое може писмено да го образложи.

Член 89

(1) Комисијата може да донесе одлука со која:

Член 83

Приговорот од членот 80 од овој колективен договор, ги содржи следните податоци:

- лично име на работникот кој го поднесува приговорот;
- работно место на кое е распореден работникот;
- број и датум на образецот за оценување на работниците во кој е утврдена оценката за која се поднесува приговорот;
- податоци за оценувачот;
- причини поради кои се поднесува приговорот;
- оценката односно дел од оценката на кој се однесува приговорот;
- факти и докази во прилог на наводите изнесени во приговорот и слично.

Член 84

(1) Комисијата за преиспитување на оценката по приемот на приговорот од членот 80 од овој колективен договор, приговорот со приложените документи го доставува до работникот кој го извршил оценувањето - оценувачот, на одговор.

(2) Одговорот по приговорот од ставот (1) на овој член, оценувачот го доставува до комисијата во рок од три работни дена од денот на приемот на приговорот.

(3) Во одговорот на приговорот, оценувачот е должен да се изјасни за наводите во приговорот и да предложи докази.

(4) Доколку оценувачот го оспорува приговорот во целост, должен е да ги наведе фактите врз кои ги заснова своите наводи и евентуалните докази со кои се утврдуваат тие факти.

Член 85

(1) Комисијата за приспитување на оцената работи на расправа.

(2) Расправата ја свикува и со неа раководи претседателот на комисијата.

(3) За расправата по оценка на комисијата може да се повикаат подносителот на приговорот, оценувачот и други лица.

Член 86

На расправата претседателот на комисијата утврдува дали се присутни сите повикани лица и започнува со утврдување на фактичката состојба, преку читање на приговорот, одговорот на приговорот и изведување на предложените усни односно писмени докази.

Член 87

(1) За текот на расправата, комисијата за преиспитување на оцената води записник.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член содржи:

- состав на комисијата;
- датум и место на одржување на расправата;
- присутни лица на расправата;
- број и датум на приговорот;
- број и датум на одговорот на приговорот;
- податоци за подносителот на приговорот;
- податоци за оценувачот;
- податоци за доказите што се изведени на расправата;
- искази на сведоците;
- исказот на работникот даден на расправата;
- како и други докази што се изведени на расправата.

(3) Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата и работникот ако истиот е присутен на расправата.

Член 88

(1) Комисијата работи и одлучува во полн состав.

(2) По завршување на расправата, комисијата пристапува кон советување и гласање, почитувајќи ги принципите за објективност и непристрасност.

(3) Одлуката од ставот (1) на овој член, комисијата ја донесува со мнозинство гласови, без присуство на јавноста.

(4) Претседателот односно членот на комисијата кој гласал спротивно на мнозинството има право на издвоено мислење, кое може писмено да го образложи.

Член 89

(1) Комисијата може да донесе одлука со која:

- ќе го отфрли приговорот како неблагоприятен;
- ќе го одбие приговорот како неоснован;
- ќе ја преиначи оцената на работникот во делот кој е оспорен и доколку тоа преиначување влијае врз годишната оценка утврдена во образецот за оценување, ќе изврши преиначување и на годишната оценка.

(2) Одлуката од ставот (1) на овој член комисијата ќе ја донесе во рок од 15 дена од денот на приемот на приговорот.

(3) Одлуката комисијата ја доставува до надлежната организациска единица за управување со човечки ресурси, до подносителот на приговорот и до оценувачот.

(4) Одлуката на комисијата е конечна.

5. Одличен и слаб ефект

Член 90

(1) Со оценка „особено се истакнува“ (оценка „5“) може да бидат оценети најмногу 5% од оценетите работници од конечната ранг листа на оценки на сите работници во Министерството и истите ќе бидат наградени со бонус во износ од една основна плата на наградениот работник, за што министерот односно од него овластен раководен работник ги координира оценувачите.

(2) Процентуалниот износ од ставот (1) на овој член, се однесува на ниво на Министерството, соодветно распореден во зависност од бројот на работници на три дела и тоа: во организациските единици за потребите на Министерството, во Бирото и во Управата.

Член 91

(1) На 2% од најслабо оценетите работници од конечната ранг листа на оценки на сите работници во Министерството, во наредните шест месеци ќе им биде намален износот на плата во висина до 15% од основната плата на тие работници.

(2) Процентуалниот износ на најслабо оценети работници од ставот (1) на овој член, се однесува на ниво на Министерството, соодветно распореден во зависност од бројот на работници на три дела и тоа: во организациските единици за потребите на Министерството, во Бирото и во Управата.

Член 92

(1) Најслабо оценети работници во смисла на членот 89 став (1) од овој колективен договор, се работниците оценети во процесот на оценување со годишна оценка „незадоволува“ (оценка „1“).

(2) Доколку на ранг-листата се најдат повеќе работници со иста годишна оценка „1“ во втора децимала, а таа оценка влегува во последните 2% од најслабо оценети работници во конечната ранг листа, тогаш мерката за слаб ефект од членот 89 од овој колективен договор, ќе биде применета за сите работници со таква оценка.

(3) За работникот оценет со годишна оценка „не задоволува“ (оценка „1“), непосредно раководниот работник во оценувачкиот лист ќе го предложи процентуалниот износ за кој ќе му биде намалена основната плата на работникот.

6. Постапка за спроведување на мерките за одличен и слаб ефект

Член 93

(1) По извршеното оценување и постапката по приговор на оценките согласно одредбите од овој колективен договор, организациските единици за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото, односно во Управата изготвуваат ранг листа на оценки на работниците во организациските единици за кои се надлежни.

(2) Врз основа на ранг листите од ставот (1) на овој член, се изготвува конечна ранг листа на оценките на сите работници во Министерството, изразени во номинална вредност.

(3) Конечната ранг листа од ставот (1) ја изготвува организациската единица за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството.

(4) По изготвување на конечната ранг листа на оценки на сите работници во Министерството, организациската единица за управување со човечки ресурси од ставот (3) на овој член, во рок од 60 дена од денот на добивање на ранг листите од ставот (1) на овој член, изготвува решенија за исплата на бонус во износ од една основна плата - за 5% од работниците оценети со годишна оценка „5“, односно решенија за намалување на основната плата во процентуалниот износ предложен од страна на непосредниот раководен работник - за 2% од работниците оценети со годишна оценка „1“.

IV. КЛАСИФИКАЦИЈА НА РАБОТНИ МЕСТА НА РАБОТНИЦИТЕ ВО МИНИСТЕРСТВОТО

Член 94

(1) Во Министерството се врши класификација на работните места согласно Класификацијата на работните места на работниците во Министерството утврдена со Законот за внатрешни работи и одредбите од овој колективен договор.

(2) Класификацијата на работните места од ставот (1) на овој член, се врши согласно следните критериуми:

- одговорноста, целите, видот и сложеноста на работите и работните задачи на работното место;
- потребните стручни квалификации, работното искуство, општите и посебните работни компетенции и други критериуми од значење за работното место.

1. Класификација на работни места на работниците во Министерството

Член 95

(1) Согласно критериумите од членот 92 од овој колективен договор, работните места на работниците во Министерството, се класифицираат во седум категории и тоа:

- Категорија Б – раководни работници во организациските единици со надлежност на цела територија на Република Македонија;

- Категорија В – раководни работници во организациските единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија (Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата);

- Категорија Г - стручни работници-советодавно-надзорни;

- Категорија Д - стручни работници во организациските единици со надлежност на цела територија на Република Македонија;

- Категорија Е – стручни работници во организациските единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија (Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата);

- Категорија Ж – помошно-стручни работници во организациските единици со надлежност на цела територија на Република Македонија и

- Категорија З – помошно-стручни работници во организациските единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија (Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата).

(2) Во рамките на секоја категорија од ставот (1) на овој член, се утврдуваат нивоа на работни места на работниците во Министерството согласно Законот за внатрешни работи и одредбите од овој колективен договор.

2. Нивоа на работни места

Член 96

(1) Нивоата на работни места се утврдени во Класификацијата на работните места и се опишуваат со видови на работни места:

КАТЕГОРИЈА Б – РАКОВОДНИ РАБОТНИЦИ

во организациски единици со надлежност на цела територија на Република Македонија

Категорија	Ниво	Вид на работно место
	Б1	-Помошник министер -Заменик директор -Помошник директор -Началник на Централни полициски служби

IV. КЛАСИФИКАЦИЈА НА РАБОТНИ МЕСТА НА РАБОТНИЦИТЕ ВО МИНИСТЕРСТВОТО

Член 94

(1) Во Министерството се врши класификација на работните места согласно Класификацијата на работните места на работниците во Министерството утврдена со Законот за внатрешни работи и одредбите од овој колективен договор.

(2) Класификацијата на работните места од ставот (1) на овој член, се врши согласно следните критериуми:

- одговорноста, целите, видот и сложеноста на работите и работните задачи на работното место;
- потребните стручни квалификации, работното искуство, општите и посебните работни компетенции и други критериуми од значење за работното место.

1. Класификација на работни места на работниците во Министерството

Член 95

(1) Согласно критериумите од членот 92 од овој колективен договор, работните места на работниците во Министерството, се класифицираат во седум категории и тоа:

- Категорија Б – раководни работници во организациските единици со надлежност на цела територија на Република Македонија;
- Категорија В – раководни работници во организациските единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија (Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата);
- Категорија Г – стручни работници-советодавно-надзорни;
- Категорија Д – стручни работници во организациските единици со надлежност на цела територија на Република Македонија;
- Категорија Ѓ – стручни работници во организациските единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија (Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата);
- Категорија Е – помошно-стручни работници во организациските единици со надлежност на цела територија на Република Македонија и
- Категорија Ж – помошно-стручни работници во организациските единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија (Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата).

(2) Во рамките на секоја категорија од ставот (1) на овој член, се утврдуваат нивоа на работни места на работниците во Министерството согласно Законот за внатрешни работи и одредбите од овој колективен договор.

2. Нивоа на работни места

Член 96

(1) Нивоата на работни места се утврдени во Класификацијата на работните места и се опишуваат со видови на работни места:

КАТЕГОРИЈА Б – РАКОВОДНИ РАБОТНИЦИ во организациски единици со надлежност на цела територија на Република Македонија

Категорија	Ниво	Вид на работно место
	Б1	- Помошник министер - Заменик директор - Помошник директор - Началник на Централни полициски служби

Б	Б2	-Заменик -Помошник -Началник на Оддел
	Б3	-Заменик/Помошник Началник на Оддел -Началник на Сектор
	Б4	- Началник/Командант на Единица
	Б5	- Заменик Началник/Командант -Помошник началник/командант на Единица -Началник на Одделение
	Б6	-Началник на отсек -Командир на чета/отсек/полициска станица
	Б7	- Помошник командир на чета/отсек/полициска станица
	Б8	- Командир на полициско одделение

КАТЕГОРИЈА В – РАКОВОДНИ РАБОТНИЦИ

во организациски единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија
(Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата)

Категорија	Ниво	Вид на работно место
В	В1	-Началник на Сектор за внатрешни работи, Регионален центар за гранични работи и Регионален оперативен сектор на Управата
	В2	-Помошник началник на Сектор за внатрешни работи, Регионален центар за гранични работи и Регионален оперативен сектор на Управата -Началник на Единица
	В3	- Началник на Одделение - Помошник Началник на Единица

	B4	-Помошник началник на Одделение -Командир на полициска станица -Началник на Отсек/Надворешна канцеларија
	B5	- Заменик Командир на полициска станица -Помошник командир на Полициска станица
	B6	-Командир на Полициско одделение

КАТЕГОРИЈА Г – СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ -советодавно-надзорни

Категорија	Ниво	Вид на работно место
Г	Г1	-Државен советник
	Г2	-Генерален советник
	Г3	-Виш полициски советник
	Г4	-Полициски советник

**КАТЕГОРИЈА Д – СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ
во организациски единици со надлежност на цела територија на Република
Македонија**

Категорија	Ниво	Вид на работно место
Д	Д1	-Главен
	Д2	-Самостоен
	Д3	-Виш
	Д4	-Основно работно место
	Д5	-Помлад

**КАТЕГОРИЈА Ѓ – СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ
во организациски единици со надлежност за определено подрачје односно регион од
територијата на Република Македонија**

	B4	-Помошник началник на Одделение -Командир на полициска станица -Началник на Отсек/Надворешна канцеларија
	B5	- Заменик Командир на полициска станица -Помошник командир на Полициска станица
	B6	-Командир на Полициско одделение

КАТЕГОРИЈА Г – СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ -советодавно-надзорни

Категорија	Ниво	Вид на работно место
Г	Г1	-Државен советник
	Г2	-Генерален советник
	Г3	-Виш полициски советник
	Г4	-Полициски советник

**КАТЕГОРИЈА Д – СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ
во организациски единици со надлежност на цела територија на Република
Македонија**

Категорија	Ниво	Вид на работно место
Д	Д1	-Главен
	Д2	-Самостоен
	Д3	-Виш
	Д4	-Основно работно место
	Д5	-Помлад

**КАТЕГОРИЈА Ѓ – СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ
во организациски единици со надлежност за определено подрачје односно регион од
територијата на Република Македонија**

(Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата)

Категорија	Ниво	Вид на работно место
Г	Г1	-Главен
	Г2	-Самостоен
	Г3	-Виш
	Г4	-Основно работно место
	Г5	-Помлад

КАТЕГОРИЈА Е – ПОМОШНО-СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ
во организациски единици со надлежност на цела територија на Република Македонија

Категорија	Ниво	Вид на работно место
Е	Е1	-Главен
	Е2	-Самостоен
	Е3	-Виш
	Е4	-Основно работно место
	Е5	-Помлад

КАТЕГОРИЈА Ж – ПОМОШНО-СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ
во организациски единици со надлежност за определено подрачје односно регион од територијата на Република Македонија
(Сектор за внатрешни работи/Регионален центар за гранични работи/Регионален оперативен сектор на Управата)

Категорија	Ниво	Вид на работно место
	Ж1	-Главен
	Ж2	-Самостоен

Ж	Ж3	-Виш
	Ж4	-Основно работно место
	Ж5	-Помлад

(2) Основни работни места во смисла на нивоата Д4, Г4, Е4 и Ж4 од Табеларниот приказ од ставот (1) на овој член, се:

А. ОСНОВНИ РАБОТНИ МЕСТА СО ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ

- воздухопловен инспектор-пилот
- внатрешен ревизор
- советник
- системски аналитичар
- системски специјалист
- систем специјалист
- аналитичар
- програмер
- инспектор
- информатичар
- соработник
- системски администратор
- аналитички репродуцер преведувач
- оперативен аналитичар
- инженер
- внатрешен прв пилот
- надворешен прв пилот
- координатор за летање
- водич на смена
- администратор за ПИМ
- пилот

Б. ОСНОВНИ РАБОТНИ МЕСТА СО СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

- администратор
- координатор на група
- координатор на смена
- техничар
- системски оператор
- оператор
- оперативен работник
- документарист
- референт
- оружар
- обработувач на податоци-контролор
- контролор на квалитет
- домаќин
- полицаец
- работник за прием и издавање
- ракувач
- телефонист-манипулант
- дежурен оперативен работник
- оперативен техничар
- репродуцер преведувач
- надворешен пилот
- внатрешен пилот оператор
- координатор за летање
- технички администратор
- апликативен локатор
- апликативен сателитски локатор
- апликативен маркирач
- технички аналитичар

Ж	Ж3	-Виш
	Ж4	-Основно работно место
	Ж5	-Помлад

(2) Основни работни места во смисла на нивоата Д4, Г4, Е4 и Ж4 од Табеларниот приказ од ставот (1) на овој член, се:

А. ОСНОВНИ РАБОТНИ МЕСТА СО ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ

- воздухопловен инспектор-пилот
- внатрешен ревизор
- советник
- системски аналитичар
- системски специјалист
- систем специјалист
- аналитичар
- програмер
- инспектор
- информатичар
- соработник
- системски администратор
- аналитички репродуцер преведувач
- оперативен аналитичар
- инженер
- внатрешен прв пилот
- надворешен прв пилот
- координатор за летање
- водич на смена
- администратор за ПИМ
- пилот

Б. ОСНОВНИ РАБОТНИ МЕСТА СО СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

- администратор
- координатор на група
- координатор на смена
- техничар
- системски оператор
- оператор
- оперативен работник
- документарист
- референт
- оружар
- обработувач на податоци-контролор
- контролор на квалитет
- домаќин
- полицаец
- работник за прием и издавање
- ракувач
- телефонист-манипулант
- дежурен оперативен работник
- оперативен техничар
- репродуцер преведувач
- надворешен пилот
- внатрешен пилот оператор
- координатор за летање
- технички администратор
- апликативен локатор
- апликативен сателитски локатор
- апликативен маркирач
- технички аналитичар

- криминалистички техничар
- инструктор
- пилот

V. ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ И НИВНАТА ПОЛОЖБА

1. Работно време

Член 97

(1) Работното време на работниците во Министерството изнесува 40 часа во работна недела (полно работно време).

(2) Во Министерството може да се воведе работно време пократко од 40 часа во работната недела со акт на министерот, во случаите и под услови утврдени со Законот за работни односи.

(3) Работното време на воздухопловниот персонал во Министерството кој за кој е уврден додаток согласно членот 169 од овој колективен договор, изнесува 37 часа во работната недела.

(4) Правата на работниците од ставовите (2) и (3) на овој член, се изедначени со правата на работниците кои работат 40 часа во работната недела.

(5) Дневното работно време не може да биде пократко од 8 часа и не подолго од 12 часа.

(6) „Работното време на полициските службеници кои организирано се упатуваат на работа надвор од своето место на живеење, времето на патување до и од местото на работа до местото на живеење им се смета како редовна работа“.

Член 98

(1) Работникот кој работи помалку од полното работно време (скратено работно време) заради лични здравствени причини во согласност со прописите за здравствена заштита односно заради неа на дете со развојни проблеми и посебни образовни потреби, има право на плата како работникот кој работи со полно работно време во Министерството.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член, ги остварува правата од работен однос како работникот кој работи со полно работно време во Министерството, односно има право на здравствено осигурување, задолжително социјално осигурување во согласност со прописите за здравствено и социјално осигурување, како и пензиско и инвалидско осигурување во согласност со Законот за внатрешни работи и прописите за пензиско и инвалидско осигурување.

Член 99

(1) Во зависност од природата и карактерот на работите и задачите во одделни организациски единици во Министерството, работата се врши во смени и трае непрекинато.

(2) Работата во смени од ставот (1) на овој член, го подразбира секој метод на организирање на работата во смени која работниците се сменуваат едноподруго на исто работно место во согласност со одреден план и кое може да биде континуирано или со прекини, вклучувајќи ја потребата за работниците да работат во различно време во даден период на денови или недели.

(3) Министерот со претходно мислење на репрезентативниот синдикат, донесува правилник за организациските единици во Министерството и издвоените објекти на Министерството кои работат во смени и системот на работата во смени.

Член 100

(1) Во организациските единици на Министерството каде работата од страна на работникот се извршува со непрекинат престој во одредени издвоени објекти на Министерството подолго од 24 часа, работењето се организира на начин што работното време е во траење од најмалку 12 часа редовна работа и 12 часа платен одмор на работникот во објектот. Платениот одмор се смета за дел од работното време и се евидентира во службената документација на организациските единици.

(2) За секои 24 часа непрекинат престој во објектот на работникот од ставот (1) на овој член, му следува одмор од 72 часа (три дена), кој се користи непосредно по завршување на престојот во објектот.

(3) Издвоените објекти на организациските единици од ставот (1) на овој член, се утврдени во правилникот од член 97 ставот (3) од овој колективен договор.

(4) Евидентирањето на работните часови од овој член се врши согласно посебниот интерен акт од членот 173 од овој колективен договор.

Член 101

(1) Работното време на вработените во Министерството може да трае подолго од со закон пропишаниот максимум во работната недела во услови кога се извршуваат неопходни работи и задачи согласно Законот за внатрешни работи и Законот за полиција или во врска со тие работи и задачи.

(2) Работа подолга од 40 часа во неделата може да нареди министерот, директорот на Бирото односно Управата и раководен работник.

(3) Наредбата од ставот (2) на овој член, се издава во писмена форма, а по исклучок може да се издаде и усмена наредба, која се изготвува во писмена форма по создавање услови за тоа, но не подоцна од два дена.

(4) При издавање на наредбата од ставот (2) на овој член, задолжително треба да се имаат предвид законските одредби кои го ограничуваат или на друг начин го регулираат обемот и постапката за работа подолга од полното работно време.

(5) Во случаите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, работникот е должен да ги извршува работите и задачите со кои е задолжен.

Член 102

(1) Ноќна работа се смета работењето ноќно време.

(2) Ноќно време е периодот меѓу 22,00 часот и 6,00 часот наредниот ден.

(3) Ако работникот во текот на целото работно време од ставот два од овој член работел до 07.00 часот, како работа ноќе ќе се смета дека работел до 07.00 часот.

Член 103

Работното време од 00.00 часот во сабота до 24.00 часот во недела се смета како работа во викенд.

Член 104

(1) Работа подолга од полното работно време и работа ноќно време не смее да се определат за:

- работник-жена за време на бременост;
- работник-жена која има дете до една година;
- работник на кој според наод на лекарска комисија е утврдено дека работата ноќно време може негативно да му влијае врз преостанатата работна способност;
- на работник кој има полно работно време пократко од 36 часа неделно, каде што опстојуваат поголеми опасности од повреди или здравствени оштетувања и
- на работник кој работи со скратено работно време во согласност со прописите за пензиско и инвалидско осигурување (инвалидност), прописите за здравствено осигурување (медицинска рехабилитација) или други прописи (родителски обврски).

(2) За работа подолга од полното работно време и работа ноќно време потребна е писмена согласност на работникот во следните случаи:

- на работник - мајка на дете од една до три години;
- на работник - родител на дете со посебни потреби;
- на работник - самохран родител на дете до шест години;
- на работник повозрасен од 57 години - жена и 59 години - маж;
- на работник со намалена работна способност.

2. Одмор

2.1 Пауза за време на работно време

Член 105

(1) Работникот има право на пауза за време на работно време во траење од 30 минути.

(2) Во организациските единици на Министерството во кои според карактерот и природата на работите и задачите не се дозволува прекин на работата, како и во услови на работа со странки, паузата за време на работното време се организира на начин кој обезбедува работата да не се прекинува.

(3) Работниците кои работат во смени од 12 часа, паузата за време на работното време можат да ја користат во два дела.

(4) Времето на користење на паузата за време на работното време со одлука го определува Владата на Република Македонија.

(5) Времето за пауза за време на работното работно време од ставот (1) на овој член се засметува во работното време и за истото се исплатува плата.

(4) Евидентирањето на работните часови од овој член се врши согласно посебниот интерен акт од членот 173 од овој колективен договор.

Член 101

(1) Работното време на вработените во Министерството може да трае подолго од со закон пропишаниот максимум во работната недела во услови кога се извршуваат неодложни работи и задачи согласно Законот за внатрешни работи и Законот за полиција или во врска со тие работи и задачи.

(2) Работа подолга од 40 часа во неделата може да нареди министерот, директорот на Бирото односно Управата и раководен работник.

(3) Наредбата од ставот (2) на овој член, се издава во писмена форма, а по исклучок може да се издаде и усмена наредба, која се изготвува во писмена форма по создавање услови за тоа, но не подоцна од два дена.

(4) При издавање на наредбата од ставот (2) на овој член, задолжително треба да се имаат предвид законските одредби кои го ограничуваат или на друг начин го регулираат обемот и постапката за работа подолга од полното работно време.

(5) Во случаите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, работникот е должен да ги извршува работите и задачите со кои е задолжен.

Член 102

(1) Нокна работа се смета работењето нокно време.

(2) Нокно време е периодот меѓу 22,00 часот и 6,00 часот наредниот ден.

(3) Ако работникот во текот на целото работно време од ставот два од овој член работел до 07.00 часот, како работа нокне ќе се смета дека работел до 07.00 часот.

Член 103

Работното време од 00.00 часот во сабота до 24.00 часот во недела се смета како работа во викенд.

Член 104

(1) Работа подолга од полното работно време и работа нокно време не смее да се определи за:

- работник-жена за време на бременост;
- работник-жена која има дете до една година;
- работник на кој според наод на лекарска комисија е утврдено дека работата нокно време може негативно да му влијае врз преостанатата работна способност;
- на работник кој има полно работно време пократко од 36 часа неделно, каде што опстојуваат поголеми опасности од повреди или здравствени оштетувања и
- на работник кој работи со скратено работно време во согласност со прописите за пензиско и инвалидско осигурување (инвалидност), прописите за здравствено осигурување (медицинска рехабилитација) или други прописи (родителски обврски).

(2) За работа подолга од полното работно време и работа нокно време потребна е писмена согласност на работникот во следните случаи:

- на работник - мајка на дете од една до три години;
- на работник - родител на дете со посебни потреби;
- на работник - самохран родител на дете до шест години;
- на работник повозрасен од 57 години - жена и 59 години - маж;
- на работник со намалена работна способност.

2. Одмор

2.1 Пауза за време на работно време

Член 105

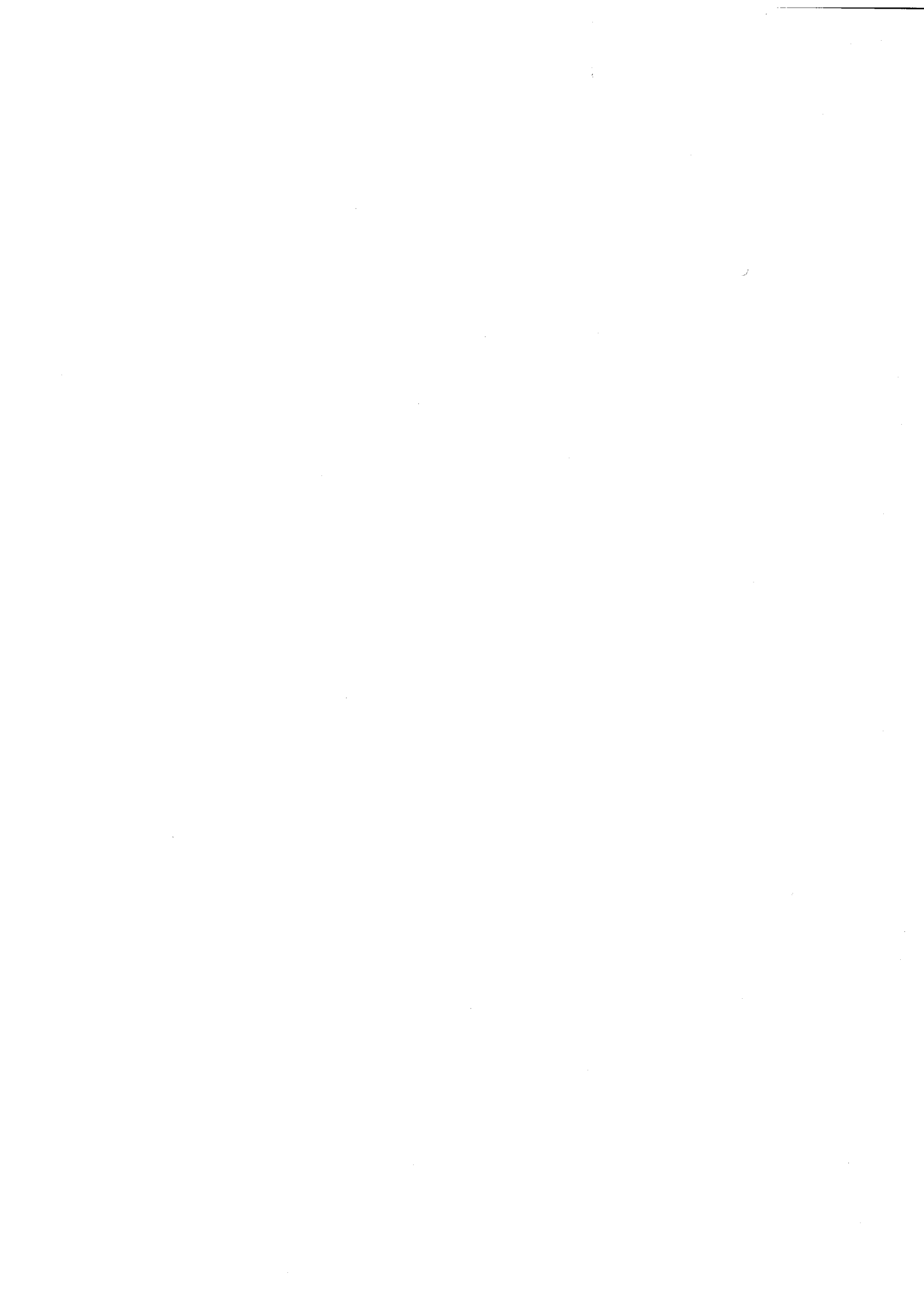
(1) Работникот има право на пауза за време на работно време во траење од 30 минути.

(2) Во организациските единици на Министерството во кои според карактерот и природата на работите и задачите не се дозволува прекин на работата, како и во услови на работа со странки, паузата за време на работното време се организира на начин кој обезбедува работата да не се прекинува.

(3) Работниците кои работат во смени од 12 часа, паузата за време на работното време можат да ја користат во два дела.

(4) Времето на користење на паузата за време на работното време со одлука го определува Владата на Република Македонија.

(5) Времето за пауза за време на работното работно време од ставот (1) на овој член се засметува во работното време и за истото се исплатува плата.

2.2 Одмор меѓу два последователни работни дена (дневен одмор)

Член 106

Работникот има право на одмор помеѓу два последователни работни дена во траење од најмалку 12 часа непрекинато (дневен одмор), меѓу два последователни работни дена во текот на 24 часа.

2.3 Неделен одмор

Член 107

(1) Работникот има право на неделен одмор од најмалку 24 часа непрекинато, плус 12 часа дневен одмор согласно членот 104 од овој колективен договор.

(2) Ден на неделен одмор се сабота и недела.

2.4 Годишен одмор

Член 108

Работникот има право на платен годишен одмор од најмалку 20 работни дена во текот на една календарска година, сметајќи ги како неработни денови саботите, неделите, празниците определени со закон, слободните денови и други случаи на оправдано отсуство од работа.

Член 109

Работникот има право на користење на пропорционален дел од годишниот одмор во вкупен износ по два дена за секој месец работа, ако:

- во календарската година во која склучил работен однос не се стекнал со правото на целосен годишен одмор;
- работниот однос му престанал пред изминувањето на рокот, по истекувањето на кој би добил право на целосен годишен одмор.

Член 110

Работникот кој за првпат заснова работен однос се стекнува со правото на цел годишен одмор кога ќе оствари непрекината работа од најмалку шест месеци кај ист работодавач, без оглед на тоа дали работникот работи полно работно време или пократко работно време од полното.

Член 111

(1) Годишниот одмор по правило се користи во текот на календарската година.

(2) Годишниот одмор може да се користи во повеќе делови во договор со работодавачот, со тоа што еден дел од годишниот одмор задолжително треба да трае најмалку две непрекинати работни недели.

(3) Работникот има право на искористување на 12 работни дена годишен одмор до крајот на календарската година, а остатокот до 30 јуни следната календарска година.

(4) Работникот има право два дена од годишниот одмор да ги користи во денови коишто самиот ќе ги определи, ако тоа посериозно не го загрозува работниот процес, за што задолжително треба го известува раководителот на организациската единица во која работи, најдоцна три дена пред користењето на деновите.

(5) Годишниот одмор што не бил искористен во тековната календарска година заради отсуство на работникот поради боледување или повреда, породилно отсуство или отсуство заради неѓа и чување на дете, работникот има право да го искористи до 30 јуни следната календарска година.

Член 112

Должината на годишниот одмор на работникот се определува според следните критериуми:

1. должина на пензискиот стаж;
2. степен на сложеност на работите и задачите кои работникот ги извршува и условите под кои се извршуваат;
3. здравствена состојба.

Член 113

По основ на критериумот „должина на пензискиот стаж“ согласно член 110 точка 1 од овој колективен договор, работникот се стекнува со право на годишен одмор:

- за пензиски стаж од шест месеци до две години

- 20 работни дена;

- за пензиски стаж од две до осум години	- 21 работни дена;
- за пензиски стаж од осум до 15 години	- 22 работни дена;
- за пензиски стаж од 15 до 20 години	- 24 работни дена;
- за пензиски стаж над 20 години	- 26 работни дена.

Член 114

(1) Должината на годишниот одмор според критериумот „степен на сложеност на работите и задачите кои работникот ги извршува и условите под кои истите се извршуваат“ согласно член 110 точка 2 од овој колективен договор, се зголемува и тоа:

- за одредени работници кои при извршувањето на работите и задачите се изложени на јонизирачко зрачење (работа со рентген апарати), како и за воздухопловниот персонал - за шест дена;

- за работниците во Министерството со статус на овластени службени лица - за четири дена.

(2) Алинеите 1 и 2 од ставот (1) на овој член, меѓусебно се исклучуваат.

(3) Министерството на воздухопловниот персонал му организира кондициско рекреативен одмор во објектите за одмор и рекреација на Министерството или во други објекти, во висина на износот на трошоците во објектите на Министерството, кој во текот на една календарска година трае десет дена, вклучувајќи го и времето поминато на пат до местото за одмор и враќање во местото на живеење.

(4) Надоместокот на трошоците од ставот (3) на овој член, ги опфаќа и трошоците за патување до местото за одмор и враќање во местото на живеење, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај, доколку не му е обезбеден друг вид превоз.

Член 115

По основ на критериумот „здравствена состојба“ согласно член 110 точка 3 од овој колективен договор, годишниот одмор за работник инвалид, работник со најмалку 60% телесно оштетување, повозрасен работник (над 59 години возраст-маж и над 57 години возраст - жена), како и за работник кој негува и чува дете со посебни потреби, се зголемува за три дена.

Член 116

Работникот не може да се откаже од правото на годишен одмор, ниту тоа право може да му се ускрати.

Член 117

(1) На работникот може да му се прекине односно одложи користењето на годишниот одмор во услови и на начин утврдени со Законот за внатрешни работи и Законот за полиција.

(2) Правото на надомест на реалните трошоци кои настанале поради прекинувањето односно одложувањето на годишниот одмор согласно ставот (1) на овој член, работникот го остварува врз основа на писмено барање и документи кои ќе ги приложи како доказ за настанатите трошоци како патни и дневни трошоци за враќање од местото на користење на годишниот одмор, преостанати уплати за престој во хотел, карти за превоз, користен организиран превоз и слично.

(3) Работник кој заради отсуство од работа од здравствени причини (медицински документирани), не го искористил целиот или дел од годишниот одмор, има право да го користи целиот или преостанатиот дел од годишниот одмор до крајот на идната календарска година.

Член 118

По престанок на работниот однос на работникот, Министерството му издава потврда за искористен годишен одмор.

Член 119

Работникот има право на надоместок на неискористениот дел од годишниот одмор пред престанок на работниот однос, кога работниот однос престанал не по вина и волја на работникот, ако работникот претходно побарал користење на годишен одмор, а не му било овозможено негово користење.

Член 120

(1) Распоредот на користење на годишните одмори на работниците во Министерството се утврдува врз основа на план.

(2) Планот на годишните одмори од ставот (1) на овој член го утврдува раководителот на организациската единица, на таков начин кој ќе овозможи непречено извршување на работите на истата, како и за можностите да се задоволат барањата на работниците во организациската единица.

- за пензиски стаж од две до осум години	- 21 работни дена;
- за пензиски стаж од осум до 15 години	- 22 работни дена;
- за пензиски стаж од 15 до 20 години	- 24 работни дена;
- за пензиски стаж над 20 години	- 26 работни дена.

Член 114

(1) Должината на годишниот одмор според критериумот „степен на сложеност на работите и задачите кои работникот ги извршува и условите под кои истите се извршуваат“ согласно член 110 точка 2 од овој колективен договор, се зголемува и тоа:

- за одредени работници кои при извршувањето на работите и задачите се изложени на јонизирачко зрачење (работа со рентген апарати), како и за воздухопловниот персонал - за шест дена;

- за работниците во Министерството со статус на овластени службени лица - за четири дена.

(2) Алинеите 1 и 2 од ставот (1) на овој член, меѓусебно се исклучуваат.

(3) Министерството на воздухопловниот персонал му организира кондициско рекреативен одмор во објектите за одмор и рекреација на Министерството или во други објекти, во висина на износот на трошоците во објектите на Министерството, кој во текот на една календарска година трае десет дена, вклучувајќи го и времето поминато на пат до местото за одмор и враќање во местото на живеење.

(4) Надоместокот на трошоците од ставот (3) на овој член, ги опфаќа и трошоците за патување до местото за одмор и враќање во местото на живеење, во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај, доколку не му е обезбеден друг вид превоз.

Член 115

По основ на критериумот „здравствена состојба“ согласно член 110 точка 3 од овој колективен договор, годишниот одмор за работник инвалид, работник со најмалку 60% телесно оштетување, повозрасен работник (над 59 години возраст-маж и над 57 години возраст - жена), како и за работник кој негува и чува дете со посебни потреби, се зголемува за три дена.

Член 116

Работникот не може да се откаже од правото на годишен одмор, ниту тоа право може да му се ускрати.

Член 117

(1) На работникот може да му се прекине односно одложи користењето на годишниот одмор во услови и на начин утврдени со Законот за внатрешни работи и Законот за полиција.

(2) Правото на надомест на реалните трошоци кои настанале поради прекинувањето односно одложувањето на годишниот одмор согласно ставот (1) на овој член, работникот го остварува врз основа на писмено барање и документи кои ќе ги приложи како доказ за настанатите трошоци како патни и дневни трошоци за враќање од местото на користење на годишниот одмор, преостанати уплати за престој во хотел, карти за превоз, користен организиран превоз и слично.

(3) Работник кој заради отсуство од работа од здравствени причини (медицински документирани), не го искористил целиот или дел од годишниот одмор, има право да го користи целиот или преостанатиот дел од годишниот одмор до крајот на идната календарска година.

Член 118

По престанок на работниот однос на работникот, Министерството му издава потврда за искористен годишен одмор.

Член 119

Работникот има право на надоместок на неискористениот дел од годишниот одмор пред престанок на работниот однос, кога работниот однос престанал не по вина и волја на работникот, ако работникот претходно побарал користење на годишен одмор, а не му било овозможено негово користење.

Член 120

(1) Распоредот на користење на годишните одмори на работниците во Министерството се утврдува врз основа на план.

(2) Планот на годишните одмори од ставот (1) на овој член го утврдува раководителот на организациската единица, на таков начин кој ќе овозможи непречено извршување на работите на истата, како и за можностите да се задоволат барањата на работниците во организациската единица.

(3) Врз основа на утврден распоред односно план, поединечни решенија за користење на годишен одмор донесува министерот или од него овластен работник.

(4) Решенијата за годишен одмор се донесуваат најдоцна до крајот на месец април во тековната година со состојба на пензискиот стаж во истиот месец.

3. Отсуство од работа

3.1 Платено отсуство од работа

Член 121

(1) Работникот има право на платено отсуство до седум работни дена во текот на календарската година во следните случаи:

- за стапување во брак	- пет дена;
- за стапување во брак на деца	- три дена;
- за раѓање/посвојување на дете	- два дена;
- за смрт на сопружник или дете	- пет дена;
- за смрт на родител, брат/сестра	- три дена;
- за смрт на родител на сопружник	- два дена;
- за смрт на дедо или баба	- еден ден;
- за полагање на стручен испит како обврска во Министерството	- три дена;
- за одбрана на магистратура, докторат и полагање на правосуден испит	- три дена;
- за полагање на друг поединечен испит	- еден ден;
- за селидба на семејство од едно во друго место	- три дена;
- за селидба на семејство во исто место	- два дена;
- за прв училишен ден на прваче	- еден ден;
- за елементарни непогоди	- седум дена;
- за учество во спортски, културни и други манифестации кога го претставува Министерството	- три дена;
- за други оправдани случаи	- еден ден.

(2) Отсуството од работа во смисла на ставот (1) на овој член, се користи во деновите на траење на основот.

(3) Отсуството од работа по основите предвидени во ставот (1) на овој член, не може да се користи повеќе од седум работни дена во текот на една календарска година.

(4) Отсуството од работа по основот предвиден во ставот (1) алинеја 16 на овој член, може да се користи само еднаш во календарската година.

Член 122

Покрај правото на платено отсуство до седум работни дена утврдени во членот 119 од овој колективен договор, работникот има право на платено отсуство и во случаите на остварување на правото на платено отсуство согласно членот 46 став (2) од овој колективен договор.

Член 123

Работниците доброволни крводарители имаат право на два последователни слободни работни дена за секое давање крв.

Последователни слободни работни дена од став (1) по барање на работникот може да се искористат најдоцна во рок од 3 месеци од денот на дарување на крв“.

3.2 Неплатено отсуство од работа

Член 124

(1) Работникот има право на отсуство од работа без надомест на плата (неплатено отсуство) најдолго три месеци во една календарска година во следните случаи:

- за потребите предвидени во членот 119 од овој колективен договор, по барање на работникот;
- за нега на болен член на семејство;
- за лекување;
- за патување во странство заради неодојливи потреби;
- за изградба, доградба или поправка на куќа односно стан;
- за учество во спортски, културни и други манифестации;
- за други неодојливи лични работи и други случаи утврдени со закон.

(2) Пред започнување на користење на правото од ставот (1) алинеи 1, 2, 3, 4, 5 и 6 на овој член, работникот задолжително поднесува соодветен доказ за потребата од користење на правото на отсуство од работа без надомест на плата (неплатено отсуство).

За користење на правото од ставот (1) алинеја 7 на овој член, работникот задолжително ги образложува причините за користење на правото на отсуство од работа без надомест на плата (неплатено отсуство).

(3) Покрај случаите од ставот (1) на овој член, работник во Министерството на негово барање, а со согласност на министерот има право на неплатено отсуство во времетраење од најмногу две години, поради стручно усовршување кое не е финансирано од страна на Министерството.

(4) Пред започнување на користење на правото од ставот (3) на овој член, работникот задолжително потпишува изјава дека истото ќе го користи исклучиво за целта за која е наменето согласно одредбите од овој колективен договор, како и доказ (потврда или друг соодветен писмен документ) за упис во високообразовна институција заради стручно усовршување на работникот.

(5) Работникот е должен во рок од 15 дена по завршување на неплатеното отсуство од ставот (3) на овој член, да се врати на работа и да биде распореден на работно место кое одговара на видот на неговата стручна подготовка што ја имал пред да замине на неплатеното отсуство.

Член 125

(1) Работникот поднесува барање за отсуство од работа без надомест на плата до раководителот на организациската единица каде е распореден.

(2) Раководителот на организациската единица дава мислење по поднесеното барање од ставот (1) на овој член.

Член 126

(1) Решение за отсуство од работа согласно членовите 119 и 122 од овој колективен договор, донесува министерот или од него овластен работник.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член, работникот има право на приговор до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) По завршување на отсуството од работа согласно членот 122 од овој колективен договор, министерот или од него овластен работник донесува решение за враќање на работа на работникот.

Член 127

За време на неплатеното отсуство на работникот му мируваат правата и обврските од работниот однос.

Член 128

Пред отпочнување на користење на правото на неплатеното отсуство работникот е должен да се раздолжи со целата опрема со која бил задолжен за вршење на своите работни обврски.

3.3. Неплатено родителско отсуство

Член 129

(1) По завршување на отсуството од работа поради бременост, раѓање и родителство, работничката има право на неплатено родителско отсуство до три месеци во периодот до навршување на тригодишна возраст на детето, во најмногу три дела, заради грижа за детето.

(2) Доколку за време на користење на правото од ставот (1) на овој член, работничката забремени, не го губи правото на надоместок на плата по основ на бременост, раѓање и родителство.

(3) За остварување на правото од ставовите (2) и (3) на овој член, работничката поднесува писмено барање до раководителот на организациската единица каде работи.

3.3 Право на мајката доилка

Член 130

(1) Работничката која го дои детето и по изминувањето на отсуството поради бременост, раѓање и родителство, ќе започне да работи со полно работно време, има право на платена пауза во текот на работното време, во траење од еден и пол час дневно, во кое време се засметува и дневната пауза. Тоа право го има работничката до наполнета една година возраст на детето.

(2) За остварување на правото од ставот (1) на овој член, работничката поднесува писмено барање до организациската единица во која работи, кое се проследува до надлежната организациска единица за управување со човечки ресурси.

(3) По барањето од ставот (2) на овој член, министерот односно од него овластен работник донесува решение.

За користење на правото од ставот (1) алинеја 7 на овој член, работникот задолжително ги образложува причините за користење на правото на отсуство од работа без надомест на плата (неплатено отсуство).

(3) Покрај случаите од ставот (1) на овој член, работник во Министерството на негово барање, а со согласност на министерот има право на неплатено отсуство во времетраење од најмногу две години, поради стручно усовршување кое не е финансирано од страна на Министерството.

(4) Пред започнување на користење на правото од ставот (3) на овој член, работникот задолжително потпишува изјава дека истото ќе го користи исклучиво за целта за која е наменето согласно одредбите од овој колективен договор, како и доказ (потврда или друг соодветен писмен документ) за упис во високообразовна институција заради стручно усовршување на работникот.

(5) Работникот е должен во рок од 15 дена по завршување на неплатеното отсуство од ставот (3) на овој член, да се врати на работа и да биде распореден на работно место кое одговара на видот на неговата стручна подготовка што ја имал пред да замине на неплатеното отсуство.

Член 125

(1) Работникот поднесува барање за отсуство од работа без надомест на плата до раководителот на организациската единица каде е распореден.

(2) Раководителот на организациската единица дава мислење по поднесеното барање од ставот (1) на овој член.

Член 126

(1) Решение за отсуство од работа согласно членовите 119 и 122 од овој колективен договор, донесува министерот или од него овластен работник.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член, работникот има право на приговор до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) По завршување на отсуството од работа согласно членот 122 од овој колективен договор, министерот или од него овластен работник донесува решение за враќање на работа на работникот.

Член 127

За време на неплатеното отсуство на работникот му мируваат правата и обврските од работниот однос.

Член 128

Пред отпочнување на користење на правото на неплатеното отсуство работникот е должен да се раздолжи со целата опрема со која бил задолжен за вршење на своите работни обврски.

3.3. Неплатено родителско отсуство

Член 129

(1) По завршување на отсуството од работа поради бременост, раѓање и родителство, работничката има право на неплатено родителско отсуство до три месеци во периодот до навршување на тригодишна возраст на детето, во најмногу три дела, заради грижа за детето.

(2) Доколку за време на користење на правото од ставот (1) на овој член, работничката забремени, не го губи правото на надоместок на плата по основ на бременост, раѓање и родителство.

(3) За остварување на правото од ставовите (2) и (3) на овој член, работничката поднесува писмено барање до раководителот на организациската единица каде работи.

3.3 Право на мајката доилка

Член 130

(1) Работничката која го дои детето и по изминувањето на отсуството поради бременост, раѓање и родителство, ќе започне да работи со полно работно време, има право на платена пауза во текот на работното време, во траење од еден и пол час дневно, во кое време се засметува и дневната пауза. Тоа право го има работничката до наполнета една година возраст на детето.

(2) За остварување на правото од ставот (1) на овој член, работничката поднесува писмено барање до организациската единица во која работи, кое се проследува до надлежната организациска единица за управување со човечки ресурси.

(3) По барањето од ставот (2) на овој член, министерот односно од него овластен работник донесува решение.

4. Користење на објектите за одмор и рекреација

Член 131

(1) Министерството се грижи за одржување на објектите наменети за одмор и рекреација.

(2) Во објектите од ставот (1) на овој член, министерот може да определува соодветен дел што ќе се користи за службени потреби.

(3) Условите и начинот на користење на објектите за одмор и рекреација ги утврдува Комисија за одмор и рекреација во Министерството.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член ја формира министерот и истата е составена од претседател и четири членови од кои претседателот и двајца членови се претставници на репрезентативниот Синдикат.

Член 132

(1) Цената на услугите за користење на објектите за одмор и рекреација и условите на плаќање ги утврдува организациската единица во Министерството надлежна за општи и заеднички работи, по предлог на Комисијата за одмор и рекреација од членот 129 од овој колективен договор.

(2) Основ за утврдување на висината на цената на услугите за користење на објектите за одмор и рекреација се реалните материјални трошоци настанати за време на користењето на објектот.

Член 133

(1) Распоредот на смените пред сезоната на годишни одмори го утврдува Комисијата за одмор и рекреација, во зависност од бројот на поднесени барања.

(2) Смените утврдени за користење на објектите за одмор и рекреација не можат да бидат пократки од седум дена.

Член 134

(1) За користење на објектите за одмор во месеците јули и август, Комисијата за одмор и рекреација објавува соопштение во почетокот на јуни, со рок за поднесување на барање.

(2) Конечниот распоред за користење на објектите за одмор и рекреација по смени се објавува најдоцна пет дена пред почетокот на сезоната за одмор.

5. Безбедност и здравје на работниците при работа

5.1 Обврски на Министерството

Член 135

(1) Министерството има обврска да обезбеди безбедност и здравје при работа на работниците, од секој аспект поврзан со работата.

(2) Министерството во рамките на своите надлежности задолжително презема мерки неопходни за безбедност и здравје при работа на работниците, вклучувајќи заштита од професионални ризици, обезбедување информации и обука, практикување соодветна организација на работа, пропишување на потребните средства и обезбедување нивна достапност за работниците, уредување на начинот, видовите, мерките и нормативите за безбедност и здравје при работа.

Член 136

(1) Министерството има обврска да воведи такви заштитни мерки и да избере такви работни методи кои ќе го подобрат нивото на безбедноста и здравјето на работниците при работа.

(2) Мерките за безбедност и здравје при работа, опремата и облеката за заштита на работниците и начинот на нејзина употреба се уредува со посебни интерни акти донесени од страна на министерот во согласност со Синдикатот.

Член 137

Министерството е должно при планирањето и набавката на опрема и средства за работа да се консултира и соработува со репрезентативниот Синдикат, особено во однос на можните последици и опасности кои произлегуваат од изборот на опремата и средствата за работа.

Член 138

(1) Министерството има обврска да обезбеди мерки за безбедност и здравје при работа, особено преку:

- изготвување Проценка на ризик за секое работно место, имајќи ги предвид сите ризици односно опасности и штетности по здравјето на работниците;
- назначување на стручно лице односно стручни лица за безбедност и здравје при работа;
- определување претставник на работниците за безбедност и здравје при работа, од страна на Синдикатот;
- обука на работниците за безбедност и здравје при работа;
- здравствени (периодични) прегледи кои ќе се вршат согласно актот за Проценка на ризик;
- донесување на мерки за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи (пожар, поплава, земјотрес и слично) со План за евакуација;
- испитување на микроклиматските услови за физички извори на штетности;
- испитување на средствата за работа;
- истакнување знаци за опасност (известувања и забрани), кој ќе се грижи за нивно спроведување (во актот за проценка ќе се види на кои места и кои знаци);
- редовно следење на здравствената состојба на работниците;
- водење на евиденција за безбедност и здравје при работа (обука, здравствени прегледи, повреди, смртни случаи, испитување на микроклиматските услови и физички извори на штетности, испитување на средствата за работа);
- изготвување на анализи и извештаи за повредите на работа и смртните случаи (смрт од повреда на работа, убиство или самоубиство);
- посебна обука на стручните лица за безбедност и здравје при работа и претставниците за безбедност и здравје при работа;
- обука на работниците за противпожарна заштита – ППЗ и прва помош – ПП (врз основа на бројот на работници во секоја работна единица, објект);
- обезбедување опрема за лична заштита и нејзина употреба;
- задолжително упатување на лекарски преглед пред здравствената комисија на Министерството односно Комисијата за оцена на работната способност во Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Македонија на работници кои поради привремена неспособност за работа подолго од 60 дена непрекинато или подолго од 120 дена со прекин, отсутствувале од работа;
- други мерки утврдени со Законот за безбедност и здравје при работа односно со актот за безбедност и здравје при работа на Министерството и актот за проценка на ризик за секое работно место.

(2) Во случаите на задолжително упатување на лекарски преглед согласно ставот (1) алинеја 5 на овој член, Министерството им исплатува на работниците надомест за патни трошоци во реален износ на трошоците во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај, доколку не е организиран друг вид на превоз од Министерството. Доколку во овие случаи не можат да се користат средства од јавниот сообраќај или друг вид на превоз, на работникот му се признава надомест на трошоците за користење на сопствен автомобил за службени потреби до 30% од цената на литар гориво за соодветното возило, по поминат километар со патен налог.

Член 139

(1) Министерството има обврска да обезбеди психолошко советување во секој случај кога работниците во извршувањето на своите работни обврски употребиле или врз нив било употребено огнено оружје.

(2) Министерството обезбедува психолошко советување и во други случаи, на барање на работник во Министерството.

(3) За психолошко советување на работниците во Министерството, во актот за систематизација на работните места во Министерството се систематизираат: две работни места – „психолог“ во Секторот за внатрешни работи – Скопје, односно по едно работно место – „психолог“ во останатите сектори за внатрешни работи во Бирото.

5.2 Претставник на работниците за безбедност и здравје при работа

Член 140

(1) Претставник на работниците за безбедност и здравје при работа е синдикалниот претставник избран на синдикален состанок на репрезентативниот Синдикат.

(2) Претставникот од ставот (1) на овој член има право:

- да ги согледува состојбите во врска со безбедноста при работа;
- да разговара со претставници на Министерството за потребите и проблемите на безбедноста и здравјето при работа;
- да ја извести инспекцијата на трудот за определени неправилности, да присуствува, да ги даде своите идеи и да има увид во записникот составен од инспекторот;

- изготвување Проценка на ризик за секое работно место, имајќи ги предвид сите ризици односно опасности и штетности по здравјето на работниците;
- назначување на стручно лице односно стручни лица за безбедност и здравје при работа;
- определување претставник на работниците за безбедност и здравје при работа, од страна на Синдикатот;
- обука на работниците за безбедност и здравје при работа;
- здравствени (периодични) прегледи кои ќе се вршат согласно актот за Проценка на ризик;
- донесување на мерки за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи (пожар, поплава, земјотрес и слично) со План за евакуација;
- испитување на микроклиматските услови за физички извори на штетности;
- испитување на средствата за работа;
- истакнување знаци за опасност (известувања и забрани), кој ќе се грижи за нивно спроведување (во актот за проценка ќе се види на кои места и кои знаци);
- редовно следење на здравствената состојба на работниците;
- водење на евиденција за безбедност и здравје при работа (обука, здравствени прегледи, повреди, смртни случаи, испитување на микроклиматските услови и физички извори на штетности, испитување на средствата за работа);
- изготвување на анализи и извештаи за повредите на работа и смртните случаи (смрт од повреда на работа, убиство или самоубиство);
- посебна обука на стручните лица за безбедност и здравје при работа и претставниците за безбедност и здравје при работа;
- обука на работниците за противпожарна заштита - ППЗ и прва помош - ПП (врз основа на бројот на работници во секоја работна единица, објект);
- обезбедување опрема за лична заштита и нејзина употреба;
- задолжително упатување на лекарски преглед пред здравствената комисија на Министерството односно Комисијата за оцена на работната способност во Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Македонија на работници кои поради привремена неспособност за работа подолго од 60 дена непрекинато или подолго од 120 дена со прекин, отсутствувале од работа;
- други мерки утврдени со Законот за безбедност и здравје при работа односно со актот за безбедност и здравје при работа на Министерството и актот за проценка на ризик за секое работно место.

(2) Во случаите на задолжително упатување на лекарски преглед согласно ставот (1) алинеја 5 на овој член, Министерството им исплатува на работниците надомест за патни трошоци во реален износ на трошоците во висина на најниската цена на возниот билет во јавниот сообраќај, доколку не е организиран друг вид на превоз од Министерството. Доколку во овие случаи не можат да се користат средства од јавниот сообраќај или друг вид на превоз, на работникот му се признава надомест на трошоците за користење на сопствен автомобил за службени потреби до 30% од цената на литар гориво за соодветното возило, по поминат километар со патен налог.

Член 139

(1) Министерството има обврска да обезбеди психолошко советување во секој случај кога работниците во извршувањето на своите работни обврски употребиле или врз нив било употребено огнено оружје.

(2) Министерството обезбедува психолошко советување и во други случаи, на барање на работник во Министерството.

(3) За психолошко советување на работниците во Министерството, во актот за систематизација на работните места во Министерството се систематизираат: две работни места - „психолог“ во Секторот за внатрешни работи - Скопје, односно по едно работно место - „психолог“ во останатите сектори за внатрешни работи во Бирото.

5.2 Претставник на работниците за безбедност и здравје при работа

Член 140

(1) Претставник на работниците за безбедност и здравје при работа е синдикалниот претставник избран на синдикален состанок на репрезентативниот Синдикат.

(2) Претставникот од ставот (1) на овој член има право:

- да ги согледува состојбите во врска со безбедноста при работа;
- да разговара со претставници на Министерството за потребите и проблемите на безбедноста и здравјето при работа;
- да ја извести инспекцијата на трудот за определени неправилности, да присуствува, да ги даде своите идеи и да има увид во записникот составен од инспекторот;

- да побара од Министерството информации за процените за безбедноста и здравјето;
- на посебна обука за безбедност и здравје и
- на непречено вршење на неговата функција како претставник на работниците за безбедност и здравје при работа.

5.3 Права и обврски на работниците

Член 141

Работниците во Министерството имаат право и обврска на безбедност и здравје при работа согласно актите за безбедност и здравје при работа или во нивно отсуство согласно одредбите од Законот за безбедност и здравје при работа.

Член 142

Право и обврска на секој работник во Министерството е да се грижи за сопствената и безбедноста и здравјето на другите работници, како и да биде запознаен и обучен во врска со примената на мерките за безбедност и здравје при работа.

Член 143

Во спроведувањето на мерките за безбедност и здравје при работа Синдикатот има право и обврска да учествува и даде мислење во:

- планирање и унапредување на условите за работа и воведување нова технологија на работниот процес;
- да биде информиран за сите промени од влијание за безбедноста и здравјето на работниците;
- да се грижи за примената на прописите и спроведување на мерките и актот за безбедност и здравје на работниците при работа;
- да го информира и бара интервенција на надлежниот орган за инспекција на трудот кога ќе оцени дека се загрозени животот и здравјето на работникот, ако Министерството пропушта или одбива да го направи тоа;
- да поднесе приговор на наодот на инспекцискиот орган;
- други случаи на недоследна примена на позитивните законски прописи во областа на безбедноста и здравјето на работниците при работа и одредбите на овој колективен договор.

Член 144

Синдикатот поведува постапка пред надлежните органи доколку Министерството не ги преземе пропишаните мерки и средства за безбедност и здравје на работниците при работа.

5.4. Забрана за вознемирување на работно место

Член 145

Забранет е кој било вид на вознемирување на работно место, како и злоупотреба на правата на вознемирување на работно место.

Член 146

(1) Психичко вознемирување на работно место е секое негативно однесување од поединец или група кое се повторува, континуирано и систематски, претставува повреда на достоинството, интегритетот, угледот и честа на вработениот и предизвикува чувства на страв или создава непријатност, пониженост, чија крајна цел може да биде повреда на физичкото и менталното здравје, компромитирање на професионалната иднина на вработениот, престанок на работниот однос или напуштање на работното место.

(2) Полово вознемирување е секое вербално, невербално или физичко однесување од полов карактер, кое има за цел или претставува повреда на достоинството на работникот кое предизвикува чувство на страв или создава непријатност и пониженост.

(3) Вознемирување на работно место претставува и поттикнување или наведување на однесување во смисла на ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 147

(1) Министерството како работодавач, раководителите на организациските единици и работниците во Министерството се должни при работата да се однесуваат на начин со кој се почитува достоинството, интегритетот и угледот на работниците преку почитување на правилата на работниот ред и дисциплина и општите правила на однесувања од ставовите (2) и (3) на овој член.

(2) Министерството и раководителите на организациските единици во текот на

работата треба да:

- обезбедат услови во кои работата ќе се врши во атмосфера за заемно почитување, соработка, без непријателско, понижувачко или навредливо однесување;
- развиваат свест кај работниците за потребата од заемно почитување и тимска работа во извршувањето на работните задачи и
- им овозможат на работниците право да изнесуваат свои ставови, мислења и предлози во врска со вршењето на работата на работното место, а поради тоа работниците да не трпат штетни последици.

(3) Работниците во текот на работата треба да:

- се однесуваат коректно, пристојно и достоинствено спрема другите работници, Министерството и раководителите на организационите единици;
- придонесуваат за создавање на работна околина во која нема да има вознемирување на работното место и
- придонесуваат за превенција и спречување на вознемирување на работното место.

Член 148

(1) Министерството како работодавач и раководителите на организациските единици, како превентивни мерки за заштита од вознемирување на работно место се должни на работникот да му обезбедат работа на работното место во здрава работна средина под услови со кои се обезбедува почитување на неговото достоинство, интегритет и здравје.

(2) Министерството како работодавач и раководителите на организациските единици се должни да ги преземат потребните мерки за спречување и за заштита на работникот од вознемирување на работно место согласно, устав, закон и овој колективен договор.

Член 149

За штетата која како последица на вознемирување на работно место е предизвикана на работник, од страна на Министерството како работодавач, раководител на организациска единица, работник или група на работници, одговара секој од овие лица поеднично за предизвиканата штета.

Член 150

Работникот кога ќе дознае за однесување за кое оправдано смета дека претставува вознемирување на работно место, има право да поведе постапка за заштита од вознемирување од работно место предвидена со закон.

Член 151

Злоупотреба на правата на вознемирување на работно место врши работник кој знаел или морал да знае дека не постојат причини за поведување на постапка за заштита од вознемирување на работно место, а повел или иницирал поведување на ваква постапка, со цел за себе или друг да прибави материјална или нематеријална корист или да нанесе штета на трето лице.

5.4 Посебна заштита на одредени категории работници

Член 152

На работник-инвалид на трудот односно работник неспособен за вршење на работите и задачите на работното место каде што работи, му се обезбедува посебна заштита согласно закон и одредбите од овој колективен договор.

Член 153

(1) Министерството на негов трошок е должно на работниците кои работат ноќно време најмалку 3 часа од својата редовна работа, односно на работникот кој одработува ноќе третина од полното работно време од својата годишна работна обврска Министерството е должно да му обезбеди:

- 1) подолг одмор;
- 2) соодветна храна (ноќен оброк) и
- 3) вонреден специјалистички лекарски преглед

(2) Министерството не смее да го распореди на ноќна работа работникот на кој нема да му обезбеди услови за превоз до и од работа.

работата треба да:

- обезбедат услови во кои работата ќе се врши во атмосфера за заемно почитување, соработка, без непријателско, понижувачко или навредливо однесување;
- развиваат свест кај работниците за потребата од заемно почитување и тимска работа во извршувањето на работните задачи и
- им овозможат на работниците право да изнесуваат свои ставови, мислења и предлози во врска со вршењето на работата на работното место, а поради тоа работниците да не трпат штетни последици.

(3) Работниците во текот на работата треба да:

- се однесуваат коректно, пристојно и достоинствено спрема другите работници, Министерството и раководителите на организационите единици;
- придонесуваат за создавање на работна околина во која нема да има вознемирување на работното место и
- придонесуваат за превенција и спречување на вознемирување на работното место.

Член 148

(1) Министерството како работодавач и раководителите на организациските единици, како превентивни мерки за заштита од вознемирување на работно место се должни на работникот да му обезбедат работа на работното место во здрава работна средина под услови со кои се обезбедува почитување на неговото достоинство, интегритет и здравје.

(2) Министерството како работодавач и раководителите на организациските единици се должни да ги преземат потребните мерки за спречување и за заштита на работникот од вознемирување на работно место согласно, устав, закон и овој колективен договор.

Член 149

За штетата која како последица на вознемирување на работно место е предизвикана на работник, од страна на Министерството како работодавач, раководител на организациска единица, работник или група на работници, одговара секој од овие лица поеднично за предизвиканата штета.

Член 150

Работникот кога ќе дознае за однесување за кое оправдано смета дека претставува вознемирување на работно место, има право да поведе постапка за заштита од вознемирување од работно место предвидена со закон.

Член 151

Злоупотреба на правата на вознемирување на работно место врши работник кој знаел или морал да знае дека не постојат причини за поведување на постапка за заштита од вознемирување на работно место, а повел или иницирал поведување на ваква постапка, со цел за себе или друг да прибави материјална или нематеријална корист или да нанесе штета на трето лице.

5.4 Посебна заштита на одредени категории работници

Член 152

На работник-инвалид на трудот односно работник неспособен за вршење на работите и задачите на работното место каде што работи, му се обезбедува посебна заштита согласно закон и одредбите од овој колективен договор.

Член 153

(1) Министерството на негов трошок е должно на работниците кои работат ноќно време најмалку 3 часа од својата редовна работа, односно на работникот кој одработува ноќе третина од полното работно време од својата годишна работна обврска Министерството е должно да му обезбеди:

- 1) подолг одмор;
- 2) соодветна храна (ноќен оброк) и
- 3) вонреден специјалистички лекарски преглед

(2) Министерството не смее да го распореди на ноќна работа работникот на кој нема да му обезбеди услови за превоз до и од работа.

Член 154

(1) Министерството им организира бесплатна исхрана на работниците во Единицата за специјални задачи, Единицата за брзо распоредување и на летачкиот персонал.

(2) Министерството организира бесплатна исхрана и за други работници кога се вонредно ангажирани во исклучителни случаи, со наредба на директорот на Бирото односно Управата.

(3) Министерот со подзаконски акт ќе го пропише видот, квалитетот и количината на исхраната од ставот (1) на овој член.

Член 155

Работниците кои се работно ангажирани во кабинетите на министерот, заменикот на министерот, државниот секретар, директорот на Бирото и директорот на Управата имаат право на бесплатна исхрана, во периодот на траење на нивниот работен ангажман.

Член 156

(1) Министерството им организира бесплатна исхрана на работниците кои работат во Граничните полициски станици прогласени за издвоени објекти.

(2) Министерот со подзаконски акт ќе го пропише видот, квалитетот и количината на исхрана од ставот (1) на овој член.

(3) Подзаконскиот акт од став 2 Министерот ќе го донесе во рок од три месеци од стапувањето на сила на Колективниот договор.

VI. ОСИГУРУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 157

(1) Министерството е должно да ги осигура работниците во Министерството за случај на смрт, телесно оштетување или губење на работната способност настанати како резултат на несреќа при работа.

(2) Во постапката за подготовка на тендерот за избор на компанија за осигурување на работниците, учествува и репрезентативниот Синдикат, во делот на утврдување на критериумите, основите и условите за осигурување на работниците.

Член 158

(1) Во случај на професионално психофизичко нарушување на здравјето на работниците утврдено од соодветна здравствена комисија, Министерството е должно да ги покрие сите трошоци настанати во врска со неговото лекување.

(2) Под сите трошоци во смисла на став (1) на овој член се подразбираат трошоците за лично учество при користење на здравствени услуги во примарна, специјалистичко-консултативна и болничка здравствена заштита и надомест на патните трошоци ако работникот е упатен да користи здравствени услуги надвор од местото на живеење.

(3) Надоместокот на трошоците за лично учество при користење на здравствени услуги го исплатува Министерството, во висина на платеното учество од страна на работникот.

(4) Надоместокот на патните трошоци го исплатува Министерството, во висина на трошоците за превоз во јавниот сообраќај.

VII. ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА И ДРУГИ ПРИМАЊА

1. Плата

Член 159

(1) Работникот има право на плата и надоместок на плата согласно закон, одредбите од овој колективен договор и договорот за вработување.

(2) Платата на работникот му се обезбедува од средствата на Министерството сразмерно на извршената работа, во согласност со условите утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор.

Член 160

(1) Министерството е должно на работникот да му исплатува плата и надоместок на плата и на работникот му дава пресметковен лист за исплатена плата.

(2) Платата се пресметува и исплатува во паричен износ најмалку еднаш месечно.

(3) Придонесите и даноците на платата на работникот ги плаќа Министерството со исплата на платата.

(4) Поединечниот износ на утврдената плата на работникот и неговата исплата, немаат јавен карактер.

1.1. Составни делови на плата

Член 161

(1) Платата на работник во Министерството се состои од:

- основна компонентата и
- исклучителна компонента.

(2) Основната компонента на платата ја сочинуваат:

- основна плата;
- зголемување за 20% односно за 30% за овластени службени лица и
- додаток за кариера.

(3) Исклучителна компонента на платата ја сочинуваат:

- додаток за работна успешност;
- работен додаток на плата и
- вонреден работен додаток на плата (прекувремена работа).

1.1.1 Основна компонента на плата

1.1.1.1 Основна плата

Член 162

(1) Со основната плата се вреднува образованието и сложеноста на работите на работното место утврдено со актот за систематизација на работните места на кое работникот е распореден, како и неговото работно искуство.

(2) Образованието и сложеноста од ставот (1) на овој член се вреднуваат согласно одредбите од овој колективен договор, во зависност од видот и природата на работите што се вршат на работното место.

(3) Работното искуство се вреднува во износ од 0,5% од делот на основната плата со кој се вреднува образованието и сложеноста за работното место, за секоја започната година пензиски стаж, а најмногу до 20%.

Член 163

(1) Образованието и сложеноста на работите на работното место се вреднуваат со бодови.

(2) Бодовите од ставот (1) на овој член, како и групирањето на одделни работни места согласно образованието и сложеноста на работите, се утврдува со Листа на плата.

(3) Листата на плата од ставот (2) на овој член ја донесува министерот, со претходно мислење на претходна согласност на репрезентативниот синдикат.

(4) Листата на плата претставува класифицирана информација со степен на класификација „строго доверливо“.

(5) Вредноста на бодот се утврдува со решение на министерот, со претходно мислење на претходна согласност на репрезентативниот синдикат.

(6) Вредноста на бодот од ставот (1) на овој член се корегира односно усогласува доколку според податоците на Државниот завод за статистика месечниот пораст на трошоците за живот изнесува над 5% во последните три месеци.

1.1.1.2 Зголемување на износот на средствата наменети за плата за 20% и за 30%

Член 164

Поради видот, природата и сложеноста на работите што се извршуваат, како и поради тежината на работите и посебните услови под кои тие се извршуваат, на работниците во Министерството се врши вреднување на работата со зголемување на износот на средствата наменети за плата и тоа:

- на работниците со статус овластени службени лица кои вршат стручни или граѓански работи и на овластените службени лица за безбедност и контраразузнавање, кои согласно со актот за систематизација на работните места во Управата немаат полициски овластувања се врши зголемување за 20% на основната плата и

- на овластените службени лица со статус полициски службеници согласно Законот за полиција и на работниците со статус овластени службени лица за безбедност и контраразузнавање кои согласно со актот за систематизација на работните места во Управата имаат полициски овластувања, се врши зголемување за 30% на основната плата.

(3) Придонесите и даноците на платата на работникот ги плаќа Министерството со исплата на платата.

(4) Поединечниот износ на утврдената плата на работникот и неговата исплата, немаат јавен карактер.

1.1. Составни делови на плата

Член 161

(1) Платата на работник во Министерството се состои од:

- основна компонентата и
- исклучителна компонента.

(2) Основната компонента на платата ја сочинуваат:

- основна плата;
- зголемување за 20% односно за 30% за овластени службени лица и
- додаток за кариера.

(3) Исклучителна компонента на платата ја сочинуваат:

- додаток за работна успешност;
- работен додаток на плата и
- вонреден работен додаток на плата (прекувремена работа).

1.1.1 Основна компонента на плата

1.1.1.1 Основна плата

Член 162

(1) Со основната плата се вреднува образованието и сложеноста на работите на работното место утврдено со актот за систематизација на работните места на кое работникот е распореден, како и неговото работно искуство.

(2) Образованието и сложеноста од ставот (1) на овој член се вреднуваат согласно одредбите од овој колективен договор, во зависност од видот и природата на работите што се вршат на работното место.

(3) Работното искуство се вреднува во износ од 0,5% од делот на основната плата со кој се вреднува образованието и сложеноста за работното место, за секоја започната година пензиски стаж, а најмногу до 20%.

Член 163

(1) Образованието и сложеноста на работите на работното место се вреднуваат со бодови.

(2) Бодовите од ставот (1) на овој член, како и групирањето на одделни работни места согласно образованието и сложеноста на работите, се утврдува со Листа на плата.

(3) Листата на плата од ставот (2) на овој член ја донесува министерот, со претходно мислење на претходна согласност на репрезентативниот синдикат.

(4) Листата на плата претставува класифицирана информација со степен на класификација „строго доверливо“.

(5) Вредноста на бодот се утврдува со решение на министерот, со претходно мислење на претходна согласност на репрезентативниот синдикат.

(6) Вредноста на бодот од ставот (1) на овој член се корегира односно усогласува доколку според податоците на Државниот завод за статистика месечниот пораст на трошоците за живот изнесува над 5% во последните три месеци.

1.1.1.2 Зголемување на износот на средствата наменети за плата за 20% и за 30%

Член 164

Поради видот, природата и сложеноста на работите што се извршуваат, како и поради тежината на работите и посебните услови под кои тие се извршуваат, на работниците во Министерството се врши вреднување на работата со зголемување на износот на средствата наменети за плата и тоа:

- на работниците со статус овластени службени лица кои вршат стручни или граѓански работи и на овластените службени лица за безбедност и контраразузнавање, кои согласно со актот за систематизација на работните места во Управата немаат полициски овластувања се врши зголемување за 20% на основната плата и

- на овластените службени лица со статус полициски службеници согласно Законот за полиција и на работниците со статус овластени службени лица за безбедност и контраразузнавање кои согласно со актот за систематизација на работните места во Управата имаат полициски овластувања, се врши зголемување за 30% на основната плата.

1.1.1.3 Додаток за кариера

Член 165

(1) Со додатокот за кариера се врши вреднување на професионалноста на работникот во Министерството со што се обезбедува стимулација на успешност и стручно извршување на работите, професионален развој на работното место и постојаност во работата.

(2) Стекнувањето на додатокот за кариера зависи од работникот- поединец кој треба да ги исполни условите утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор за унапредување во платен ранг.

(3) Вреднувањето од ставот (1) на овој член, се врши во процентуален износ во висина од 5% што се смета на основната плата, доколку работникот на работното место на кое работи е унапреден во платен ранг утврден со закон и одредбите од овој колективен договор.

(4) Утврдениот износ од ставот (3) на овој член, претставува составен дел на основната плата и на тој износ се врши наредното вреднување на додатокот на кариера, кога лицето е унапредено во нов повисок платен ранг.

1.1.2 Исклучителна компонента

1.1.2.1 Додаток за работна успешност

Член 166

Додатокот за работна успешност на работникот се определува сразмерно на извршените работи на работното место на кое работи, односно доверените работи и неговиот придонес во вкупното работење на организациската единица во која работи и Министерството во целина.

Член 167

Утврдувањето на додатокот за работна успешност се врши врз основа на конкретно извршените работи од страна на секој работник и на организациската единица каде работи, во целина.

Член 168

(1) Доколку се утврди дека работникот ги извршил доверените работи односно неговиот придонес во вкупното работење на организациската единица и Министерството е со особен успех и квалитет, може да се предложи утврдување на додаток за работна успешност.

(2) Додатокот за работна успешност ќе се утврди особено во следните случаи:

- особено ангажирање во извршувањето на работите и задачите од работното место или други определни работи и извршување на истите со особен квалитет;
- покажана иницијативност во работата преку давање корисни предлози и решенија што придонесуваат за поголема ефикасност и остварување на поголеми резултати во работата;
- извршување на посеопфатни работи и задачи во однос на работите и задачите кои обично се извршуваат;
- покажана особена стручност и професионалност во примена на законски и други прописи;
- значителен придонес во спречување на сторување и откривање на кривични дела и други недозволените дејствија;
- извршување на работи и задачи во случаи кога е потребно одлучување на поединец со што се придонесува за зголемување на угледот на Министерството;
- учество во работни групи и комисии формирани од министерот односно од него овластен работник;
- успешно извршување на работи и задачи од отсутен работник во текот на подолг временски период и
- учество во изведување на поединечини или групни, локални или републички акции и постигнување на особен успех во истите.

Член 169

Додатокот за работна успешност се определува во процентуален износ во висина до 15% од основната компонента на платата на работникот.

Член 170

(1) Предлог за утврдување на додаток за работна успешност поднесува раководителот на организациската единица каде работи работникот за кого се предлага додаток за работна успешност.

(2) Предлогот од ставот (1) на овој член, содржи образложение со факти и аргументи за основаноста на предлогот, а особено за остварувањето на резултатите во смисла на членот 163 став (2) од овој колективен договор, како и висина процентуалниот износ за кој се предлага додаток за работна успешност.

(3) Предлогот за утврдување на додаток за работна успешност се поднесува до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото и Управата согласно организациската поставеност на организациската единица во која работи работникот од ставот (1) на овој член.

(4) Организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси од ставот (3) на овој член, го разгледува предлогот за утврдување додаток за работна успешност од формално-правен аспект и го доставува на согласност до министерот, директорот на Бирото односно Управата, во зависност од организациската поставеност на организациската единица во која работи работникот за кого е доставен предлогот.

(5) Ако постои согласност во смисла на ставот (4) на овој член, решение за утврдување додаток за работна успешност донесува министерот или од него овластен раководен работник.

1.1.2.2 Работен додаток на плата

Член 171

(1) Работен додаток на плата се исплаќа за ноќна работа, работа во викенд, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, пасивно дежурство, како и заради посебни услови за работа и опасност по живот, односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите на работници во организациските единици утврдени во членот 169 од овој колективен договор.

(2) Работниот додаток на плата за ноќна работа, работа во недела, работа за време на празници утврдени со закон и работа во смени, се пресметува и исплаќа на основната компонента на платата на работникот.

(3) Работниот додаток на плата за посебни услови за работа и опасност по живот, односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите на овластените службени лица во организациските единици утврдени во членот 169 од овој колективен договор, се пресметува и додава на основната и дополнителната компонента на платата.

Член 172

(1) Работен додаток на плата се исплаќа на работникот по час и тоа:

- за работа ноќно време и работа во викенд 40%;

- за работа во денови на празник и неработни

денови утврдени со закон 50%;

- за работа во смени 10%.

(2) За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на плата што му припаѓа во тие денови кога не работи и плата за поминатите часови на работа зголемена за 50%.

(3) Додатоците на плата од ставовите (1) и (2) на овој член, меѓусебно не се исклучуваат.

(4) Времето поминато во пасивно дежурство, утврдено врз основа на службена евиденција за остварени часови на пасивно дежурство на работникот ќе му се исплати 10% по час на основната компонента на плата редовна работа за тековниот месец за секој час пасивно дежурство (за ПС кои дежураат од дома и се на повик а при тоа не смеат да го напуштат местото на живеење).

Член 173

(1) За извршените работи и поминато време на работа согласно членот 167 од овој колективен договор, раководителот на организациската единица води соодветна евиденција.

(2) Контрола на евиденцијата од ставот (1) на овој член, врши непосредно повисокиот раководен работник и лица непосредно задолжени од министерот, директорот на Бирото односно Управата, согласно организациската поставеност на организациската единица.

Член 174

(1) Заради посебните услови за работа и опасноста по живот односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите на овластените службени лица, се утврдува додаток на плата за:

1. Воздухопловен персонал:

(2) Предлогот од ставот (1) на овој член, содржи образложение со факти и аргументи за основаноста на предлогот, а особено за остварувањето на резултатите во смисла на членот 163 став (2) од овој колективен договор, како и висина процентуалниот износ за кој се предлага додаток за работна успешност.

(3) Предлогот за утврдување на додаток за работна успешност се поднесува до организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото и Управата согласно организациската поставеност на организациската единица во која работи работникот од ставот (1) на овој член.

(4) Организациската единица надлежна за управување со човечки ресурси од ставот (3) на овој член, го разгледува предлогот за утврдување додаток за работна успешност од формално-правен аспект и го доставува на согласност до министерот, директорот на Бирото односно Управата, во зависност од организациската поставеност на организациската единица во која работи работникот за кого е доставен предлогот.

(5) Ако постои согласност во смисла на ставот (4) на овој член, решение за утврдување додаток за работна успешност донесува министерот или од него овластен раководен работник.

1.1.2.2 Работен додаток на плата

Член 171

(1) Работен додаток на плата се исплаќа за ноќна работа, работа во викенд, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, пасивно дежурство, како и заради посебни услови за работа и опасност по живот, односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите на работници во организациските единици утврдени во членот 169 од овој колективен договор.

(2) Работниот додаток на плата за ноќна работа, работа во недела, работа за време на празници утврдени со закон и работа во смени, се пресметува и исплаќа на основната компонента на платата на работникот.

(3) Работниот додаток на плата за посебни услови за работа и опасност по живот, односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите на овластените службени лица во организациските единици утврдени во членот 169 од овој колективен договор, се пресметува и додава на основната и дополнителната компонента на платата.

Член 172

(1) Работен додаток на плата се исплаќа на работникот по час и тоа:

- за работа ноќно време и работа во викенд 40%;

- за работа во денови на празник и неработни

денови утврдени со закон 50%;

- за работа во смени 10%.

(2) За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на плата што му припаѓа во тие денови кога не работи и плата за поминатите часови на работа зголемена за 50%.

(3) Додатоците на плата од ставовите (1) и (2) на овој член, меѓусебно не се исклучуваат.

(4) Времето поминато во пасивно дежурство, утврдено врз основа на службена евиденција за остварени часови на пасивно дежурство на работникот ќе му се исплати 10% по час на основната компонента на плата редовна работа за тековниот месец за секој час пасивно дежурство (за ПС кои дежураат од дома и се на повик а при тоа не смеат да го напуштат местото на живеење).

Член 173

(1) За извршените работи и поминато време на работа согласно членот 167 од овој колективен договор, раководителот на организациската единица води соодветна евиденција.

(2) Контрола на евиденцијата од ставот (1) на овој член, врши непосредно повисокиот раководен работник и лица непосредно задолжени од министерот, директорот на Бирото односно Управата, согласно организациската поставеност на организациската единица.

Член 174

(1) Заради посебните услови за работа и опасноста по живот односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите на овластените службени лица, се утврдува додаток на плата за:

1. Воздухопловен персонал:

- член на екипаж-пилот на хеликоптер распореден во прва категорија на стручна оспособеност 62%;
- член на екипаж-пилот на хеликоптер распореден во втора категорија на стручна оспособеност 57%;
- член на екипаж-техничар/инженер-летач на хеликоптер распореден во прва категорија на стручна оспособеност 45%;
- член на екипаж-техничар/инженер-летач на хеликоптер распореден во втора категорија на стручна оспособеност 40%;
- пилот на воздухоплов без екипаж 40%;
- воздухопловен инженер кој поседува важечка дозвола 30%;
- воздухопловен техничар кој поседува важечка дозвола 20%;
- член на екипаж на хеликоптер од типот Ми-17/171, како и воздухопловно-технички персонал кој работи на одржувањена хеликоптери од истиот тип 10%;
- воздухопловен инженер или воздухопловен техничар со впишано и важечко овластување за воздухопловно-технички контролор 5%;
- воздухопловен техничар со впишано и важечко овластување за работа со надворешна дигалка 5%.
- 2. Единица за специјални задачи 45%;
- 3. Единица за брзо распоредување 45%;
- 4. Посебна единица за поддршка 20%;
- припадници на Посебната единица за поддршка кои извршуваат работа од областа на логистика 10%;
- 5. Единица за прв одговор и интервенција Алфа 45%;
- 6. Одделение за лично обезбедување на Претседателот на Република Македонија 45%;
- 7. Одделение за лично обезбедување на Претседателот на Собранието на Република Македонија 45%;
- 8. Одделение за лично обезбедување на Претседателот на Владата на Република Македонија 45%;
- 9. Одделение за лично обезбедување на министри, поранешни претседатели на Република Македонија и вонредно обезбедување, за работно место за лично обезбедување на:
 - Замениците на Претседателот на Владата на Република Македонија 45%;
 - Министерот за внатрешни работи 45%;
 - Директорот на Бирото за јавна безбедност 45%;
 - Директорот на Управата за безбедност и контраразузнавање 45%;
 - Министерот за надворешни работи 45%;
 - Министерот за одбрана 45%;
- 10. Сектор за откривање и демонтирање на експлозивни средства и направи во Оддел за антитероризам и деминирање во Управа 45%.
- 11. Оддел за гранични работи и миграции:
 - работници распоредени на работни места за надзор и контрола во Регионалните центри за гранични работи за ГП и ГН 5%
 - работници распоредени на работни места во полициски станици за гранични проверки 10%;
 - работници распоредени на работни места во полициски станици за граничен надзор – 20%.
- 12. Единица за прикриени полициски службеници во Сектор за прикриени операции во Оддел за сузбивање на организиран и сериозен криминал:
 - главен оперативен работник 20%;
 - самостоен оперативен работник 20%;
 - самостоен инспектор 20%;
 - виш инспектор 20% и
 - инспектор 20%
- 13. На работниците во ОВККИПС 20% (полициски службеници со 30 % овластување).
- 14. На работниците во Отсек за општ криминал и Отсек за економски криминал 20%.
- 15. На работниците во Отсек за недозволена трговија со дрога и оружје – 20%.
- 16. Униформираан полициски службеник – 15%.

(2) Додатокот од ставот (1) точка 1 алинеја 8 на овој член, не се исклучува со додатоците од ставот 1 точка 1 алинеи 1, 2, 3, 4, 6 и 7 на овој член.

(3) Додатоците од ставот (1) точка 1 алинеи 9 и 10 на овој член, не се исклучуваат со додатоците од ставот (1) точка 1 алинеи 6 и 7 на овој член.

(4) За исполнетоста на условите за остварување на додатоците од ставот (1) точка 1 на овој член, како и за престанокот на условите за остварување на истите, Одделението за воздухопловен менаџмент доставува писмено известување до соодветната организациска единица надлежна за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото односно Управата, заради изготвување соодветно решение за остварување на правото на додаток на плата односно престанок на тоа право.

Член 175

Работник кој 10 години последователно е припадник на ЕБР и ЕСЗ при распоредување на друго работно место по 10 години ефективна работа во ЕСЗ и ЕБР ги задржува бодовите по решение кој го има во моментот на распоредувањето и додатокот заради посебни услови за работа и опасност по живот односно постоење на висок ризик во извршувањето на работните задачи и задачите на овластените службени лица.

1.1.2.3 Вонреден работен додаток на плата

Член 176

Вонреден работен додаток на плата се исплаќа за работа подолга од полното работно време – прекувремена работа.

(2) „Кога работата на работниците во Министерството или на полициските службеници е организирана во смени, како прекувремена работа се смета секој час работа над утврдениот месечен фонд на работни часови“.

Член 177

(1) Вонредниот работен додаток на плата се исплаќа на основната компонента на платата на работникот.

(2) Вонредниот работен додаток на плата се исплаќа по час во висина од 50%.

Член 178

Наместо зголемување на платата согласно членот 171 од овој колективен договор, со писмена согласност на работникот може да се определи истиот да користи слободни денови.

1.2 Евидентирање на работниот додаток и вонредниот работен додаток на плата (прекувремена работа)

Член 179

Начинот на евидентирање на реализираните часови прекувремена работа, ноќна работа, работа во викенд, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, пасивно дежурство како и начинот на пополнување на месечните списоци за евиденција на работните часови во Министерството се врши согласно посебен интерен акт донесен од министерот со претходна согласност со репрезентативниот синдикат.

1.3 Плата за одредени категории работници

1.3.1 Плата за работници со намалена способност

Член 180

(1) Работник со намалена работна способност (инвалид) што настанала со работа во Министерството, а кој е распореден на друго работно место по тој основ, не може да има плата пониска од платата што ја имал пред распоредувањето.

(2) Работникот кај кого е утврдена намалена работна способност и по тој основ е распореден на друго работно место ја задржува платата по решение кое го имал во моментот на утврдување на намалената работна способност и додатокот заради посебни услови за работа и опасност по живот односно постоење на висок ризик во извршување на работните задачи и задачите на овластените службени лица.

1.3.2 Плата на приправник

Член 181

Платата на приправник се утврдува во висина од 80% од износот на најниската основна плата што се исплаќа во Министерството за соодветниот вид на образование.

(4) За исполнетоста на условите за остварување на додатоците од ставот (1) точка 1 на овој член, како и за престанокот на условите за остварување на истите, Одделението за воздухопловен менаџмент доставува писмено известување до соодветната организациска единица надлежна за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото односно Управата, заради изготвување соодветно решение за остварување на правото на додаток на плата односно престанок на тоа право.

Член 175

Работник кој 10 години последователно е припадник на ЕБР и ЕСЗ при распоредување на друго работно место по 10 години ефективна работа во ЕСЗ и ЕБР ги задржува бодовите по решение кој го има во моментот на распоредувањето и додатокот заради посебни услови за работа и опасност по живот односно постоење на висок ризик во извршувањето на работните задачи и задачите на овластените службени лица.

1.1.2.3 Вонреден работен додаток на плата

Член 176

Вонреден работен додаток на плата се исплаќа за работа подолга од полното работно време – прекувремена работа.

(2) „Кога работата на работниците во Министерството или на полициските службеници е организирана во смени, како прекувремена работа се смета секој час работа над утврдениот месечен фонд на работни часови“.

Член 177

(1) Вонредниот работен додаток на плата се исплаќа на основната компонента на платата на работникот.

(2) Вонредниот работен додаток на плата се исплаќа по час во висина од 50%.

Член 178

Наместо зголемување на платата согласно членот 171 од овој колективен договор, со писмена согласност на работникот може да се определи истиот да користи слободни денови.

1.2 Евидентирање на работниот додаток и вонредниот работен додаток на плата (прекувремена работа)

Член 179

Начинот на евидентирање на реализираните часови прекувремена работа, ноќна работа, работа во викенд, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, пасивно дежурство како и начинот на пополнување на месечните списоци за евиденција на работните часови во Министерството се врши согласно посебен интерен акт донесен од министерот со претходна согласност со репрезентативниот синдикат.

1.3 Плата за одредени категории работници

1.3.1 Плата за работници со намалена способност

Член 180

(1) Работник со намалена работна способност (инвалид) што настанала со работа во Министерството, а кој е распореден на друго работно место по тој основ, не може да има плата пониска од платата што ја имал пред распоредувањето.

(2) Работникот кај кого е утврдена намалена работна способност и по тој основ е распореден на друго работно место ја задржува платата по решение кое го имал во моментот на утврдување на намалената работна способност и додатокот заради посебни услови за работа и опасност по живот односно постоење на висок ризик во извршување на работните задачи и задачите на овластените службени лица.

1.3.2 Плата на приправник

Член 181

Платата на приправник се утврдува во висина од 80% од износот на најниската основна плата што се исплаќа во Министерството за соодветниот вид на образование.

1.3.3 Плата за време на обука на работник кој нема статус на приправник

Член 182

За време на обуката на работник на Министерството кој нема статус на приправник му се исплаќа плата во висина од 80% од основната компонента на платата утврдена за работното место за кое е склучен договорот за вработување.

1.3.4 Плата за време на обука на работник за самостојно вршење на работите на работното место на кое е распореден

Член 183

За време на обуката заради оспособување на работник за самостојно вршење на работите на работното место на кое е распореден, на работникот му се исплаќа 80% од основната компонента на платата утврдена за работното место на кое се распоредува или основната компонента на платата утврдена за работното место од кое работникот се распоредува, доколку истата е поповолна за него.

2. Надоместоци на плата

Член 184

На работникот му припаѓаат надоместоци на плата за:

- годишен одмор;
- празници утврдени со закон или друг пропис;
- отсуство поради бременост, раѓање и мајчинство;
- нега на дете;
- обука;
- јавување на покани на други органи до кое е дојдено без вина на работникот и
- во други случаи утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор.

Член 185

(1) За време на привремена неспособност за работа до седум дена, работникот има право на надомест на плата во висина од 70%, до 15 дена почнувајќи од првиот ден на боледувањето – надомест на плата во висина од 80% и до 30 дена за сите денови – надомест на плата во висина од 90%.

(2) За професионални заболувања и повреди на работа и за други случаи утврдени со закон, надоместокот на плата се утврдува во висина од 100%.

(3) На работниците кои имаат статус на овластени службени лица само во случаите за време на лична неспособност за работа (болест) или повреда на работа им се исплаќува надомест на плата во висина на основната компонента на платата на работникот зголемена за делот од исклучителната компонента кој се утврдува заради посебните услови за работа и опасноста по живот односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите утврден во членот 169 од овој колективен договор.

(4) Основ за пресметување на надоместоците од ставовите (1) и (2) на овој член е основната компонента на платата на работникот зголемена за делот од исклучителната компонента утврдена во ставот (3) на овој член, исплатена во претходниот месец пред почетокот на отсуството.

Член 182

Во случаите од членот 178 од овој колективен договор, на работникот му припаѓа надомест на плата во висина на основната компонента на платата на работникот зголемена за делот од исклучителната компонента кој се утврдува заради посебните услови за работа и опасноста по живот односно постоење на висок ризик во извршувањето на работите и задачите утврден во членот 169 од овој колективен договор.

Член 183

(1) На работникот кој со посебни ангажирања и квалитет во извршувањето на работите и задачите позначително ќе придонесе во остварувањето на функцијата на Министерството може да му се додели награда согласно посебен акт за доделување награди, благодарници и признанија, донесен од министерот.

(2) Предлог за доделување на наградата од ставот (1) на овој член, поднесува раководителот на организациската единица во која работи односно е ангажиран работникот за кого се предлага доделување на награда.

(3) Решение за доделување на награда согласно ставот (1) на овој член, донесува министерот или од него овластен раководен работник.

Член 184

(1) За извршување на работите и задачите на припадниците на резервниот состав им припаѓаат следните надоместоци:

- надоместок за извршување на работите и задачите;
- трошоци за сместување;
- еднократна парична помош во случај на смрт, повреда или оштетување на организмот;
- погребни и други трошоци и
- други надоместоци.

(2) Под други надоместоци во смисла на став (1) алинеја 5 на овој член, се подразбира:

- надоместок за едnodневен ангажман на припадниците на резервниот состав;
- надоместок за додаток на плата за ноќна работа, работа во недела, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, како и вонреден работен додаток (прекувремена работа).

(3) Надоместокот од ставот (2) алинеја 1 на овој член, се исплатува во случаите на ангажирање на припадниците на резервниот состав за период не подолг од три дена.

Член 185

(1) Припадниците на резервниот состав кои се во работен однос или вршат самостојна дејност, примаат паричен надоместок по основ на невработеност или примаат пензија, имаат право на паричен надоместок во висина на плата или надоместок исплатен за последниот месец пред повикувањето или ангажирањето, односно во висина на пензијата.

(2) Припадниците на резервниот состав кои не се во работен однос, имаат право на паричен надоместок во висина на нето плата (основна компонента) на работник на Министерството на работно место полицаец, за полно работно време и просечен ефект.

(3) Припадниците на резервниот состав од ставот (1) на овој член, имаат право и на разлика од надоместокот до висината на нето платата (основна компонента) на работник на Министерството на работното место полицаец, доколку надоместокот е понизок од платата.

(4) Припадниците на резервниот состав од ставовите (1) и (2) на овој член, имаат право и на надоместок за додаток на плата за ноќна работа, работа во недела, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, како и вонреден работен додаток (прекувремена работа).

(5) Надоместокот за едnodневен ангажман од членот 182 став (2) алинеја 1 од овој колективен договор, се утврдува во висина на 4% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци.

Член 186

Член на екипаж за секој извршен пробен лет впишан во регистарот на Министерството, има право на паричен надоместок во висина на 12% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци.

3. Други примања

Член 187

(1) „Работникот има право на надоместок за годишен одмор (регрес) во висина на месечна просечна нето плата исплатена во Република Македонија.

(2) „Министерството на работниците им исплатува регрес за користење на годишен одмор најдоцна до крајот на календарската година.

Член 188

(1) Работникот има право на надоместок за службено патување во Републиката, согласно закон за извршување на Буџетот на Република Македонија.

(2) Под службено патување во Републиката се подразбира патување на кое работникот се упатува по налог на министерот или од него овластен работник со задача да изврши определени службени работи надвор од седиштето на организациската единица во која работникот работи.

(3) Во налогот за службено патување од ставот (2) на овој член, се наведува личното име на работникот, својството на работникот во извршувањето на работите и задачите, траењето и целта на патувањето, превозното средство што ќе го користи, како и другите потребни податоци.

(4) Доколку надоместокот за службено патување не е предвиден во Законот за извршување на буџетот на РМ, работникот има право на надоместок за службено патување во вид на дневница во износ од 5% од просечната плата исплатена во РМ.

Член 184

(1) За извршување на работите и задачите на припадниците на резервниот состав им припаѓаат следните надоместоци:

- надоместок за извршување на работите и задачите;
- трошоци за сместување;

- еднократна парична помош во случај на смрт, повреда или оштетување на организмот;

- погребни и други трошоци и
- други надоместоци.

(2) Под други надоместоци во смисла на став (1) алинеја 5 на овој член, се подразбира:

- надоместок за еднодневен ангажман на припадниците на резервниот состав;
- надоместок за додаток на плата за ноќна работа, работа во недела, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, како и вонреден работен додаток (прекувремена работа).

(3) Надоместокот од ставот (2) алинеја 1 на овој член, се исплатува во случаите на ангажирање на припадниците на резервниот состав за период не подолг од три дена.

Член 185

(1) Припадниците на резервниот состав кои се во работен однос или вршат самостојна дејност, примаат паричен надоместок по основ на невработеност или примаат пензија, имаат право на паричен надоместок во висина на плата или надоместок исплатен за последниот месец пред повикнувањето или ангажирањето, односно во висина на пензијата.

(2) Припадниците на резервниот состав кои не се во работен однос, имаат право на паричен надоместок во висина на нето плата (основна компонента) на работник на Министерството на работно место полицаец, за полно работно време и просечен ефект.

(3) Припадниците на резервниот состав од ставот (1) на овој член, имаат право и на разлика од надоместокот до висината на нето платата (основна компонента) на работник на Министерството на работното место полицаец, доколку надоместокот е понизок од платата.

(4) Припадниците на резервниот состав од ставовите (1) и (2) на овој член, имаат право и на надоместок за додаток на плата за ноќна работа, работа во недела, работа за време на празници утврдени со закон, работа во смени, како и вонреден работен додаток (прекувремена работа).

(5) Надоместокот за еднодневен ангажман од членот 182 став (2) алинеја 1 од овој колективен договор, се утврдува во висина на 4% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци.

Член 186

Член на екипаж за секој извршен пробен лет впишан во регистарот на Министерството, има право на паричен надоместок во висина на 12% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци.

3. Други примања

Член 187

(1) „Работникот има право на надоместок за годишен одмор (регрес) во висина на месечна просечна нето плата исплатена во Република Македонија.

(2) „Министерството на работниците им исплатува регрес за користење на годишен одмор најдоцна до крајот на календарската година.

Член 188

(1) Работникот има право на надоместок за службено патување во Републиката, согласно закон за извршување на Буџетот на Република Македонија.

(2) Под службено патување во Републиката се подразбира патување на кое работникот се упатува по налог на министерот или од него овластен работник со задача да изврши определени службени работи надвор од седиштето на организациската единица во која работникот работи.

(3) Во налогот за службено патување од ставот (2) на овој член, се наведува личното име на работникот, својството на работникот во извршувањето на работите и задачите, траењето и целта на патувањето, превозното средство што ќе го користи, како и другите потребни податоци.

(4) Доколку надоместокот за службено патување не е предвиден во Законот за извршување на буџетот на РМ, работникот има право на надомест за службено патување во вид на дневница во износ од 5% од просечната плата исплатена во РМ.

Член 189

За службено патување во Републиката, на работникот му припаѓа надоместок на трошоците согласно закон за извршување на Буџетот на Република Македонија, кој опфаќа:

- надоместок за исхрана и ноќевање;
- надоместок за патни трошоци на работникот од работното место до местото во кое се упатува за извршување на службената работа и
- надоместок на други трошоци што ќе ги направи работникот во врска со вршењето на службеното патување.

Член 190

(1) Надоместокот за дневницата за службено патување согласно закон за извршување на Буџетот на Република Македонија, се пресметува од часот на тргнување на работникот на службеното патување до часот на враќањето со превозно средство и тоа:

1. цела дневница, за секои 24 часа поминати на службено патување, како и за времето поминато на службен пат повеќе од 12 часа;
2. половина дневница, за времето поминато на службеното патување од осум часа до 12 часа.

(2) Доколку работникот во ист ден, дел од работното време го помине на работното место, а еден дел е на службен пат, но помалку од осум часа, часовите поминати на службен пат над полното работно време му се сметаат за прекувремена работа.

(3) Доколку работникот е на службен пат надвор од редовно планираното работно време во текот на неделата, во деновите сабота, недела и празник утврден со закон, но помалку од осум часа, часовите поминати на службен пат му се сметаат за прекувремена работа.

Член 191

(1) Надоместокот за дневница за службено патување во Републиката без трошоци за ноќевање се утврдува во висина определена со закон за извршување на Буџетот на Република Македонија.

(2) Доколку на работникот за време на службеното патување во Републиката му е обезбедено сместување и исхрана, на работникот му припаѓа 20% од дневницата утврдена во ставот (1) на овој член.

(3) Трошоците за ноќевање за време на службеното патување се признаваат во полн износ, според приложената сметка, освен за хотелите „de lux“ категорија.

Член 192

(1) На припадниците на Одделот за посебни единици, Единицата за брзо распоредување и Единицата за специјални задачи, согласно закон за извршување на Буџетот на Република Македонија, им припаѓа надоместок за дневница за службено патување во Републиката кога припадниците на овие единици се акциски ангажирани надвор од подрачјето на град Скопје, ангажирани за вежбовни активности во рурални средини и гаѓање надвор од подрачјето на град Скопје.

(2) Доколку службеното патување на припадниците на единиците од ставот (1) на овој член, траело повеќе од 12 часа се исплатува цела дневница, во износ утврден согласно закон, а ако службеното патување траело од осум до 12 часа се исплатува 50% од утврдениот износ на дневницата за службено патување.

(3) За време на обуката на припадниците на Одделот за посебни единици, Единицата за брзо распоредување и Единицата за специјални задачи, кога се обезбедени ноќевање и исхрана, се исплатува 20% од утврдениот износ на дневницата за службено патување.

(4) За времето додека се во формацијата на Посебната единица за поддршка, согласно закон за извршување на Буџетот на Република Македонија, припадниците на оваа единица имаат право на надомест на дневница за службено патување во Републиката кога се акциски ангажирани како припадници на Посебната единица на полицијата надвор од матичниот сектор за внатрешни работи. Доколку службеното патување траело повеќе од 12 часа се исплатува цела дневница, во износ утврден согласно закон, а ако службеното патување траело од осум до 12 часа се исплатува 50% од утврдениот износ на дневницата за службено патување.

(5) За време на обуката и вежбовните активности на припадниците на Посебната единица за поддршка надвор од подрачјето на матичниот сектор за внатрешни работи, кога се обезбедени ноќевање и исхрана, се исплатува 20% од утврдениот износ на дневницата за службено патување.

Член 193

(1) Надоместокот за патни трошоци согласно членот 187 алинеја 2 од овој колективен договор, ги опфаќа трошоците за превоз со превозните средства во јавниот сообраќај.

(2) Ако работникот се упатува на службено патување на кое поради итноста на извршувањето на работата не можат да се користат средства од јавниот сообраќај или службено возило, на работникот му се признава надоместок на трошоците за користење на сопствен автомобил за службени потреби до 30% од цената на литар гориво за соодветното возило, по поминат километар со патен налог.

Член 194

(1) Работник во Министерството со место на работа надвор од местото на живеалиште има право на надоместок на реалните патни трошоци за користење на јавен превоз за доаѓање и одење од работното место, доколку од страна на Министерството не организиран превоз.

(2) Во случај, да нема организиран јавен превоз кој му овозможува на работникот редовно доаѓање и одење до и од работното место, на работникот му се исплаќаат трошоци за превоз во износ на цената на месечната карта на јавниот превоз до најблиското место до кое има организиран јавен превоз, а остатокот од надоместокот на работникот ќе му се исплаќа согласно член 191 став (2).

Член 194

(1) Работник кој посетува семинар, советување или курс надвор од местото на живеење има право на сместување и исхрана и надомест на патни трошоци за едно доаѓање и враќање. Ако семинарот, советувањето односно курсот трае повеќе од еден месец, работникот има право на надомест на патни трошоци еднаш месечно, кој се исплатува само за едно патување (одење и враќање) до местото на живеење на работникот.

(2) Доколку на работникот за време на семинарот, советувањето или курсот во Република Македонија му е обезбедена исхрана, му припаѓа 20% од износот на дневницата утврдена во членот 189 од овој колективен договор.

Член 195

(1) По извршеното службено патување работникот е должен во рок од три работни дена да поднесе сметка за патните трошоци.

(2) Кон сметката за патните трошоци се приложува налог за службено патување, картата за превозното средство што е користено при службеното патување, сметката за ноќевање и сметки за други трошоци што ги направил работникот во врска со вршењето на службеното патување.

Член 196

(1) Надоместокот на трошоците за службено патување во странство се утврдува во висина на дневницата за службеното патување пропишана за работниците во органите на државната управа.

(2) Надоместокот за дневницата за службено патување во Републиката и странство со додатоците на плата утврдени во членовите 167 и 170 од овој колективен договор меѓусебно се исклучуваат.

Член 197

(1) Службеното патување во Републиката може да трае до 15 дена непрекинато.

(2) Ако службеното патување од ставот (1) на овој член, трае подолго од 15 дена непрекинато, се смета како работа на терен.

Член 198

Работникот има право на надоместок за работа на терен во висина од 30% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци.

Член 199

Надоместоците за дневниците за службено патување и теренскиот додаток меѓусебно се исклучуваат.

Член 200

(1) На работникот му припаѓа надоместок за одвоен живот од семејството утврден согласно посебен закон.

Член 193

(1) Надоместокот за патни трошоци согласно членот 187 алинеја 2 од овој колективен договор, ги опфаќа трошоците за превоз со превозните средства во јавниот сообраќај.

(2) Ако работникот се упатува на службено патување на кое поради итноста на извршувањето на работата не можат да се користат средства од јавниот сообраќај или службено возило, на работникот му се признава надоместок на трошоците за користење на сопствен автомобил за службени потреби до 30% од цената на литар гориво за соодветното возило, по поминат километар со патен налог.

Член 194

(1) Работник во Министерството со место на работа надвор од местото на живеалиште има право на надоместок на реалните патни трошоци за користење на јавен превоз за доаѓање и одење од работното место, доколку од страна на Министерството не е организиран превоз.

(2) Во случај, да нема организиран јавен превоз кој му овозможува на работникот редовно доаѓање и одење до и од работното место, на работникот му се исплаќаат трошоци за превоз во износ на цената на месечната карта на јавниот превоз до најблиското место до кое има организиран јавен превоз, а остатокот од надоместокот на работникот ќе му се исплаќа согласно член 191 став (2).

Член 194

(1) Работник кој посетува семинар, советување или курс надвор од местото на живеење има право на сместување и исхрана и надомест на патни трошоци за едно доаѓање и враќање. Ако семинарот, советувањето односно курсот трае повеќе од еден месец, работникот има право на надомест на патни трошоци еднаш месечно, кој се исплатува само за едно патување (одење и враќање) до местото на живеење на работникот.

(2) Доколку на работникот за време на семинарот, советувањето или курсот во Република Македонија му е обезбедена исхрана, му припаѓа 20% од износот на дневницата утврдена во членот 189 од овој колективен договор.

Член 195

(1) По извршеното службено патување работникот е должен во рок од три работни дена да поднесе сметка за патните трошоци.

(2) Кон сметката за патните трошоци се приложува налог за службено патување, картата за превозното средство што е користено при службеното патување, сметката за ноќевање и сметки за други трошоци што ги направил работникот во врска со вршењето на службеното патување.

Член 196

(1) Надоместокот на трошоците за службено патување во странство се утврдува во висина на дневницата за службеното патување пропишана за работниците во органите на државната управа.

(2) Надоместокот за дневницата за службено патување во Републиката и странство со додатоците на плата утврдени во членовите 167 и 170 од овој колективен договор меѓусебно се исклучуваат.

Член 197

(1) Службеното патување во Републиката може да трае до 15 дена непрекинато.

(2) Ако службеното патување од ставот (1) на овој член, трае подолго од 15 дена непрекинато, се смета како работа на терен.

Член 198

Работникот има право на надоместок за работа на терен во висина од 30% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци.

Член 199

Надоместоците за дневниците за службено патување и теренскиот додаток меѓусебно се исклучуваат.

Член 200

(1) На работникот му припаѓа надоместок за одвоен живот од семејството утврден согласно посебен закон.

(2) Надоместокот за одвоен живот и надоместокот за теренскиот додаток меѓусебно се исклучуваат.

Член 201

На работникот му припаѓа отпремнина при заминување во пензија во висина утврдена согласно закон.

Член 202

(1) Работникот има право на јубилејна награда за непрекината работа во Министерството за внатрешни работи и тоа:

- за 10 години ефективна работа - една плата во висина на месечна просечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци;
- за 20 години ефективна работа - една плата во висина на месечна просечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци зголемена за 30%;
- за 30 години ефективна работа - една плата во висина на месечна просечна нето плата исплатена во Република Македонија во претходните три месеци зголемена за 50%;

(2) „На полициските службеници кои право на јубилејна награда оствариле во првата половина на тековната година, јубилејната награда им се исплатува до крајот на месец јули, а за полициските службеници кои правото на јубилејна награда го оствариле во втората половина на тековната година, јубилејната награда им се исплатува до крајот на годината“.

Член 203

(1) На работникот му се исплатува помош по основ на солидарност, во висина утврдена со закон:

- во случај на боледување на работникот подолго од шест месеци;
- во случај на потешки последици од елементарни непогоди согласно законот со кој се уредува заштитата и спасувањето;
- помош на семејството во случај на смрт на работникот;
- помош на работникот во случај на смрт на член на потесното семејство (родител, брачен другар, деца родени во брак или вон брак, посиноци, посвоени деца и деца земени на издржување) доколку живеел во заедница. Живеењето во заедница подразбира вработениот и членот на потесното семејство да се со место на живеење на иста адреса што се докажува со соодветен документ за идентификација (лична карта односно пасош).

(2) За доделување на помош од ставот (1) на овој член, решение донесува министерот, односно од него овластен работник.

(3) Помошта по основ на солидарност се остварува по поднесено писмено барање од страна на работникот, а во случаите од ставот (1) алинеја 3 на овој член, врз основа на барање поднесено од член на потесното семејство на работникот.

Член 204

(1) Работник во Министерството кој при вршењето или во врска со вршењето на работите ќе го загуби животот, ќе се погребне на трошок на Министерството во местото кое ќе го определат членовите на неговото потесно семејство.

(2) Погребните трошоци од ставот (1) на овој член, се исплаќаат во висина од 15 просечни месечни нето плати исплатени во Република Македонија во последните три месеци.

(3) На потесното семејство на работникот од ставот (1) на овој член, му припаѓа еднократен паричен надоместок во висина на вкупниот износ од остварените нето плати (основна компонента) во последните 24 месеци или вработување на член од потесното семејство на работникот во Министерството.

(4) За членови на потесното семејство во смисла на овој член се сметаат брачниот другар, децата и родителите на работникот од ставот (1) на овој член.

VIII. УКАЖУВАЊЕ НА РАКОВОДИТЕЛОТ НА ОРГАНИЗАЦИСКАТА ЕДИНИЦА ЗА НЕСООДВЕТНО ОДНЕСУВАЊЕ ОДНОСНО НЕСООДВЕТНО ИЗВРШУВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ ЗАДАЧИ ОД СТРАНА НА РАБОТНИКОТ

Член 205

(1) Во случаите од членот 207 од овој колективен договор, непосредниот раководител на организациската единица му укажува на работникот за неговото несоодветно однесување односно несоодветно извршување на работните задачи со посочување да го подобри своето работење во наредниот период, како и укажување за

можноста за поведување постапка за утврдување дисциплинска одговорност доколку не го подобри своето однесување односно работење.

(2) Укажувањето од ставот (1) на овој член, може да биде усно и писмено.

(3) За укажувањето од ставот (2) на овој член, непосредниот раководител на организациската единица изготвува службена белешка.

(4) Писменото укажување од ставот (2) на овој член, се изготвува во два примерока, од кои едниот му се врачува на работникот.

(5) Службената белешка од ставот (3) на овој член и писменото укажување од ставот (4) на овој член, се чуваат во персоналниот досие на работникот и истите можат да се користат за евиденција на работењето односно однесувањето на работникот во процесот на неговото оценување, како и во постапката за утврдување на дисциплинска одговорност.

Член 206

Писменото укажување од членот 203 од овој колективен договор, содржи:

- лично име на работникот;
- работно место на кое е распореден и назив на организациската единица;
- временски период за кој е утврдено несоодветно однесување односно несоодветно извршување на работните задачи;
- краток опис на работната задача што не е извршена или неквалитетно е извршена, односно краток опис на однесувањето на работникот и
- евентуални последици од таквото работење односно однесување на работникот.

IX. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

1. Причини за дисциплинска одговорност и случаи кога истата не е исклучена

Член 207

(1) За кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, работникот на Министерството одговара дисциплински.

(2) За причините од ставот (1) на овој член, настанати во истражниот центар на јавното обвинителство, дисциплински одговара полицискиот службеник кој е упатен во истражен центар на јавното обвинителство, за време додека трае упатувањето.

(3) Постапката против полицискиот службеник од ставот (2) на овој член, се поведува со писмена иницијатива на надлежниот јавен обвинител од истражниот центар каде е упатен полицискиот службеник.

(4) Иницијативата од ставот (3) на овој член се доставува до Министерството.

(5) Начинот на постапување по иницијативата од ставот (3) на овој член и постапката за утврдување на дисциплинска одговорност на работникот од ставот (2) на овој член, се утврдува во Договорот за соработка меѓу Министерството и Јавното обвинителство.

(6) За конечната одлука донесена по спроведена дисциплинска постапка се известува подносителот на иницијативата од ставот (3) на овој член.

(7) Одговорноста за сторено кривично дело односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на работникот во Министерството.

2. Видови на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 208

Работник во Министерството одговара дисциплински за полесни и потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски.

3. Полесни и потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 209

Работникот врши полесно кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со закон, колективен договор, правила и прописи на Министерството и договор за вработување, доколку:

- 1) не го почитува работниот ред и дисциплина;
- 2) не се придржува на утврденото работно време, распоредот и користењето на работното време;

можноста за поведување постапка за утврдување дисциплинска одговорност доколку не го подобри своето однесување односно работење.

(2) Укажувањето од ставот (1) на овој член, може да биде усно и писмено.

(3) За укажувањето од ставот (2) на овој член, непосредниот раководител на организациската единица изготвува службена белешка.

(4) Писменото укажување од ставот (2) на овој член, се изготвува во два примерока, од кои едниот му се врачува на работникот.

(5) Службената белешка од ставот (3) на овој член и писменото укажување од ставот (4) на овој член, се чуваат во персоналното досие на работникот и истите можат да се користат за евиденција на работењето односно однесувањето на работникот во процесот на неговото оценување, како и во постапката за утврдување на дисциплинска одговорност.

Член 206

Писменото укажување од членот 203 од овој колективен договор, содржи:

- лично име на работникот;
- работно место на кое е распореден и назив на организациската единица;
- временски период за кој е утврдено несоодветно однесување односно несоодветно извршување на работните задачи;
- краток опис на работната задача што не е извршена или некавалитетно е извршена, односно краток опис на однесувањето на работникот и
- евентуални последици од таквото работење односно однесување на работникот.

IX. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

1. Причини за дисциплинска одговорност и случаи кога истата не е исклучена

Член 207

(1) За кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, работникот на Министерството одговара дисциплински.

(2) За причините од ставот (1) на овој член, настанати во истражниот центар на јавното обвинителство, дисциплински одговара полицискиот службеник кој е упатен во истражен центар на јавното обвинителство, за време додека трае упатувањето.

(3) Постапката против полицискиот службеник од ставот (2) на овој член, се поведува со писмена иницијатива на надлежниот јавен обвинител од истражниот центар каде е упатен полицискиот службеник.

(4) Иницијативата од ставот (3) на овој член се доставува до Министерството.

(5) Начинот на постапување по иницијативата од ставот (3) на овој член и постапката за утврдување на дисциплинска одговорност на работникот од ставот (2) на овој член, се утврдува во Договорот за соработка меѓу Министерството и Јавното обвинителство.

(6) За конечната одлука донесена по спроведена дисциплинска постапка се известува подносителот на иницијативата од ставот (3) на овој член.

(7) Одговорноста за сторено кривично дело односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на работникот во Министерството.

2. Видови на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 208

Работник во Министерството одговара дисциплински за полесни и потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски.

3. Полесни и потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 209

Работникот врши полесно кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со закон, колективен договор, правила и прописи на Министерството и договор за вработување, доколку:

- 1) не го почитува работниот ред и дисциплина;
- 2) не се придржува на утврденото работно време, распоредот и користењето на работното време;

3) не побара отсуство или навремено писмено не го извести министерот, односно раководителот на организациската единица или друг одговорен работник за отсуството од работа;

4) поради болест или оправдани причини отсуствува од работа, а за тоа во рок од 48 часа писмено не го извести министерот, односно раководителот на организациската единица или друг одговорен работник;

5) со средствата за работа не постапува совесно или во согласност со техничките упатства за работа;

6) настане штета, грешка во работењето или загуба, а за тоа веднаш не го извести министерот, односно раководителот на организациската единица или друг одговорен работник;

7) не ги одржува средствата и опремата за заштита при работа согласно прописите од областа на заштитата при работа;

8) незаконски или неовластено ги користи средствата на Министерството;

9) не укажува правна и друга помош во рамки на своите овластувања на странката во остварување на нејзините законски права и правни интереси и

10) избегнува обука.

11) не ги извршува или несовесно и ненавремено ги извршува работните обврски;

12) не се придржува кон прописите кои важат за вршење на работите на работното место;

13) непристојно се однесува спрема странки;

Член 210

Работникот врши потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, утврдени со закон, колективен договор, правила и прописи на Министерството и договор за вработување, доколку:

1) неоправдано изостане од работа три последователни работни дена или пет работни дена во текот на една година;

2) го злоупотреби боледувањето;

5) не се придржува кон прописите од областа на здравствената заштита, заштитата при работа, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материи и ги повредува прописите од областа на заштитата на животната средина;

6) внесе, употреби или е под дејство на алкохол и наркотични средства;

7) стори кражба или во врска со работата намерно или од крајно невнимание предизвика штета на Министерството;

8) оддаде класифицирана информација;

9) изврши злоупотреба на лични податоци;

10) постапува спротивно на правилата и прописите на Министерството;

11) го злоупотреби или пречекори даденото овластување;

12) избегнува лекарски преглед заради утврдување на работната способност;

13) избегнува задолжителен психијатриски и психолошки преглед односно советување со психолог (психолошко советување);

14) предизвикува неред и насилнички се однесува за време на работата;

16) противправно прибавува лична корист во врска со вршењето на работите и задачите;

17) изврши послуга или овозможување на послуга на друго лице со пари или со други работи од вредност кои на работникот му се доверени во вршењето на работите и задачите;

18) врши определени работи, самостојна или дополнителна стопанска или професионална дејност под услови спротивно на посебен закон;

19) не дава податоци или дава неточни податоци што според прописите им се даваат на овластените органи или граѓани;

(20) „Изврши дејствие што претставува потешко кривично дело или изврши дејствие кое претставува прекршок против јавниот ред и мир со елементи на насилство

21) основа, раководи, застапува, претставува политичка партија, членува во органите на партијата утврдени со нејзиниот статут, изразува и застапува партиски ставови и убедувања во вршењето на работите и задачите, носи или истакнува партиски симболи во просториите или во службените возила на Министерството, партиски се организира или дејствува во Министерството.

(2) „под злоупотреба на боледување од страна на работникот се мисли кога за време на боледување се извршуваат физички активности кои не се дозволени за болеста која ја има, излегува надвор од својот дом иако од лекар тоа му е изричито забрането, користи т.н. „породилно боледување“ иако неговата сопруга не работи, како и учество во други активности кои му се забранети од лекар а се во врска со болеста.

(3) „ Злоупотребата на боледувањето од став (2) на овој член мора да биде констатирана од непосредно повисокиот раководител во хиерархијата во присуство на двајца сведоци или од страна на комисија формирана од началникот на организационата единица во која работникот работи.

4. Видови дисциплински мерки и отстранување на работник од работното место

Член 211

Во зависност од степенот на одговорноста на работникот, условите под кои е направена повредата на работните обврски, поранешната работа и однесување на работникот, тежината на повредата и нејзините последици, на работникот со решение може да му се изрече една од следните дисциплински мерки:

- 1) писмено предупредување;
- 2) парична казна која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење од еден до шест месеци;
- 3) распоредување на работно место во едно ниво пониско од нивото на работното место на кое дотогаш работел работникот и
- 4) откажување на договорот за вработување.

Член 212

За полесните случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски се изрекуваат следниве дисциплински мерки:

- писмено предупредување и
- парична казна која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење најмногу до три месеци.

Член 213

За потешките случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски се изрекуваат следниве дисциплински мерки:

- парична казна која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење најмногу до шест месеци;
- распоредување на работно место во едно ниво пониско од нивото на работното место на кое дотогаш работел, согласно со Класификацијата на работните места и
- откажување на договорот за вработување.

Член 214

(1) Работникот со решение се отстранува од работното место и од Министерството, до донесување на решение во дисциплинска постапка што се води против одреден работник, ако настане една од следниве ситуации:

- непосредно се загрозува животот или здравјето на работниците или други лица или се оштетуваат средства од поголема вредност;
- присуството на работа и понатамошната работа во Министерството штетно ќе се одрази врз работењето на Министерството;
- се осуетува или оневозможува утврдувањето на одговорноста за повреда на работните обврски и
- кога против работникот е покрената кривична постапка за кривично дело сторено на работа или во врска со работата.

(2) За време на отстранувањето од работното место и од Министерството, на работникот му се утврдува и исплатува надоместок во висина од 80% од износот на платата што работникот ја остварил во месецот пред отстранувањето од работното место.

Член 215

(1) Решението од членот 212 од овој колективен договор, го донесува министерот, директорот на Бирото, односно директорот на Управата или други работници овластени од министерот.

(2) Работникот има право на приговор против решението од ставот (1) на овој член, до Комисија за одлучување по приговор против решение за отстранување од работно место, во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член, ја формира министерот и е составена од претседател и двајца членови и нивни заменици, од кои еден член и заменик се претставници на Синдикатот.

(4) Решението на комисијата е конечно.

(5) Приговорот против решението, не го одложува извршувањето на решението.

(3) „ Злоупотребата на боледувањето од став (2) на овој член мора да биде констатирана од непосредно повисокиот раководител во хиерархијата во присуство на двајца сведоци или од страна на комисија формирана од началникот на организационата единица во која работникот работи.

4. Видови дисциплински мерки и отстранување на работник од работното место

Член 211

Во зависност од степенот на одговорноста на работникот, условите под кои е направена повредата на работните обврски, поранешната работа и однесување на работникот, тежината на повредата и нејзините последици, на работникот со решение може да му се изрече една од следните дисциплински мерки:

- 1) писмено предупредување;
- 2) парична казна која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење од еден до шест месеци;
- 3) распоредување на работно место во едно ниво пониско од нивото на работното место на кое дотогаш работел работникот и
- 4) откажување на договорот за вработување.

Член 212

За полесните случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски се изрекуваат следниве дисциплински мерки:

- писмено предупредување и
- парична казна која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење најмногу до три месеци.

Член 213

За потешките случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски се изрекуваат следниве дисциплински мерки:

- парична казна која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење најмногу до шест месеци;
- распоредување на работно место во едно ниво пониско од нивото на работното место на кое дотогаш работел, согласно со Класификацијата на работните места и
- откажување на договорот за вработување.

Член 214

(1) Работникот со решение се отстранува од работното место и од Министерството, до донесување на решение во дисциплинска постапка што се води против одреден работник, ако настане една од следниве ситуации:

- непосредно се загрозува животот или здравјето на работниците или други лица или се оштетуваат средства од поголема вредност;
- присуството на работа и понатамошната работа во Министерството штетно ќе се одрази врз работењето на Министерството;
- се осуетува или оневозможува утврдувањето на одговорноста за повреда на работните обврски и
- кога против работникот е покрената кривична постапка за кривично дело сторено на работа или во врска со работата.

(2) За време на отстранувањето од работното место и од Министерството, на работникот му се утврдува и исплатува надоместок во висина од 80% од износот на платата што работникот ја остварил во месецот пред отстранувањето од работното место.

Член 215

(1) Решението од членот 212 од овој колективен договор, го донесува министерот, директорот на Бирото, односно директорот на Управата или други работници овластени од министерот.

(2) Работникот има право на приговор против решението од ставот (1) на овој член, до Комисија за одлучување по приговор против решение за отстранување од работно место, во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член, ја формира министерот и е составена од претседател и двајца членови и нивни заменици, од кои еден член и заменик се претставници на Синдикатот.

(4) Решението на комисијата е конечно.

(5) Приговорот против решението, не го одложува извршувањето на решението.

5. Право на отказан рок

Член 216

Доколку на работник во Министерството поради потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски му биде изречена дисциплинската мерка откажување на договорот за вработување, работникот има право на отказан рок, во траење од еден месец од денот на врачувањето на решението за откажување на договорот за вработување, освен во случаите од членот 208 точка 1 од овој Колективен договор, како и во случаите кога на работникот му е изречена мерка притвор.

Член 217

За време на отказниот рок, Министерството е должно на работникот да му овозможи отсуство од работа заради барање ново вработување, четири часа во текот на работната недела.

Член 218

За време на отказниот рок и отсуство од работа заради барање на ново вработување на работникот му се утврдува и исплатува надоместок во висина на платата што работникот ја остварил во месецот пред донесување на решението за откажување на договорот за вработување.

6. Прекин на дисциплинската постапка

Член 219

(1) Дисциплинската постапка може да се прекине, кога:

- работникот против кого е поведена дисциплинска постапка се разболел непосредно пред или додека трае дисциплинската постапка, што се докажува со отворено боледување од матичен лекар,
- комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност ќе одлучи да решава по некое претходно прашање или ќе побара од надлежен орган да и достави веродостојни исправи и информации за чие изготвување е потребно подолго време,
- постојат елементарни непогоди на подрачјето каде треба да се одржи расправа на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност и
- работникот против кого се води дисциплинската постапка се наоѓа во притвор.

(2) Прекилот на постапката во случаите од ставот (1) алинеи 1 и 2 на овој член, може да трае најдолго една година.

(3) Прекилот на постапката во случајот од ставот (1) алинеја 4 на овој член, трае до донесување на одлука за укинување на мерката притвор.

Член 220

(1) Одлуката за прекин на постапката ја донесува Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Одлуката од ставот (1) на овој член ги содржи следните елементи :

- правен основ;
- причини и образложение за прекин на постапката;
- датум кога се прекинува постапката;
- потпис на членовите на Комисијата;

(3) Одлуката за прекилот на постапката, Комисијата ја доставува до работникот и до подносителот на предлогот.

(4) Одлуката за прекилот на постапката се врачува согласно членот 224 ставови (2), (3) и (4) од овој Колективен договор.

Член 221

(1) Постапката што е прекината од причините во членот 217 од овој колективен договор, продолжува кога ќе престанат причините за прекилот.

(2) За престанок на причините и можноста за продолжување на постапката, комисијата донесува одлука.

(3) Одлуката за продолжување на постапката се доставува до работникот и до подносителот на предлогот.

(4) Роковите што поради прекилот на постапката престанале да течат, почнуваат да течат одново од денот кога Комисијата ќе донесе одлука за продолжување на постапката.

7. Комисии за утврдување на дисциплинска одговорност

Член 222

(1) За водење на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност во случаите утврдени со закон министерот со решение формира комисии за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член се формираат во Министерството, Бирото, Управата.

(3) Комисиите се составени од претседател и двајца членови и нивни заменици, чиј мандат трае четири години, со право на реизбор, како и секретар – записничар без право на глас.

(4) Претставник од организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди по оценка на истата, ќе присуствува во работата на Комисијата за утврдување на дисциплинската одговорност, без право на глас.

(5) За претседател, член односно заменик во комисиите се определува работник со завршено VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС кредити и работно искуство од најмалку 10 години.

(6) „Претседателот и членовите на комисијата за време на мандатот имаат зголемен износ на плата од 10% на основната компонента на плата“.

8. Постапка за утврдување на дисциплинска одговорност

Член 223

(1) Во случај кога е утврдено дека работникот врши кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски од членовите 207 и 208 од овој колективен договор и договорот за вработување, се поднесува писмен предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност од ставот (1) на овој член, го поднесува директорот на Бирото, директорот на Управата и работници овластени од министерот (овластени предлагачи), во зависност од организациската поставеност на организациската единица каде бил распореден работникот во моментот на сторување на повредата.

(3) Иницијатива за поднесување писмен предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност до овластениот предлагач може да поднесе непосредниот раководител на организациската единица каде бил распореден работникот во моментот на сторување на повредата.

Член 224

(1) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност поправило ги содржи следните елементи:

- лично име на работникот за кого се поднесува предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност;
- работно место на кое е распореден работникот за кого се поднесува предлогот;
- опис на дејствијето/та со кое е извршено кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски;
- квалификација на дејствието/та од алинејата 3 на ставот (1) на овој член, со конкретно наведување дали тоа според оценка на предлагачот претставува полесно, односно потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски согласно членот 207 односно членот 208 од овој колективен договор;
- време, начин и место на вршење на дејствијето со кое е извршено кршењето на работниот ред и дисциплина и неисполнување на работните обврски;
- последици што настанале со кршењето на работниот ред и дисциплина и неисполнување на работните обврски;
- наведување на доказ/и со кој се потврдува таквото однесување, односно доказ што е во прилог на фактот дека е извршено конкретното дејствије (службена белешка, писмен извештај, информација, пријави, изјави од сведоци и слично);
- наведување на лично име на лице кое може да биде повикано во својство на сведок;

- податок дали работникот за кого се поднесува предлогот во последните три години одговарал за кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски во Министерството и за кои, како и

- податок во врска со претходни наградувања на работникот во Министерството.

(2) Во прилог на предлогот од ставот (1) на овој член, се доставуваат доказите што се наведени во истиот и други документи што според оценка на предлагачот се од значење за конкретниот случај.

7. Комисии за утврдување на дисциплинска одговорност

Член 222

(1) За водење на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност во случаите утврдени со закон министерот со решение формира комисии за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член се формираат во Министерството, Бирото, Управата.

(3) Комисиите се составени од претседател и двајца членови и нивни заменици, чиј мандат трае четири години, со право на реизбор, како и секретар – записничар без право на глас.

(4) Претставник од организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди по оценка на истата, ќе присуствува во работата на Комисијата за утврдување на дисциплинската одговорност, без право на глас.

(5) За претседател, член односно заменик во комисиите се определува работник со завршено VII/1 степен на образование или 240 ЕКТС кредити и работно искуство од најмалку 10 години.

(6) „Претседателот и членовите на комисијата за време на мандатот имаат зголемен износ на плата од 10% на основната компонента на плата“.

8. Постапка за утврдување на дисциплинска одговорност

Член 223

(1) Во случај кога е утврдено дека работникот врши кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски од членовите 207 и 208 од овој колективен договор и договорот за вработување, се поднесува писмен предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност од ставот (1) на овој член, го поднесува директорот на Бирото, директорот на Управата и работници овластени од министерот (овластени предлагачи), во зависност од организациската поставеност на организациската единица каде бил распореден работникот во моментот на сторување на повредата.

(3) Иницијатива за поднесување писмен предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност до овластениот предлагач може да поднесе непосредниот раководител на организациската единица каде бил распореден работникот во моментот на сторување на повредата.

Член 224

(1) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност поправило ги содржи следните елементи:

- лично име на работникот за кого се поднесува предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност;

- работно место на кое е распореден работникот за кого се поднесува предлогот;

- опис на дејствијето/та со кое е извршено кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски;

- квалификација на дејствието/та од алинејата 3 на ставот (1) на овој член, со конкретно наведување дали тоа според оценка на предлагачот претставува полесно, односно потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски согласно членот 207 односно членот 208 од овој колективен договор;

- време, начин и место на вршење на дејствијето со кое е извршено кршењето на работниот ред и дисциплина и неисполнување на работните обврски;

- последици што настанале со кршењето на работниот ред и дисциплина и неисполнување на работните обврски;

- наведување на доказ/и со кој се потврдува таквото однесување, односно доказ што е во прилог на фактот дека е извршено конкретното дејствије (службена белешка, писмен извештај, информација, пријави, изјави од сведоци и слично);

- наведување на лично име на лице кое може да биде повикано во својство на сведок;

- податок дали работникот за кого се поднесува предлогот во последните три години одговарал за кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски во Министерството и за кои, како и

- податок во врска со претходни наградувања на работникот во Министерството.

(2) Во прилог на предлогот од ставот (1) на овој член, се доставуваат доказите што се наведени во истиот и други документи што според оценка на предлагачот се од значење за конкретниот случај.

Член 225

Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност овластениот предлагач го доставува до соодветните организациски единици за правни односно заеднички работи и управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото и Управата.

Член 226

(1) Организациските единици од членот 223 од овој колективен договор, предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност го доставуваат до:

- работникот за кого е поднесен предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност кој има право писмено да се произнесе по наводите во рок од три дена од приемот на предлогот;

- комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност;

- синдикалниот претставник на организациската единица каде што е покрената постапката за утврдување на дисциплинска одговорност каде припаѓа работникот, кој во рок од три дена има право да достави писмено мислење во однос на предлогот до организациската единица од членот 223 од овој колективен договор. Претставникот на Синдикатот мислењето во однос на предлогот може да го изнесе и усно на расправа пред комисијата.

(2) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност се доставува лично на работникот, по правило на работното место каде е распореден, односно во работните простории каде што истиот работи, односно на адреса на неговото живеалиште односно престојувалиште.

(3) Доколку работникот не може да се пронајде на работното место каде е распореден, односно работните простории каде што истиот работи, односно на адресата на неговото живеалиште односно престојувалиште или ако работникот одбие да му биде врачен предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност, предлогот се објавува на огласната табла во седиштето на организациската единица во која работи работникот.

(4) По истекот на осум дена од денот на објавување на огласната табла од ставот (3) на овој член, се смета дека уредно е извршено врачување на предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на работникот.

Член 227

(1) Во случај кога организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди, согласно посебен пропис доставува иницијатива за поведување постапка за утврдување на дисциплинска одговорност против определен работник во Министерството, овластениот предлагач до кого е доставена иницијативата е должен да поднесе предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност согласно одредбите од овој колективен договор и за тоа да ја извести организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди.

(2) Иницијативата на организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди од ставот (1) на овој член, соодветствува по својата форма и содржина со предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност.

(3) Во прилог на иницијативата од ставот (1) на овој член, организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди доставува писмен извештај и докази во прилог на фактот дека е извршено конкретно дејствије за кое се иницира поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност.

(4) Иницијативата од ставот (1) на овој член, организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди е должна да ја достави во рок од 45 дена од истекот на рокот од 6 месеци од денот кога е сторена повредата (објективен рок на застареност).

Член 228

(1) Во случај на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на обврските од членот 208 точка 1 од овој колективен договор, предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност организациската единица од членот 223 од овој колективен договор, го доставува до министерот непосредно заради донесување на решение без водење на посебна постапка пред комисијата согласно одредбите од овој колективен договор

(2) Предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност организациската единица од членот 223 од овој колективен договор, може да го достави до министерот непосредно заради донесување на решение без водење на посебна постапка пред комисијата и во случај кога на работникот по поднесена кривична пријава му е одредена мерка притвор.

Член 229

Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност е должна итно да го разгледа предлогот за поведување постапка за утврдување на дисциплинска одговорност и доколку утврди дека истиот не ги содржи елементите од членот 222 од овој колективен договор и во прилог не се доставени доказите на кои се врши повикување, веднаш бара негово дополнување.

Член 230

(1) Претседателот на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност по приемот на предлогот закажува расправа.

(2) За присуство на расправата од ставот (1) на овој член, со писмена покана се повикуваат:

- работникот за кого е поднесен предлогот за поведување постапка за утврдување на дисциплинска одговорност;
- синдикалниот претставник на организациската единица каде што е покрената постапка за утврдување на дисциплинска одговорност;
- подносителот на предлогот односно негов претставник и
- организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди.

Член 231

(1) Поканата од членот 228 од овој колективен договор содржи:

- лично име на лицето кое се повикува;
- време и место на одржување на расправата;
- причина за повикување и
- својство во кое се повикува лицето во постапката.

(2) Поканата се доставува лично на работникот, по правило на работното место каде е распореден, односно во работните простории каде што истиот работи, односно на адреса на неговото живеалиште односно престојувалиште.

(3) Доколку работникот не може да се пронајде на работното место каде е распореден, односно работните простории каде што истиот работи, односно на адресата на живеалиштето односно престојувалиштето или ако работникот одбие да му биде врачена поканата за расправа, поканата за расправа со предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност се објавува на огласната табла во седиштето на организациската единица во која работи работникот.

(4) По истекот на осум дена дена од денот на објавување на огласната табла од ставот (3) на овој член, се смета дека уредно е извршено врачување на поканата за расправа за утврдување на дисциплинска одговорност на работникот.

Член 232

(1) Ако работникот не се јави на поканата, односно не дојде да присуствува на расправата, а нема односно не достави доказ дека е оправдано отсутен, комисијата расправата ја одржува во негово отсуство.

(2) Ако за првата расправа работникот е отсутен од оправдани причини, комисијата ја одложува расправата за три дена и потоа ја одржува расправата без оглед на отсуството на работникот.

Член 233

Пред почетокот на расправата, претседателот на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност утврдува дали се присутни сите повикани лица и го проверува нивниот идентитет.

Член 234

(1) Кога се исполнети условите за одржување на расправа, претседателот на комисијата започнува со читање на предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност, а потоа го повикува работникот да се изјасни по наводите во предлогот.

(2) Претседателот, членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот и предлагачот односно неговиот претставник и работникот за кого се води постапката имаат право да поставуваат прашања на работникот и сведоците.

(3) Претседателот ги објавува заклучоците на комисијата за одржување или одложување на расправата и се грижи за правилно водење на записникот од расправата.

Член 235

(1) По изјаснувањето на работникот по наводите во предлогот, комисијата преминува на изведување на доказите, што се доставени од предлагачот и работникот за кого се води постапката.

Член 229

Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност е должна итно да го разгледа предлогот за поведување постапка за утврдување на дисциплинска одговорност и доколку утврди дека истиот не ги содржи елементите од членот 222 од овој колективен договор и во прилог не се доставени доказите на кои се врши повикување, веднаш бара негово дополнување.

Член 230

(1) Претседателот на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност по приемот на предлогот закажува расправа.

(2) За присуство на расправата од ставот (1) на овој член, со писмена покана се повикуваат:

- работникот за кого е поднесен предлогот за поведување постапка за утврдување на дисциплинска одговорност;
- синдикалниот претставник на организациската единица каде што е покрената постапката за утврдување на дисциплинска одговорност;
- подносителот на предлогот односно негов претставник и
- организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди.

Член 231

(1) Поканата од членот 228 од овој колективен договор содржи:

- лично име на лицето кое се повикува;
- време и место на одржување на расправата;
- причина за повикување и
- својство во кое се повикува лицето во постапката.

(2) Поканата се доставува лично на работникот, по правило на работното место каде е распореден, односно во работните простории каде што истиот работи, односно на адреса на неговото живеалиште односно престојувалиште.

(3) Доколку работникот не може да се пронајде на работното место каде е распореден, односно работните простории каде што истиот работи, односно на адресата на живеалиштето односно престојувалиштето или ако работникот одбие да му биде врачена поканата за расправа, поканата за расправа со предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност се објавува на огласната табла во седиштето на организациската единица во која работи работникот.

(4) По истекот на осум дена од денот на објавување на огласната табла од ставот (3) на овој член, се смета дека уредно е извршено врачување на поканата за расправа за утврдување на дисциплинска одговорност на работникот.

Член 232

(1) Ако работникот не се јави на поканата, односно не дојде да присуствува на расправата, а нема односно не достави доказ дека е оправдано отсутен, комисијата расправата ја одржува во негово отсуство.

(2) Ако за првата расправа работникот е отсутен од оправдани причини, комисијата ја одложува расправата за три дена и потоа ја одржува расправата без оглед на отсуството на работникот.

Член 233

Пред почетокот на расправата, претседателот на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност утврдува дали се присутни сите повикани лица и го проверува нивниот идентитет.

Член 234

(1) Кога се исполнети условите за одржување на расправа, претседателот на комисијата започнува со читање на предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност, а потоа го повикува работникот да се изјасни по наводите во предлогот.

(2) Претседателот, членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот и предлагачот односно неговиот претставник и работникот за кого се води постапката имаат право да поставуваат прашања на работникот и сведоците.

(3) Претседателот ги објавува заклучоците на комисијата за одржување или одложување на расправата и се грижи за правилно водење на записникот од расправата.

Член 235

(1) По изјаснувањето на работникот по наводите во предлогот, комисијата преминува на изведување на доказите, што се доставени од предлагачот и работникот за кого се води постапката.

(2) Доказите од ставот (1) на овој член, се изведуваат со:

- наведување на бројот и датумот на писмените извештаи, информации, службени белешки, изјави, пријави и други писмени акти и нивно читање и
- усно сослушување на сведоци.

(3) На расправата комисијата може да одлучи да се изнесат и изведат и дополнителни докази.

(4) При изведувањето на доказите, комисијата се води од начелото на слободна оценка на доказите.

Член 236

По изведување на доказите на расправата за утврдување на дисциплинска одговорност претставникот на Синдикатот го изнесува мислењето доколку е присутен или се чита доставеното писмено мислење.

Член 237

По изведување на сите предложени докази, претседателот на Комисијата го повикува работникот да даде завршен збор во однос на фактичката состојба и неговата одговорност, а потоа претседателот објавува дека расправата е завршена.

Член 238

(1) За текот на расправата за утврдување на дисциплинска одговорност, се води записник.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член, содржи:

- состав на комисијата,
 - датум и место на одржување на расправата,
 - присутни лица на расправата;
 - број и датум на предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност,
 - податоци за подносителот на предлогот;
 - податоци за работникот за кого се води постапка за утврдување на дисциплинска одговорност,
 - исказ на работникот;
 - податоци за писмените докази што се изведени на расправата;
 - исказите на сведоците,
 - усно изнесеното мислење на претставникот на Синдикатот, односно податоци за писменото поднесено мислење на Синдикатот,
 - завршен збор на работникот даден на расправата;
 - како и други докази што се изведени на расправата.
- (3) Записникот од ставот (1) на овој член, го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот, ако истиот е присутен на расправата, сведоците во постапката и работникот, ако истиот е присутен на расправата.
- (4) Примерок од записникот му се дава на работникот.

Член 239

По завршување на расправата, комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност пристапува кон советување и гласање и ја утврдува одговорноста на работникот со мнозинство гласови и изготвува писмен предлог за утврдување на дисциплинска одговорност до министерот за донесување на решение.

Член 240

Предлогот за утврдување на дисциплинска одговорност содржи:

- состав на комисијата што ја водела постапката за утврдување на дисциплинска одговорност, со наведување на бројот и датумот на решение со кој е формирана;
- законскиот основ за поднесување на предлогот;
- датум и место на одржување на расправата;
- број и датум на предлогот за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност;
- податоци за подносителот на предлогот (лично име и работно место на кое е распореден);
- краток опис на утврдената фактичката состојба со наведување на доказите со кои е утврдена истата;
- квалификација на утврденото полесно, односно потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски;
- утврдување на законските прописи кои со сторувањето се повредени;
- образложение во кое се врши посебен осврт на утврдената фактичка состојба на начин што се наведува кои факти се утврдени во постапката и со кои докази, оценка на

изведените докази и сите отежнителни и олеснителни околности што се земени во предвид;

- предлог за изрекување на дисциплинска мерка и законскиот основ за нејзино предлагање.

Член 241

Ако комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност врз основа на спроведената постапка, односно одржана расправа, на советувањето и гласањето од членот 237 од овој колективен договор, утврди дека работникот не е одговорен или не се исполнети условите за донесување на решение за изрекување дисциплинска мерка, му предлага на министерот да го отфрли предлогот односно да ја запре постапката.

Член 242

Ако министерот не се согласува со предлогот на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност, предметот може да го врати на повторно разгледување доколку фактичката состојба е неправилно или нецелосно утврдена или погрешно е применет материјалниот пропис или може да донесе решение за изрекување на друга дисциплинска мерка.

9. Решение за изрекување дисциплинска мерка

Член 243

(1) Решението за изрекување дисциплинска мерка министерот го донесува во писмена форма на предлог на комисиите за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Решението од ставот (1) на овој член, содржи вовед, изрека и образложение за основот и причините за изрекување на дисциплинската мерка.

(3) Министерот го донесува решението во рок од шест месеци од денот на пријавувањето на повредата на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, а најдоцна во рок од дванаесет месеци од денот кога е сторена повредата.

(4) Како ден на пријавување се смета денот на поднесување на предлогот за поведување постапка за утврдување на дисциплинската одговорност од овластен предлагач.

Член 244

(1) Против решението за изрекување дисциплинска мерка работникот има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(2) Приговорот од ставот (1) на овој член, се поднесува преку Министерството до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) Приговорот против решението за престанок на договорот за вработување не го одлага извршувањето на решението.

10. Известување на организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди

Член 245

За донесеното решение по завршување на секоја постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на работник во Министерството, покрената по иницијатива на организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди, организациските единици од членот 223 од овој колективен договор се должни веднаш да ја информираат организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди.

X. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ ОДНОСНО НАДОМЕСТОК НА ШТЕТА

Член 246

Работникот е должен навремено и квалитетно да ги извршува работите и задачите сврзани со неговото работно место, да ги почитува правилата и прописите и да гради стручна и професионална одговорност, да ги чува средствата за работа и со нив одговорно да ракува и да ги користи.

Член 247

(1) Работник кој ќе предизвика штета на Министерството во работата, односно во врска со работата е должен да ја надомести.

изведените докази и сите отежнителни и олеснителни околности што се земени во предвид;

- предлог за изрекување на дисциплинска мерка и законскиот основ за нејзино предлагање.

Член 241

Ако комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност врз основа на спроведената постапка, односно одржана расправа, на советувањето и гласањето од членот 237 од овој колективен договор, утврди дека работникот не е одговорен или не се исполнети условите за донесување на решение за изрекување дисциплинска мерка, му предлага на министерот да го отфрли предлогот односно да ја запре постапката.

Член 242

Ако министерот не се согласува со предлогот на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност, предметот може да го врати на повторно разгледување доколку фактичката состојба е неправилно или нецелосно утврдена или погрешно е применет материјалниот пропис или може да донесе решение за изрекување на друга дисциплинска мерка.

9. Решение за изрекување дисциплинска мерка

Член 243

(1) Решението за изрекување дисциплинска мерка министерот го донесува во писмена форма на предлог на комисиите за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Решението од ставот (1) на овој член, содржи вовед, изрека и образложение за основот и причините за изрекување на дисциплинската мерка.

(3) Министерот го донесува решението во рок од шест месеци од денот на пријавувањето на повредата на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, а најдоцна во рок од дванаесет месеци од денот кога е сторена повредата.

(4) Како ден на пријавување се смета денот на поднесување на предлогот за поведување постапка за утврдување на дисциплинската одговорност од овластен предлагач.

Член 244

(1) Против решението за изрекување дисциплинска мерка работникот има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(2) Приговорот од ставот (1) на овој член, се поднесува преку Министерството до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) Приговорот против решението за престанок на договорот за вработување не го одлага извршувањето на решението.

10. Известување на организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди

Член 245

За донесеното решение по завршување на секоја постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на работник во Министерството, покрената по иницијатива на организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди, организациските единици од членот 223 од овој колективен договор се должни веднаш да ја информираат организациската единица за внатрешна контрола и професионални стандарди.

X. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ ОДНОСНО НАДОМЕСТОК НА ШТЕТА

Член 246

Работникот е должен навремено и квалитетно да ги извршува работите и задачите сврзани со неговото работно место, да ги почитува правилата и прописите и да гради стручна и професионална одговорност, да ги чува средствата за работа и со нив одговорно да ракува и да ги користи.

Член 247

(1) Работник кој ќе предизвика штета на Министерството во работата, односно во врска со работата е должен да ја надомести.

(2) Штетата од ставот (1) на овој член, предизвикана за време на упатувањето на полицискиот службеник во истражниот центар на јавното обвинителство, е должен да ја надомести полицискиот службеник упатен во истражниот центар на јавното обвинителство.

Член 248

(1) Ако штетата ја предизвикале повеќе работници, секој работник е одговорен за делот од штетата што ја предизвикал.

(2) Ако за секој работник поедничено не може да се утврди делот на штетата што ја предизвикал, се смета дека сите работници се подеднакво одговорни и штетата ја надоместуваат во еднакви делови.

(3) Ако повеќе работници предизвикале штета, за штетата одговараат солидарно.

Член 249

(1) Секој работник има право и должност да пријави причинета штета.

(2) Пријавата за штетата по правило содржи:

- лично име на работникот кој ја пријавил штетата;
- податоци за штетата и
- докази.

(3) Пријавата од ставот (2) на овој член, се поднесува до подносителите на барањето од членот 248 од овој колективен договор.

1. Постапка за надомест на штета

Член 250

(1) Постапката за надомест на штетата се поведува со барање.

(2) Барање за надоместок на штета може да поднесат министерот, директорот на Бирото, директорот на Управата или раководителот на соодветната организациска единица.

(3) Постапката за надоместок на штета причинета од полицискиот службеник упатен во истражниот центар на јавното обвинителство, се поведува од страна на надлежниот јавен обвинител на истражниот центар каде е упатен полицискиот службеник.

(4) Барањето го поднесува раководителот од ставот (2) на овој член, каде работникот бил распореден во моментот на предизвикување на штетата.

(5) Барањето од ставот (1) на овој член, по правило содржи:

- лично име на работникот;
- време, место и начин на предизвиканата штета;
- висина на предизвиканата штета;
- докази во врска со предизвиканата штета;
- писмено изјаснување на работникот во однос на околностите и начинот на кој е предизвикана штетата и
- потпис на подносителот на барањето.

Член 251

Барањето за надомест на штета се доставува до соодветните организациски единици за правни односно заеднички работи за потребите на Министерството, во Бирото и Управата.

Член 252

(1) Организациската единица од членот 249 од овој колективен договор, барањето за надомест на штета го доставува до:

- работникот за кого се поведува постапка за материјална одговорност односно надоместок на штета;
- комисијата за утврдување на материјална одговорност;
- синдикалниот претставник на организациската единица каде што е покрената постапката за утврдување на материјална одговорност, кој во рок од три дена има право да достави писмено мислење во однос на барањето до организациската единица од членот 249 од овој колективен договор. Претставникот на Синдикатот мислењето во однос на барањето може да го изнесе и усно на расправа пред комисијата.

(2) Барањето од членот 248 од овој колективен договор, се доставува лично на работникот, по правило на работното место каде е распореден, односно во работните простории каде што истиот работи, односно на адреса на неговото живеалиште односно престојувалиште.

(3) Доколку работникот не може да се пронајде на работното место каде е распореден, односно работните простории каде што истиот работи, односно на адресата

на неговото живеалиште односно престојувалиште или ако работникот одбие да му биде врачено барањето, истото се објавува на огласната табла во седиштето на организациската единица во која работи работникот.

(4) По истекот на осум дена од денот на објавување на огласната табла од ставот (3) на овој член, се смета дека уредно е извршено врачување на барањето за надомест на штета на работникот.

2. Комисии за утврдување на материјална одговорност

Член 253

(1) За утврдување на материјална одговорност со решение на министерот се формираат комисии.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член, се формираат во Министерството, Бирото, Управата, секторите за внатрешни работи и во Одделот за гранични работи и миграции.

(3) Комисиите за утврдување на материјална одговорност ги сочинуваат претседател, два члена и нивни заменици, чиј мандат трае четири години, со право на реизбор. Во работата на комисијата учествува и секретар – записничар, без право на глас.

Член 254

(1) Комисијата за утврдување на материјална одговорност работи на расправа.

(2) На расправата по барање на работникот може да учествува и синдикалниот претставник за организациската единица каде работи работникот за кого се води постапката за утврдување на материјална одговорност.

(3) Претседателот на комисијата може да бара подносителот на барањето да го дополни или образложи барањето и да приложи и други потребни докази.

Член 255

(1) Комисијата за утврдување на материјална одговорност, врз основа на барањето, приложените докази и исказите на работникот ја утврдува одговорноста на работникот за сторената штета, висината и начинот на сторување на штетата.

(2) Претседателот, членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот и предлагачот односно неговиот претставник и работникот за кого се води постапката имаат право да поставуваат прашања на работникот и сведоците.

Член 256

(1) За текот на расправата за утврдување на материјална одговорност, комисијата води записник.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член, содржи:

- состав на комисијата;
- датум и место на одржување на расправата;
- податоци за присутните на расправата;
- број и датум на барањето за надомест на штета;
- податоци за подносителот на барањето;
- податоци за работникот за кого се води постапка за утврдување на материјална одговорност;

- изјава на работникот;

- податоци за писмените докази што се изведени на расправата;

- изнесеното мислење на претставникот на Синдикатот (доколу истиот учествува во постапката);

- како и други докази што се изведени на расправата.

(3) Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот, ако истиот е присутен на расправата, сведоците во постапката и работникот, ако истиот е присутен на расправата.

Член 257

(1) По завршување на расправата Комисијата за утврдување на материјална одговорност донесува одлука.

(2) Со одлуката комисијата ја утврдува одговорноста на работникот и го задолжува да ја надомести висината на штетата или го ослободува поради неутврдена одговорност или непостоење на докази за сторената штета.

(3) Во случај кога ќе се утврди дека не се исполнети условите за донесување одлука за утврдување на материјална одговорност, комисијата може да го отфрли предлогот односно да ја запре постапката.

(4) Комисијата ја донесува одлуката со мнозинство на гласови.

(5) Комисијата одлуката ја донесува во рок од 45 дена од денот на приемот на барањето за надомест на штета.

на неговото живеалиште односно престојувалиште или ако работникот одбие да му биде врачено барањето, истото се објавува на огласната табла во седиштето на организациската единица во која работи работникот.

(4) По истекот на осум дена од денот на објавување на огласната табла од ставот (3) на овој член, се смета дека уредно е извршено врачување на барањето за надомест на штета на работникот.

2. Комисии за утврдување на материјална одговорност

Член 253

(1) За утврдување на материјална одговорност со решение на министерот се формираат комисии.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член, се формираат во Министерството, Бирото, Управата, секторите за внатрешни работи и во Одделот за гранични работи и миграции.

(3) Комисиите за утврдување на материјална одговорност ги сочинуваат претседател, два члена и нивни заменици, чиј мандат трае четири години, со право на реизбор. Во работата на комисијата учествува и секретар – записничар, без право на глас.

Член 254

(1) Комисијата за утврдување на материјална одговорност работи на расправа.

(2) На расправата по барање на работникот може да учествува и синдикалниот претставник за организациската единица каде работи работникот за кого се води постапката за утврдување на материјална одговорност.

(3) Претседателот на комисијата може да бара подносителот на барањето да го дополни или образложи барањето и да приложи и други потребни докази.

Член 255

(1) Комисијата за утврдување на материјална одговорност, врз основа на барањето, приложените докази и исказите на работникот ја утврдува одговорноста на работникот за сторената штета, висината и начинот на сторување на штетата.

(2) Претседателот, членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот и предлагачот односно неговиот претставник и работникот за кого се води постапката имаат право да поставуваат прашања на работникот и сведоците.

Член 256

(1) За текот на расправата за утврдување на материјална одговорност, комисијата води записник.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член, содржи:

- состав на комисијата;
- датум и место на одржување на расправата;
- податоци за присутните на расправата;
- број и датум на барањето за надомест на штета;
- податоци за подносителот на барањето;
- податоци за работникот за кого се води постапка за утврдување на материјална одговорност;
- изјава на работникот;
- податоци за писмените докази што се изведени на расправата;
- изнесеното мислење на претставникот на Синдикатот (доколу истиот учествува во постапката);
- како и други докази што се изведени на расправата.

(3) Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на комисијата, претставникот на Синдикатот, ако истиот е присутен на расправата, сведоците во постапката и работникот, ако истиот е присутен на расправата.

Член 257

(1) По завршување на расправата Комисијата за утврдување на материјална одговорност донесува одлука.

(2) Со одлуката комисијата ја утврдува одговорноста на работникот и го задолжува да ја надомести висината на штетата или го ослободува поради неутврдена одговорност или непостоење на докази за сторената штета.

(3) Во случај кога ќе се утврди дека не се исполнети условите за донесување одлука за утврдување на материјална одговорност, комисијата може да го отфрли предлогот односно да ја запре постапката.

(4) Комисијата ја донесува одлуката со мнозинство на гласови.

(5) Комисијата одлуката ја донесува во рок од 45 дена од денот на приемот на барањето за надомест на штета.

Член 258

(1) Одлуката се доставува лично на работникот, по правило на работното место каде е распореден, односно во работните простории каде што истиот работи, односно на адреса на неговото живеалиште односно престојувалиште.

(2) Доколку работникот не може да се пронајде на работното место каде е распореден, односно работните простории каде што истиот работи, односно на адресата на живеалиштето односно престојувалиштето или ако работникот одбие да му биде врачена одлуката за материјална одговорност, истата се објавува на огласната табла во седиштето на организациската единица во која работи работникот.

(3) По истекот на осум дена од денот на објавување на огласната табла од ставот (3) на овој член, се смета дека уредно е извршено врачување на одлуката за материјална одговорност на работникот.

Член 259

(1) Доколку работникот со писмен акт односно на записник од членот 254 од овој колективен договор, се согласува да ја надомести штетата може да побара од комисијата за утврдување на материјална одговорност истата да ја надомести со запирање на одреден износ од неговата плата на повеќе рати.

(2) Писмениот акт од ставот (1) на овој член, се поднесува до комисијата за утврдување на материјална одговорност.

Член 260

(1) Против одлуката на комисијата за утврдување на материјална одговорност работникот има право на приговор до министерот во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката.

(2) Министерот со решение одлучува по поднесениот приговор од ставот (1) на овој член.

(3) Решението на министерот од ставот (2) на овој член, е конечно.

(4) Работникот кој не е задоволен од конечното решение на министерот, има право во рок од 30 дена од денот на приемот на решението да бара заштита на своите права пред надлежниот суд.

Член 261

(1) Во случаи кога износот на причинетата штета неспорно може да се утврди врз основа на доказ од службената евиденција што ја води надлежната организациска единица на Министерството и ако работникот со писмен акт се согласува да ја надомести штетата и притоа се откажува од правото на приговор, по барањето од членот 248 од овој колективен договор, решение за надомест на штета непосредно донесува министерот.

(2) Предлогот за донесување решение за надомест на штета се доставува до министерот од страна на организациските единици од членот 249 од овој колективен договор.

(3) Решението од ставот (1) на овој член, е конечно.

Член 262

Доколку работникот во рок од четири месеци од конечноста на одлуката не ја надомести штетата, Министерството поведува постапка за надомест на штета пред надлежниот суд.

3. Ослободување на работникот од плаќање надомест на штета

Член 263

(1) Министерот може да го ослободи работникот од плаќање надомест на штетата во целост или делумно, во случај кога работникот според својата општа имотна состојба не е во можност да ја надомести штетата без последици за своето нужно издржување односно за нужното издржување на своето семејство.

(2) Решение за ослободување од плаќање надомест на штетата донесува министерот на предлог на Комисијата во врска со ослободување од плаќање на надомест на штета на работник на Министерството.

Член 264

(1) Постапката за ослободување од плаќање надомест на штета се поведува врз основа на посебно образложено писмено барање поднесено од работникот кој е задолжен да ја надомести штетата согласно одлука на комисијата за утврдување на материјална одговорност.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член се поднесува до комисијата во врска со ослободување од плаќање на надомест на штета на работник на Министерството, во рок

од 30 дена од конечноста на решението од членовите 255, 258 и 259 став (1) од овој колективен договор.

(3) Доколку во периодот по отпочнување на надоместувањето на штетата од страна на работникот настанала промена на општата имотна состојба на работникот поради која истиот не е во можност да ја надомести штетата без последици за своето нужно издржување односно за нужното издржување на своето семејство, работникот може да поднесе барање за ослободување од плаќање на надомест на штета во рок од 30 дена од денот на настанување на промената на општата имотна состојба на работникот.

(4) Кон барањето од ставовите (1) и (3) на овој член, работникот е должен да поднесе уверение од надлежниот орган на управата за имотна состојба, односно други документи и податоци со цел аргументирање на основаноста на барањето, како и да приложи мислење од Синдикатот за основаноста и оправданоста на барањето и други докази.

Член 265

(1) Комисијата од членот 261 став (2) од овој колективен договор, е составена од претседател, четири члена и нивни заменици. Во работата на комисијата учествува и секретар – записничар, без право на глас. Еден член на комисијата е претставник на Синдикатот.

(2) Комисијата работи на седница и одлуката ја донесува со мнозинство на гласови.

(3) Одлуката комисијата ја донесува во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето.

4. Надомест на материјална штета на работник

Член 266

Ако работникот на работа или во врска со работата претрпи материјална штета или штетата на работникот е предизвикана со кршење на правата од работниот однос, Министерството е должно да му ја надомести материјалната штета на работникот според општите начела за одговорност за штета.

Член 267

(1) Постапката за надомест на материјална штета од членот 264 од овој колективен договор, се поведува со образложено барање на оштетениот работник.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член се поднесува до посебна комисија на ниво на Министерството составена од пет члена и заменици од кои еден член и заменик се претставници на Синдикатот. Во работата на комисијата учествува и секретар – записничар, без право на глас.

Член 268

(1) Комисијата од членот 265 од овој колективен договор, се формира по потреба и истата го утврдува постоењето на материјалната штета, околностите под кои таа настанала и нејзината висина.

(2) Одлуката комисијата ја донесува во рок од 45 дена од денот на приемот на барањето.

Член 269

(1) Против одлуката на комисијата од членот 266 од овој колективен договор, работникот има право на приговор до министерот, во рок од осум дена од денот на доставувањето на одлуката.

(2) Министерот со решение одлучува по поднесениот приговор.

(3) Решението на министерот е конечно.

(4) Работникот кој не е задоволен од конеченото решение на министерот, има право во рок од 30 дена од приемот на решението да бара заштита на своите права пред надлежниот суд.

Член 270

(1) Министерството одговара за штетата која работникот ќе ја предизвика на поединци или правни лица во работата или во врска со работата.

(2) Министерството има право да бара од работникот надомест на извршената исплата, ако работникот штетата ја предизвикал намерно или од крајно невнимание.

XI. ИНФОРМИРАЊЕ НА СИНДИКАТОТ И РАБОТНИЦИТЕ

Член 271

(1) Министерството е должно да обезбеди редовно и навремено информирање на Синдикатот и на работниците за:

од 30 дена од конечноста на решението од членовите 255, 258 и 259 став (1) од овој колективен договор.

(3) Доколку во периодот по отпочнување на надоместувањето на штетата од страна на работникот настанала промена на општата имотна состојба на работникот поради која истиот не е во можност да ја надомести штетата без последици за своето нужно издржување односно за нужното издржување на своето семејство, работникот може да поднесе барање за ослободување од плаќање на надомест на штета во рок од 30 дена од денот на настанување на промената на општата имотна состојба на работникот.

(4) Кон барањето од ставовите (1) и (3) на овој член, работникот е должен да поднесе уверение од надлежниот орган на управата за имотна состојба, односно други документи и податоци со цел аргументирање на основаноста на барањето, како и да приложи мислење од Синдикатот за основаноста и оправданоста на барањето и други докази.

Член 265

(1) Комисијата од членот 261 став (2) од овој колективен договор, е составена од претседател, четири члена и нивни заменици. Во работата на комисијата учествува и секретар – записничар, без право на глас. Еден член на комисијата е претставник на Синдикатот.

(2) Комисијата работи на седница и одлуката ја донесува со мнозинство на гласови.

(3) Одлуката комисијата ја донесува во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето.

4. Надомест на материјална штета на работник

Член 266

Ако работникот на работа или во врска со работата претрпи материјална штета или штетата на работникот е предизвикана со кршење на правата од работниот однос, Министерството е должно да му ја надомести материјалната штета на работникот според општите начела за одговорност за штета.

Член 267

(1) Постапката за надомест на материјална штета од членот 264 од овој колективен договор, се поведува со образложено барање на оштетениот работник.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член се поднесува до посебна комисија на ниво на Министерството составена од пет члена и заменици од кои еден член и заменик се претставници на Синдикатот. Во работата на комисијата учествува и секретар – записничар, без право на глас.

Член 268

(1) Комисијата од членот 265 од овој колективен договор, се формира по потреба и истата го утврдува постоењето на материјалната штета, околностите под кои таа настанала и нејзината висина.

(2) Одлуката комисијата ја донесува во рок од 45 дена од денот на приемот на барањето.

Член 269

(1) Против одлуката на комисијата од членот 266 од овој колективен договор, работникот има право на приговор до министерот, во рок од осум дена од денот на доставувањето на одлуката.

(2) Министерот со решение одлучува по поднесениот приговор.

(3) Решението на министерот е конечно.

(4) Работникот кој не е задоволен од конеченото решение на министерот, има право во рок од 30 дена од приемот на решението да бара заштита на своите права пред надлежниот суд.

Член 270

(1) Министерството одговара за штетата која работникот ќе ја предизвика на поединци или правни лица во работата или во врска со работата.

(2) Министерството има право да бара од работникот надомест на извршената исплата, ако работникот штетата ја предизвикал намерно или од крајно невнимание.

XI. ИНФОРМИРАЊЕ НА СИНДИКАТОТ И РАБОТНИЦИТЕ

Член 271

(1) Министерството е должно да обезбеди редовно и навремено информирање на Синдикатот и на работниците за:

- покрената постапка за изменување и дополнување на актите за организација и работа и систематизација на работните места во Министерството;
 - решенија што влијаат врз економската и социјалната положба на работниците во Министерството;
 - одлуки со кои се уредуваат правата и обврските на работниците;
 - примената на одделни одредби од колективниот договор и
 - за синдикалните активности.
- (2) Информирањето од ставот (1) на овој член, се врши писмено, а по исклучок, за одредени работи информирањето може да се изврши по електронски пат и усно.

XII. СИНДИКАТ

1. Услови за работа на Синдикатот

Член 272

(1) Министерството е должно да создаде услови за активности на Синдикатот согласно закон и одредбите од овој колективен договор, а во врска со заштитата на правата на работниците од работен однос утврдени со закон и колективен договор.

(2) На барање на Синдикатот, Министерството му доставува податоци и информации за оние прашања што имаат најнепосредно влијание на материјалната и социјалната положба на членовите на Синдикатот (работниците) и ги разгледува мислењата и предлозите на Синдикатот во постапката на донесување на одлуки и решенија што имаат влијание врз материјалната и социјалната положба на работниците односно во остварувањето на правата на работниците.

(3) Синдикални претставници се членовите на органите и телата утврдени со статутот на Синдикатот.

(4) Синдикатот изготвува список на синдикални претставници и истиот го доставува до министерот односно соодветната организациска единица надлежна за управување со човечки ресурси за потребите на Министерството, во Бирото односно Управата.

(5) Министерството на синдикалниот претставник му доставува покани со материјали за работните состаноци на кои се одлучува за правата на работниците и му се овозможува негово учество на истите.

(6) На претседателот и генералниот секретар на Синдикатот им се овозможува непречено комуницирање со министерот, а по исклучок во случај на негова спреченост со раководниот работник што тој ќе го овласти, а на другите синдикални претставници на ниво на организациска единица им се овозможува непречно комуницирање со раководните работници на ниво на организирање на синдикалната организација кога тоа е неопходно за остварување на правата на работниците, функциите и активностите на Синдикатот.

(7) Министерот и претседателот на репрезентативниот Синдикатот најмалку еднаш во период од два месеци остваруваат работна средба, со цел анализа на социјално - економската и професионална состојба на работниците во Министерството.

(8) Министерот и Претседателите на синдикатите кои не се репрезентативни остваруваат работни средби најмалку еднаш во шест месеци.

Член 273

Министерството на претставниците на Синдикатот од членот 270 став (6) од овој колективен договор, им овозможува и обезбедува стручни, административни и технички услови за работа заради остварување на синдикалните функции, како и услови за пресметување и уплата на синдикалната членарина и тоа:

1. за редовно остварување на функциите на Синдикатот им обезбедува простории за работа односно:

- една канцеларија со канцелариски мебел и телефон (интерна и излезна телефонска линија) и поврзување со INTRA-INTERNET и LOTUS програмата на Министерството, во кругот на седиштето на Министерството за потребите на претседателот и генералниот секретар на Синдикатот;
- локална телефонска линија и INTERNET конекција од Министерството во канцеларијата на седиштето на Синдикатот;
- канцеларија со канцелариски мебел, маса за состаноци и телефонска линија во кругот на седиштето на Министерството, за потребите на синдикалниот претставник на Министерството;

- канцеларии со канцелариски мебел и телефонска линија за потребите на синдикалните претставници во секторите за внатрешни работи и регионалните центри за гранични работи;

- користење на салите за состаноци (со претходна резервација на салите).

2. За остварување на финансиско-сметководствените работи на Синдикатот се обезбедува пресметка и уплата на синдикалната членарина, за чија висина и начин на распределба одлучува Синдикатот. За начинот на спроведување на задршка на плати на работниците за комерцијални аранжмани на работниците во организација на Синдикатот, се склучува посебен договор меѓу Министерството и Синдикатот.

3. За редовно остварување на синдикалните активности на синдикалните претставници од членот 270 став (3) од овој колективен договор, им се обезбедуваат и следните материјално-технички услови:

- континуирано дваесетичетиричасовно користење на службено возило за службени патувања во земјата и странство за претседателот и генералниот секретар на Синдикатот, со обврска за доставување на писмен месечен извештај за начинот на користење на службеното возило;

- ангажирање на капацитетите за протокол на Министерството при посета на високи претставници од странство како гости во посета на Синдикатот;

- ангажирање на преведувачи при официјални, службени посети на претставниците на Синдикатот во странство;

- користење на телекомуникациските врски и експедиција на поштата;

- умножување на материјали и користење на средства и машини за оваа намена;

- печатење на материјали, прирачници и други публикации.

4. За редовно остварување на синдикалните активности се обезбедува и користење на објектите за одмор и рекреација на Министерството, игралишта и други објекти заради одржување на советувања, семинари и состаноци со претседателите на основните организации и синдикалните претставници, како и за одржување на работнички спортски игри, културни манифестации и слично, без надомест на трошоците за ноќевање.

Член 274

(1) Синдикалните состаноци на ниво на основни организации и синдикални подружници по правило се одржуваат кон крајот на работното време односно во меѓусменскиот временски интервал.

(2) Министерот односно директорот на Бирото односно Управата или раководителот на организациската единица поради итни потреби со образложен заклучок, може да побара состанокот на синдикалното членство или на органите на основните организации на Синдикатот да се одложи, до надминување на причините поради кои истиот е одложен.

2. Права на синдикалните претставници

Член 275

(1) Синдикалните претставници од членот 270 став (6) од овој колективен договор, покрај посебната заштита утврдена со Законот за работни односи и Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија, заради вршење на синдикални активности во согласност со закон и колективен договор, за време на вршењето на својата должност во Синдикатот и две години по нејзиниот престанок, не може:

- да му се откаже договорот за вработување поради деловни причини;

- да му се откаже договорот за вработување без согласност на претседателството на Синдикатот.

- да бидат распоредени на друго работно место или да им се намали платата без согласност на синдикатот,

- да се повикаат на одговорност и да се води дисциплинска постапка без знаење и согласност на синдикатот освен во случаите кога е извршено кривично дело.

Член 276

(1) На синдикалните претставници Министерството им овозможува ослободување од работа заради нивно ефикасно вршење на функциите на Синдикатот, за учества на синдикални состаноци, семинари, советувања, конгреси и конференции и други видови на синдикални активности согласно Статутот на Синдикатот и Програмата за работа и тоа најмногу до:

- за синдикалниот претставник (синдикална подружница)

16 работни часа

- за претседател на основна организација на Синдикатот

24 работни часа

месечно;

- канцеларии со канцелариски мебел и телефонска линија за потребите на синдикалните претставници во секторите за внатрешни работи и регионалните центри за гранични работи;

- користење на салите за состаноци (со претходна резервација на салите).

2. За остварување на финансиско-сметководствените работи на Синдикатот се обезбедува пресметка и уплата на синдикалната членарина, за чија висина и начин на распределба одлучува Синдикатот. За начинот на спроведување на задршка на плати на работниците за комерцијални аранжмани на работниците во организација на Синдикатот, се склучува посебен договор меѓу Министерството и Синдикатот.

3. За редовно остварување на синдикалните активности на синдикалните претставници од членот 270 став (3) од овој колективен договор, им се обезбедуваат и следните материјално-технички услови:

- континуирано дваесетичетири часовно користење на службено возило за службени патувања во земјата и странство за претседателот и генералниот секретар на Синдикатот, со обврска за доставување на писмен месечен извештај за начинот на користење на службеното возило;

- ангажирање на капацитетите за протокол на Министерството при посета на високи претставници од странство како гости во посета на Синдикатот;

- ангажирање на преведувачи при официјални, службени посети на претставниците на Синдикатот во странство;

- користење на телекомуникациските врски и експедиција на поштата;

- умножување на материјали и користење на средства и машини за оваа намена;

- печатење на материјали, прирачници и други публикации.

4. За редовно остварување на синдикалните активности се обезбедува и користење на објектите за одмор и рекреација на Министерството, игралишта и други објекти заради одржување на советувања, семинари и состаноци со претседателите на основните организации и синдикалните претставници, како и за одржување на работнички спортски игри, културни манифестации и слично, без надомест на трошоците за ноќевање.

Член 274

(1) Синдикалните состаноци на ниво на основни организации и синдикални подружници по правило се одржуваат кон крајот на работното време односно во меѓусеменскиот временски интервал.

(2) Министерот односно директорот на Бирото односно Управата или раководителот на организациската единица поради итни потреби со образложен заклучок, може да побара состанокот на синдикалното членство или на органите на основните организации на Синдикатот да се одложи, до надминување на причините поради кои истиот е одложен.

2. Права на синдикалните претставници

Член 275

(1) Синдикалните претставници од членот 270 став (6) од овој колективен договор, покрај посебната заштита утврдена со Законот за работни односи и Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија, заради вршење на синдикални активности во согласност со закон и колективен договор, за време на вршењето на својата должност во Синдикатот и две години по нејзиниот престанок, не може:

- да му се откаже договорот за вработување поради деловни причини;

- да му се откаже договорот за вработување без согласност на претседателството на Синдикатот.

- да бидат распоредени на друго работно место или да им се намали платата без согласност на синдикатот,

- да се повикаат на одговорност и да се води дисциплинска постапка без знаење и согласност на синдикатот освен во случаите кога е извршено кривично дело.

Член 276

(1) На синдикалните претставници Министерството им овозможува ослободување од работа заради нивно ефикасно вршење на функциите на Синдикатот, за учества на синдикални состаноци, семинари, советувања, конгреси и конференции и други видови на синдикални активности согласно Статутот на Синдикатот и Програмата за работа и тоа најмногу до:

- за синдикалниот претставник (синдикална подружница) 16 работни часа месечно;

- за претседател на основна организација на Синдикатот 24 работни часа месечно;

- за синдикален претставник на ниво на совети на Синдикатот 26 работни часа месечно;

- за членовите на синдикалните органи и тела 32 работни часа месечно.

(2) Синдикалните претставници за времето поминато за синдикални активности добиваат полн надомест на плата и ги користат сите права од работен однос.

(3) За учество во активностите од ставот (1) на овој член на синдикалните претставници, со налог на раководителот им се одобрува користење на службено возило.

Член 277

(1) Претседателот и Генералниот секретар на синдикатот, својата функција можат да ја вршат волонтерски или професионално.

(2) Претседателот и Генералниот секретар на синдикатот за начинот на вршење на својата функција во писмена форма го известуваат Министерот, најдоцна во рок од 15 дена по нивниот избор.

Член 278

(1) Доколу Претседателот и Генералниот секретар на синдикатот функцијата ја вршат волонтерски, за остварување на нивните обврски и функции кои произлегуваат од Статутот на Синдикатот и Програмата за работа и за учество во работата на други облици на синдикално организирање, ќе бидат ослободени од работните обврски по 64 работни часа месечно.

(2) Претседателот и Генералниот секретар на Синдикатот за времето поминато во вршење на синдикални активности добиваат полн надомест на плата за работното место на кое се распоредени согласно актот за систематизација на работните места во Министерството и истите ги користат сите права од работниот однос.

(3) Ослободувањето од вршење на работните обврски во смисла на ставот (1) на овој член и на синдикалните претставници, се врши во договор со раководителот на организациската единица каде тие се распоредени, при што се обезбедува непречено вршење на работните обврски.

(4) Во организациската единица од ставот (3) на овој член, се врши и евидентирање на времето поминато во вршење на синдикални активности.

Член 279

(1) Доколу Претседателот и Генералниот секретар на Синдикатот функцијата ја вршат професионално согласно Статутот на Синдикатот, министерот со решение ги ослободува од работните обврски.

(2) Министерство се обврзува на лицата од ставот (1) на овој член, да им ја исплатува платата во висина на платата на работното место на кое дотогаш работеле, односно платата на работното место на кое се распоредени доколку истата е поповолна за нив.

Член 280

(1) Синдикатот на секои 1.500 членови може да назначи по едно професионално лице од редовите на своите членови, заради извршување на координативните, административните, организациските и финансиските работи на Синдикатот на одредено подрачје.

(2) Бројот на назначените професионални лица од ставот (1) на овој член, не може да биде поголем од пет.

(3) За времето додека ги извршува работите од ставот (1) на овој член, лицето од ставот (1) на овој член, со решение на министерот е ослободено од работните обврски.

(4) Министерството е должно да му исплатува плата на лицето од ставот (1) на овој член, во висина на платата која истото ја остварувало во Министерството до моментот на неговото назначување, односно платата на работното место на кое е распореден доколку истата е поповолна за него.

Член 281

За време на својот професионален ангажман во синдикатот, Претседателот, Генералниот секретар и назначените лица од членот 278 на овој колективен договор, од страна на непосредните раководни работници не можат да бидат оценети со пониска оцена од „задоволува“.

Член 282

Доколку Синдикатот склучи договори за вработување и со други лица заради свои потреби, овие лица треба да ги исполнуваат посебните услови за засновање на работен однос во Министерството утврдени со Законот за внатрешни работи и Законот за полиција.

3. Економско - социјален совет

Член 283

Со цел следење и унапредување на економската, социјалната и професионалната состојба на вработените во Министерството; иницирање на соодветни нормативни прашања во врска со овие состојби; односот на платите во и надвор од Министерството, како и влијанието на промените на животните трошоци врз платите; давање насоки за надминување на одделни спорни прашања; следење на спроведувањето на одредбите на овој колективен договор; посредување при одредени спорни состојби односно судир на надлежности меѓу одделни организациски единици на Министерството и органи и тела на Синдикатот, како и други прашања од заеднички интерес во Министерството, се основа Економско - социјален совет.

Член 284

(1) Економско - социјалниот совет го сочинуваат државниот секретар на Министерството, Генералниот секретар на Синдикатот и по двајца претставници од Министерството и Синдикатот.

(2) Министерот и претседателот на Синдикатот можат да се вклучат во работата на Економско - социјалниот совет по своја оцена односно по покана од советот.

Член 285

(1) Економско-социјалниот совет редовно се состанува најмалку еднаш во период од шест месеци, а по иницијатива на потписниците на овој колективен договор и почесто.

(2) Претседавањето со седниците на советот е променливо и ротира на секои шест месеци меѓу државниот секретар на Министерството и генералниот секретар на Синдикатот.

(3) По секоја одржана седница на Економско - социјалниот совет, се изготвува писмено извесување до министерот и претседателот на Синдикатот.

Член 286

Министерството ги овозможува административно-техничките услови за работа на Економско - социјалниот совет.

XIII. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ШТРАЈК

1. Право на штрајк

Член 287

(1) Работниците во Министерството правото на штрајк можат да го остваруваат на начин и под услов битно да не се нарушува редовното извршување на внатрешните односно полициските работи.

(2) Заради спречување на евентуални штетни последици од неизвршување на внатрешните работи за време на штрајкот, министерот или од него овластен работник е должен да обезбеди потребно функционирање на организациските единици во процесот на работата.

(3) Во случајот од ставот (2) на овој член работниците се должни да постапуваат по соодветните наредби.

2. Обврска за најавување на штрајк

Член 288

Организаторот на штрајкот е должен да го најави штрајкот на министерот и да ја достави одлуката за стапување во штрајк, како и програмата за начинот и обемот на вршење на работите и задачите кои е неопходно да се извршуваат за времето на штрајкот, најдоцна седум дена пред почетокот на штрајкот.

3. Работи што се вршат за време на штрајк

Член 289

За време на организиран штрајк во Министерството е неопходно да се извршуваат работите и задачите:

3. Економско - социјален совет

Член 283

Со цел следење и унапредување на економската, социјалната и професионалната состојба на вработените во Министерството; иницирање на соодветни нормативни прашања во врска со овие состојби; односот на платите во и надвор од Министерството, како и влијанието на промените на животните трошоци врз платите; давање насоки за надминување на одделни спорни прашања; следење на спроведувањето на одредбите на овој колективен договор; посредување при одредени спорни состојби односно судир на надлежности меѓу одделни организациски единици на Министерството и органи и тела на Синдикатот, како и други прашања од заеднички интерес во Министерството, се основа Економско - социјален совет.

Член 284

(1) Економско - социјалниот совет го сочинуваат државниот секретар на Министерството, Генералниот секретар на Синдикатот и по двајца претставници од Министерството и Синдикатот.

(2) Министерот и претседателот на Синдикатот можат да се вклучат во работата на Економско - социјалниот совет по своја оценка односно по покана од советот.

Член 285

(1) Економско-социјалниот совет редовно се состанува најмалку еднаш во период од шест месеци, а по иницијатива на потписниците на овој колективен договор и почесто.

(2) Претседавањето со седниците на советот е променливо и ротира на секои шест месеци меѓу државниот секретар на Министерството и генералниот секретар на Синдикатот.

(3) По секоја одржана седница на Економско - социјалниот совет, се изготвува писмено извешавање до министерот и претседателот на Синдикатот.

Член 286

Министерството ги овозможува административно-техничките услови за работа на Економско - социјалниот совет.

XIII. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ШТРАЈК

1. Право на штрајк

Член 287

(1) Работниците во Министерството правото на штрајк можат да го остваруваат на начин и под услов битно да не се нарушува редовното извршување на внатрешните односно полициските работи.

(2) Заради спречување на евентуални штетни последици од неизвршување на внатрешните работи за време на штрајкот, министерот или од него овластен работник е должен да обезбеди потребно функционирање на организациските единици во процесот на работата.

(3) Во случајот од ставот (2) на овој член работниците се должни да постапуваат по соодветните наредби.

2. Обврска за најавување на штрајк

Член 288

Организаторот на штрајкот е должен да го најави штрајкот на министерот и да ја достави одлуката за стапување во штрајк, како и програмата за начинот и обемот на вршење на работите и задачите кои е неопходно да се извршуваат за времето на штрајкот, најдоцна седум дена пред почетокот на штрајкот.

3. Работи што се вршат за време на штрајк

Член 289

За време на организиран штрајк во Министерството е неопходно да се извршуваат работите и задачите:

- за организирање и сервисирање на телекомуникациските и информатичките системи и системот на криптозаштитата, за неопходни потреби;
- за издавање на лични исправи (патна исправа, лична карта, сообраќајна и возачка дозвола) на граѓаните за неопходни потреби;
- од делокруг на работа на Управата и
- други работи и задачи согласно посебен закон.

4. Забрана за штрајк

Член 290

- (1) Се забранува штрајк во Министерството во воена, вонредна или кризна состојба.
- (2) Во случај на сложена безбедносна состојба, нарушување на јавниот ред и мир во поголем обем, природни непогоди и епидемии или загрозување на животот и здравјето на луѓето и имотот во поголем обем, во штрајк истовремено не може да учествуваат повеќе од 10% од работниците во Министерството и штрајкот не може да трае подолго од три дена.
- (3) Доколку штрајкот започнал пред настапувањето на кој било од условите од ставовите (1) и (2) на овој член, работниците во Министерството се должни штрајкот веднаш да го прекинат.

Член 291

За време на штрајк работниците имаат право на надомест во висина на основната плата на работникот.

XIV. ПРЕКИНУВАЊЕ И ОТКАЖУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

1. Прекинување на договор за вработување по сила на закон

Член 292

- (1) Министерството ги прекинува договорите за вработување на работниците по сила на закон, со навршување на 40 години пензиски стаж на работникот, без оглед на неговите години на возраст.
- (2) Старосната пежија од ставот (1) на овој член, се утврдува во висина определена со закон.
- (3) Работникот од ставот (1) на овој член, со писмена изјава до Министерството може да побара да му се продолжи договорот за вработување најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж, без оглед на неговите години на возраст.
- (4) Писмената изјава од ставот (3) на овој член, работникот ја дава најдоцна до 31 август во тековната година за продожување на договорот за вработување од ставот (1) на овој член, а за секое натамошно продожување на договорот за вработување од ставот (3) на овој член, изјавата ја дава еднаш годишно, а најдоцна до 31 август во тековната година за продожување на договорот за вработување за наредната година.
- (5) Министерството е должно по дадената изјава од ставот (3) на овој член, да го продолжи договорот за вработување најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж на работникот, без оглед на неговите години на возраст.

2. Откажување на договор за вработување

Член 293

Откажување на договор за вработување во Министерството може да се врши заради утврдена дисциплинска одговорност на работникот согласно закон и одредбите од овој колективен договор, како и во други случаи утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор.

II.1 Откажување на договор за вработување заради дисциплинска одговорност на работникот

Член 294

На работникот во Министерството ќе му се откаже договорот за вработување во случаите кога за него е утврдена дисциплинска одговорност односно му е изречена дисциплинска мерка откажување на договорот за вработување согласно закон и одредбите од овој колективен договор.

II.2 Други случаи на откажување на договорот за вработување

Член 295

На работникот во Министерството ќе му се откаже договорот за вработување и во случаите ако:

- биде оценет со оцена „не задоволува“ двапати последователно или во последните пет години најмалку три пати,
- се утврди дека при вработувањето премолчил или дал невистинити податоци во однос на општите и посебните услови за вработување;
- по втор пат не го положи приправничкиот испит утврден согласно со закон и со одредбите од овој колективен договор;
- во рок од 15 дена по завршување на неплатеното отсуство не се врати на работа согласно членот 163 од Законот за внатрешни работи и
- од неоправдани причини во рок од три дена од денот на врачувањето на решението за распоредување, односно унапредување не се јави на работното место на кое е распореден односно унапреден.

II.2.1 Откажување на договор за вработување поради правосилна пресуда

Член 296

(1) На работник во Министерството на кој со правосилна одлука му е забрането да врши определени работи од работниот однос или ако му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност, поради која не може да врши работи подолго од шест месеци или ќе мора заради издржување на казна затвор да отсуствува од работа повеќе од шест месеци, му се откажува договорот за вработување во Министерството со денот на врачувањето на правосилната пресуда, односно со денот на започнувањето на издржувањето на казната затвор.

(2) Решение за откажување на договорот за вработување согласно со ставот (1) на овој член, донесува министерот.

II.2.2 Откажување на договор за вработување од деловни причини (економски, технолошки, структурални или слични промени)

Член 297

На работникот може да му престане договорот за вработување со отказ поради деловни причини (економски, технолошки или слични промени) во случај кога во Министерството се воведуваат нови промени во структурата, реорганизацијата, програмата и технологијата, а кои ќе предизвикаат потреба од намалување на бројот на работниците.

Член 298

(1) Министерството е должно да го извести репрезентативниот синдикат и останатите синдикати за намерата за донесување на одлука за откажување на договорот за вработување поради деловни причини на поголем број на работници, причините за престанување на потребите од работата на работниците, а предвидениот број и категоријата на вишокот на работници и за предвидениот рок во кој ќе престане потребата од работа на работниците.

(2) Покрај известувањето од ставот (1) на овој член, Министерството треба со Синдикатот да ги разгледа можните начини за спречување и ограничување на бројот на откажуваниот договорите за вработување и мерките што ќе се преземат за спречување и ублажување на штетните последици од откажувањето.

(3) Известувањето треба да се достави најдоцна 30 дена пред донесувањето на одлуката за откажување на договорот за вработување поради деловни причини на поголем број на работници.

Член 299

(1) По завршувањето на активностите од членот 296 од овој колективен договор, Министерството задолжително писмено ја известува службата надлежна за посредување при вработување за причините за престанување на потребите од работата на работниците, предвидениот број и категоријата на вишокот на работници, како и за предвидениот рок во кој ќе престане потребата од работа на работниците.

(2) Писменото известување од ставот (1) на овој член, се доставува заради барање помош и услуги од службата за посредување при вработување согласно со закон.

Член 300

Мерки кои треба да ги преземе Министерството за да го спречат или сведат на најмала мерка откажувањето на договорот за вработување поради деловни причини (економски, технолошки или слични промени) се:

На работникот во Министерството ќе му се откаже договорот за вработување и во случаите ако:

- биде оценет со оцена „не задоволува“ двапати последователно или во последните пет години најмалку три пати,
- се утврди дека при вработувањето премолчил или дал невистинити податоци во однос на општите и посебните услови за вработување;
- по втор пат не го положи приправничкиот испит утврден согласно со закон и со одредбите од овој колективен договор;
- во рок од 15 дена по завршување на неплатеното отсуство не се врати на работа согласно членот 163 од Законот за внатрешни работи и
- од неоправдани причини во рок од три дена од денот на врачувањето на решението за распоредување, односно унапредување не се јави на работното место на кое е распореден односно унапреден.

II.2.1 Откажување на договор за вработување поради правосилна пресуда

Член 296

(1) На работник во Министерството на кој со правосилна одлука му е забрането да врши определени работи од работниот однос или ако му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност, поради која не може да врши работи подолго од шест месеци или ќе мора заради издржување на казна затвор да отсуствува од работа повеќе од шест месеци, му се откажува договорот за вработување во Министерството со денот на врачувањето на правосилната пресуда, односно со денот на започнувањето на издржувањето на казната затвор.

(2) Решение за откажување на договорот за вработување согласно со ставот (1) на овој член, донесува министерот.

II.2.2 Откажување на договор за вработување од деловни причини (економски, технолошки, структурални или слични промени)

Член 297

На работникот може да му престане договорот за вработување со отказ поради деловни причини (економски, технолошки или слични промени) во случај кога во Министерството се воведуваат нови промени во структурата, реорганизацијата, програмата и технологијата, а кои ќе предизвикаат потреба од намалување на бројот на работниците.

Член 298

(1) Министерството е должно да го извести репрезентативниот синдикат и останатите синдикати за намерата за донесување на одлука за откажување на договорот за вработување поради деловни причини на поголем број на работници, причините за престанување на потребите од работата на работниците, а предвидениот број и категоријата на вишокот на работници и за предвидениот рок во кој ќе престане потребата од работа на работниците.

(2) Покрај известувањето од ставот (1) на овој член, Министерството треба со Синдикатот да ги разгледа можните начини за спречување и ограничување на бројот на откажување на договорите за вработување и мерките што ќе се преземат за спречување и ублажување на штетните последици од откажувањето.

(3) Известувањето треба да се достави најдоцна 30 дена пред донесувањето на одлуката за откажување на договорот за вработување поради деловни причини на поголем број на работници.

Член 299

(1) По завршувањето на активностите од членот 296 од овој колективен договор, Министерството задолжително писмено ја известува службата надлежна за посредување при вработување за причините за престанување на потребите од работата на работниците, предвидениот број и категоријата на вишокот на работници, како и за предвидениот рок во кој ќе престане потребата од работа на работниците.

(2) Писменото известување од ставот (1) на овој член, се доставува заради барање помош и услуги од службата за посредување при вработување согласно со закон.

Член 300

Мерки кои треба да ги преземе Министерството за да го спречат или сведат на најмала мерка откажувањето на договорот за вработување поради деловни причини (економски, технолошки или слични промени) се:

- ограничување на нови вработувања;
- утврдување на намалување на бројот на работниците на одреден временски период, како би се овозможило природен одлив на работната сила по основ на исполнување на услови за пензионирање, со доброволно раскинување на договорот за вработување и слично;
- внатрешно прераспореѓување на работниците кои се утврдени за технолошки вишок, вклучувајќи и распоредување на работни места во организациски единици надвор од местото на нивното живеалиште, со согласност на работниците;
- дооспособување и преквалификација;
- ограничување на прекувремената работа.

Член 301

(1) Министерот е должен работниците на кои ќе им престане работниот однос поради деловни причини (економски, технолошки или слични промени), да ги извести најдоцна еден месец во случаи на поединечен престанок на договорот за вработување или во случаи на престанок на помал број работници, а три месеци во случаи на престанок на работниот однос на повеќе од 150 работници или 5% од вкупниот број вработени во Министерството пред престанок на договорот за вработување.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член, министерот е должен да го извести Синдикатот.

Член 302

Министерството пред да го откаже договорот за вработување од деловни причини, може на работникот да му понуди:

- 1) распоредување на работно место во организациска единица надвор од местото на неговото живеалиште соодветно на степенот на образование на работникот;
- 2) стручно оспособување (обука, преквалификација или доквалификација за работа во Министерството или кај друг работодавач) или
- 3) вработување кај друг работодавач без огласување, со преземање и склучување на договор за вработување за вршење на работи кои одговараат на неговата стручна подготовка, односно квалификација;
- 4) склучување на нов договор за вработување.

Член 303

(1) Во случаи на откажување на договор за вработување од деловни причини, Министерството е должно на работникот да му исплати испратнина, односно еднократен надомест во висина на нето плата за секои пет години работен стаж во Министерството, чиј износ не може да биде повисок од шест нето плати на работникот.

(2) Основицата за пресметка на испратнината од ставот (1) на овој член, е просечната нето плата на работникот исплатена во последните шест месеци пред отказот.

(3) Испратнината се исплатува со денот на престанокот на работниот однос.

Член 304

Бројот и структурата на работниците на кои им престанува договорот за вработување од деловни причини се утврдува врз основа на следните критериуми:

1. стручна подготовка и квалификација;
2. работно искуство;
3. работен стаж;
4. здравствена состојба;
5. успешноста во работењето;
6. вид и значење на работното место;
7. возраст;
8. економско-социјална состојба.

Член 305

Кога за определен број работници престанала потребата за работа, а на работното место работат два или повеќе работници, за вишок се утврдуваат работниците кои исполнуваат еден од условите за остварување на правото на пензија.

Член 306

Критериумите од членот 302 од овој колективен договор, се вреднуваат со искажување во бодови, врз основа на кои се утврдува приоритетна листа на работниците кои работеле на наведеното работно место за задржување на работа и во зависност од остварениот поголем број бодови.

1. Стручна подготовка на работникот

Овој критериум се вреднува според степенот и видот на стручната подготовка.

а) степен на стручна подготовка	
- основно образование	10 бода;
- средно образование	15 бода;
- вишо образование или 180 ЕКТС	20 бода;
- високо образование или 240/300 ЕКТС	25 бода
б) вид на стручна подготовка	
- соодветна за работното место	5 бода;
- несоодветна за работното место	0 бода

2. Работно искуство

Овој критериум се вреднува според бројот на годините поминати на работа во Министерството во ефективно траење.

а) до 10 години	5 бода;
б) од 11 до 20 години	10 бода;
в) од 21-30 години	15 бода;
г) над 30 години	20 бода

3. Работен стаж

Овој критериум се вреднува според бројот на годините утврдени како вкупен работен стаж и тоа:

- за секоја година работен стаж по еден бод, но најмногу до 25 бода.

4. Здравствена состојба

Здравствената состојба се утврдува врз основа на наод од здравствената комисија на Министерството или друг здравствен орган сметано од денот на утврдување на приоритетна листа и тоа:

а) утврден степен на намалена работна способност како последица од повреда на работа или професионално заболување	10 бода;
б) останати инвалиди на трудот	5 бода.

5. Успешност во работењето

Овој критериум се вреднува според следните мерила:

а) подпросечна успешност во работењето	0 бода;
б) просечна успешност во работењето	20 бода;
в) надпросечна успешност во работењето	40 бода.

Успешноста се утврдува за период од најмалку 12 претходни месеци со писмено мислење на раководителот на организациската единица, имајќи ги предвид остварените резултати во работењето, изразени со утврдувањето на додатокот за работна успешност, годишни оценки за работа, како и изречените дисциплински мерки во постапка за дисциплинска одговорност, награди и слично.

6. Вид и значење на работното место

Овој критериум се вреднува според работното место, односно според сложеноста и одговорноста на истото и тоа:

а) работно место со II степен на сложеност	10 бода;
б) работно место со III степен на сложеност	15 бода;
в) работно место со IV степен на сложеност	20 бода;
г) работно место со V степен на сложеност	25 бода;
д) работно место со VI степен на сложеност	30 бода;
ѓ) работно место со VII степен на сложеност	35 бода;
е) работно место со VIII и IX степен на сложеност	40 бода

Во зависност од работното место на кое работникот работел, на работникот му следуваат:

а) на исто или слично работно место	5 бода;
б) на друго работно место	2 бода

7. Возраст на работникот

За секоја година возраст над 18 години, работникот добива по еден бод, но најмногу до 20 бода.

1. Стручна подготовка на работникот

Овој критериум се вреднува според степенот и видот на стручната подготовка.

а) степен на стручна подготовка	
- основно образование	10 бода;
- средно образование	15 бода;
- вишо образование или 180 ЕКТС	20 бода;
- високо образование или 240/300 ЕКТС	25 бода
б) вид на стручна подготовка	
- соодветна за работното место	5 бода;
- несоодветна за работното место	0 бода

2. Работно искуство

Овој критериум се вреднува според бројот на годините поминати на работа во Министерството во ефективно траење.

а) до 10 години	5 бода;
б) од 11 до 20 години	10 бода;
в) од 21-30 години	15 бода;
г) над 30 години	20 бода

3. Работен стаж

Овој критериум се вреднува според бројот на годините утврдени како вкупен работен стаж и тоа:

- за секоја година работен стаж по еден бод, но најмногу до 25 бода.

4. Здравствена состојба

Здравствената состојба се утврдува врз основа на наод од здравствената комисија на Министерството или друг здравствен орган сметано од денот на утврдување на приоритетна листа и тоа:

а) утврден степен на намалена работна способност како последица од повреда на работа или професионално заболување	10 бода;
б) останати инвалиди на трудот	5 бода.

5. Успешност во работењето

Овој критериум се вреднува според следните мерила:

а) подпросечна успешност во работењето	0 бода;
б) просечна успешност во работењето	20 бода;
в) надпросечна успешност во работењето	40 бода.

Успешноста се утврдува за период од најмалку 12 претходни месеци со писмено мислење на раководителот на организациската единица, имајќи ги предвид остварените резултати во работењето, изразени со утврдувањето на додатокот за работна успешност, годишни оценки за работа, како и изречените дисциплински мерки во постапка за дисциплинска одговорност, награди и слично.

6. Вид и значење на работното место

Овој критериум се вреднува според работното место, односно според сложеноста и одговорноста на истото и тоа:

а) работно место со II степен на сложеност	10 бода;
б) работно место со III степен на сложеност	15 бода;
в) работно место со IV степен на сложеност	20 бода;
г) работно место со V степен на сложеност	25 бода;
д) работно место со VI степен на сложеност	30 бода;
е) работно место со VII степен на сложеност	35 бода;
ж) работно место со VIII и IX степен на сложеност	40 бода

Во зависност од работното место на кое работникот работел, на работникот му следуваат:

а) на исто или слично работно место	5 бода;
б) на друго работно место	2 бода

7. Возраст на работникот

За секоја година возраст над 18 години, работникот добива по еден бод, но најмногу до 20 бода.

8. Економско-социјална состојба

Овој критериум се вреднува според:

- а) работник кој има приход по член на семејство до 50% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија 10 бода;
- б) работник кој има приход по член на семејство од 50% до 100% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија 5 бода;
- в) работник кој има приход по член на семејство над 100% од просечната месечна нето плата исплатена во Република Македонија 0 бода
- г) работник кој има дополнителни приходи од дополнителна работа или од обработлив имот 10 бода;
- д) работник кој има основано правно лице за вршење на самостојна дејност на свое име 10 бода.

Како член на семејство во смисла на овој критериум се смета брачниот другар и децата, како и децата кои не се во брачна заедница, а живеат заедно со работникот.

Член 307

Доколку според критериумите утврдени во членот 304 од овој колективен договор, работниците кои се утврдени во приоритетна листа имаат ист број на вкупно остварени бодови, предност да го задржат работното место имаат:

- работник-жена за време на бременост и работничка со дете на возраст до две години;
- работник - самохран родител односно посвоител на дете до седум години;
- работник - родител на дете со посебни потреби;
- работник - инвалид на трудот и работник со професионално заболување;
- еден од брачните другари што се вработени во Министерството;
- работник чиј брачен другар е невработен;
- работник - претставник на Синдикатот;
- работник кој има пет години до остварување на правото на пензија.

Член 308

(1) За водење на постапка за донесување на решение за престанок на договорот за вработување со отказ од деловни причини (економски, технолошки или слични промени), министерот со решение формира комисија.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член, е составена од претседател, два члена и нивни заменици, од кои еден член и еден заменик предлага Синдикатот.

(3) Комисијата врз основа на критериумите утврдени во членот 304 од овој колективен договор, изготвува писмен предлог до министерот за донесување конкретно решение.

(4) Ако министерот не се согласува со предлогот на комисијата поради нецелосно или необјективно применување на критериумите од членот 302 односно нивно несоодветно вреднување согласно членот 304 од овој колективен договор, може предметот да го врати на повторно разгледување до комисијата или да донесе поинакво решение.

(5) Против решението на министерот одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(6) На работникот не може да му престане договорот за вработување ако не му се обезбеди едно од правата утврдени со закон и одредбите од овој колективен договор.

3. Причини поради кои не може да се откаже договорот за вработување

Член 309

Договорот за вработување не може да се откаже поради:

1. членство во Синдикатот или учество во синдикални активности во согласност со закон и одредбите на овој колективен договор;

2. поднесување на тужба или учество во постапка против Министерството во врска со кршење на договорните и други обврски од работниот однос пред арбитражни, судски и управни органи;

3. отсуство од работа за време на породилно отсуство;

4. одобрено боледување;

5. користење на одобрено отсуство од работа и годишен одмор;

6. учество во воена вежба;

7. обука за потребите на Министерството и

8. други случаи на мирување на работниот однос утврдени со закон.

Член 310

Договорот за вработување на работникот не може да му престане со отказ од страна на министерот ако не постои оправдана причина за неговото однесување или ако причината не е заснована на потребите на функционирањето на Министерството.

XV. ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ

1. Постапка по приговор

Член 311

(1) Заради остварување на правата од работен однос работникот има право да поднесе барање односно приговор кој се поднесува до органот надлежен за одлучување во втор степен.

(2) Работникот има право на приговор против решенијата донесени од страна на министерот односно друг овластен работник од него определен со овој колективен договор, а се однесуваат на неговите правата, обврски и одговорности.

(3) Постапката по барањето односно приговорот од ставот (1) на овој член, е итна.

Член 312

Министерот односно од него овластен работник е должен при одлучувањето за сите права и обврски од работен однос на работникот да му врачи одлука во писмена форма.

Член 313

За решавање на споровите настанати во врска со заштитата на правата на работниците утврдени со овој колективен договор, потписниците на овој колективен договор можат да поведат спор пред надлежниот суд.

2. Бесплатна правна помош

Член 314

(1) Ако против работникот се поведе или води кривична, прекршочна или парнична постапка поради употреба на средства за присилба или заради други интервенции во вршењето на работата, како и за учество во сообраќајна незгода со моторно возило при вршењето на работата, по утврдената правна основаност на барањето, Министерството е должно да му обезбеди бесплатна правна помош во врска со водење на постапката.

(2) Министерството ќе му обезбеди бесплатна правна помош и на граѓанин кој му укажал помош на работник во вршење на службената должност, ако против него е поведена кривична, прекршочна или парнична постапка, за дејствие сторено во врска со укажаната помош.

Член 315

(1) Основаноста на барањето се утврдува врз основа на оценка за оправданоста на употребата на средства за присилба и мислење од непосредниот раководен работник за основаноста на барањето.

(2) Во случаите на учество во сообраќајна незгода со моторно возило при вршењето на работата, за основаноста на барањето се доставува писмено мислење од непосредниот раководен работник и мислење од организациската единица надлежна за внатрешна контрола и професионални стандарди.

Член 316

За барањето за бесплатна правна помош одлучува министерот, директорот на Бирото односно Управата, по претходно доставено писмено барање од страна на работникот.

Член 317

(1) Бесплатна правна помош се исплаќа на ополномоштениот бранител по завршување на судската постапка со доставување на правосилна пресуда или друг акт со кој се завршува постапката пред надлежниот суд и со доставување на фактура согласно адвокатскиот тарифник.

(2) Средствата за бесплатна правна помош може да се исплатат и на сметка на работникот, доколку истиот достави соодветни докази дека претходно ги подмирил трошоците на судската постапка.

Член 310

Договорот за вработување на работникот не може да му престане со отказ од страна на министерот ако не постои оправдана причина за неговото однесување или ако причината не е заснована на потребите на функционирањето на Министерството.

XV. ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ

1. Постапка по приговор

Член 311

(1) Заради остварување на правата од работен однос работникот има право да поднесе барање односно приговор кој се поднесува до органот надлежен за одлучување во втор степен.

(2) Работникот има право на приговор против решенијата донесени од страна на министерот односно друг овластен работник од него определен со овој колективен договор, а се однесуваат на неговите правата, обврски и одговорности.

(3) Постапката по барањето односно приговорот од ставот (1) на овој член, е итна.

Член 312

Министерот односно од него овластен работник е должен при одлучувањето за сите права и обврски од работен однос на работникот да му врачи одлука во писмена форма.

Член 313

За решавање на споровите настанати во врска со заштитата на правата на работниците утврдени со овој колективен договор, потписниците на овој колективен договор можат да поведат спор пред надлежниот суд.

2. Бесплатна правна помош

Член 314

(1) Ако против работникот се поведе или води кривична, прекршочна или парнична постапка поради употреба на средства за присилба или заради други интервенции во вршењето на работата, како и за учество во сообраќајна незгода со моторно возило при вршењето на работата, по утврдената правна основаност на барањето, Министерството е должно да му обезбеди бесплатна правна помош во врска со водење на постапката.

(2) Министерството ќе му обезбеди бесплатна правна помош и на граѓанин кој му укажал помош на работник во вршење на службената должност, ако против него е поведена кривична, прекршочна или парнична постапка, за дејствие сторено во врска со укажаната помош.

Член 315

(1) Основаноста на барањето се утврдува врз основа на оценка за оправданоста на употребата на средства за присилба и мислење од непосредниот раководен работник за основаноста на барањето.

(2) Во случаите на учество во сообраќајна незгода со моторно возило при вршењето на работата, за основаноста на барањето се доставува писмено мислење од непосредниот раководен работник и мислење од организациската единица надлежна за внатрешна контрола и професионални стандарди.

Член 316

За барањето за бесплатна правна помош одлучува министерот, директорот на Бирото односно Управата, по претходно доставено писмено барање од страна на работникот.

Член 317

(1) Бесплатна правна помош се исплаќа на ополномоштениот бранител по завршување на судската постапка со доставување на правосилна пресуда или друг акт со кој се завршува постапката пред надлежниот суд и со доставување на фактура согласно адвокатскиот тарифник.

(2) Средствата за бесплатна правна помош може да се исплатат и на сметка на работникот, доколку истиот достави соодветни докази дека претходно ги подмирил трошоците на судската постапка.

XVI. МИРНО РЕШАВАЊЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ И КОЛЕКТИВНИ СПОРОВИ И АРБИТРАЖА

Член 318

(1) Индивидуален работен спор претставува спор во врска со остварувањето на правата на работникот утврдени со закон, колективен договор и договорот за вработување.

(2) Колективен работен спор е спор во врска со склучувањето, измената, дополнувањето и примената на колективниот договор, остварување на правото на синдикално организирање и штрајк.

Член 319

(1) Споровите кои не можат да се решат со меѓусебно спогодување, можат да се решат по пат на помирување пред мировен совет или по пат на арбитража.

(2) Помирувањето е процес во кој независна, трета страна, определена од страните во спорот, им помага на страните во спорот во изнаоѓање на решение за спорот.

(3) Арбитража е решавање на спор од страна на трета страна која ја определите страните во спорот и која одлучува за спорот.

Член 320

(1) Лицата помирувачи, односно арбитри, се бираат од Листата на помирувачи, односно арбитри, што ја утврдуваат самите страни во спорот.

(2) Страните во спорот заеднички го определуваат третиот член во постапката за помирување односно арбитража.

1. Постапка за помирување

Член 321

(1) За спогодбено решавање на индивидуален или колективен работен спор што не може да се реши со меѓусебно договарање меѓу потписниците на овој колективен договор (страните во спорот) се формира мировен совет.

(2) Секоја од страните во спорот именуваат по еден член во мировниот совет за усогласување од ставот (1) на овој член.

(3) Претседателот на мировниот совет се избира од редот на вработените со спогодба на Министерството и Синдикатот.

Член 322

(1) Постапката за помирување започнува на предлог на една од страните во спорот, најдоцна во рок од осум дена од денот на настанување спорот, во кој предлагачот на помирувањето ја изнесува содржината на спорниот однос.

(2) По добивање на предлогот од ставот (1) на овој член, другата страна – потписник на колективниот договор, е должна да одговори во рок од пет дена од приемот на предлогот.

Член 323

(1) Помирувачот раководи со мировниот совет и им помага на страните во спорот, во изнаоѓање на решение за спорот.

Член 324

(1) Постапката за помирување страните во спорот треба да ја завршат во рок од 30 дена од денот на поднесување на предлогот за постапка за помирување.

(2) Спогодбата што ќе се постигне во постапка за помирување, задолжително треба да биде во писмена форма и истата потпишана од страните во спорот.

(3) Спогодбата од ставот (2) на овој член, е задолжителна за страните во спорот.

(4) Со усогласените ставови учесниците – потписници на колективниот договор пристапуваат кон изменување и дополнување на овој колективен договор.

Член 325

Постапката за помирување запира во случај кога:

- една од страните во спорот не одговори на предлогот;
- една или двете страни во спорот не именуваат член на мировниот совет;
- една или двете страни во спорот не изберат помирувач или
- не се постигне спогодба за решавање на спорот.

2. Постапка пред арбитража

Член 326

(1) Ако постапката за помирување од членот 320 од овој колективен договор заврши неуспешно, спорот се решава пред арбитражен совет.

Член 327

Во случај на колективен работен спор, било која од страните во спорот, може да поднесе предлог за постапка пред арбитража во рок од осум дена од денот на настанување на спорот, односно од денот на запирање на постапката за помирување.

Член 328

(1) Арбитража може да врши еден или повеќе арбитри, чиј број задолжително е непарен.

(2) Страните во спорот, заеднички го избираат арбитерот или арбитрите од Листата на арбитри.

Член 329

(1) Арбитерот од членот 326 од овој колективен договор, е должен да закаже расправа во рок од 8 дена од приемот на предлогот на една од страните во спорот.

(2) На расправата од ставот (1) на овој член, се повикуваат овластени претставници на страните во спорот.

(3) Одлуката на арбитерот е конечна и извршна за страните во спорот.

(4) Постапката пред арбитража завршува во рок од 60 дена од денот на настанување на спорот.

XVII. ЗАЕМНА КООРДИНАЦИЈА НА КОМИСИИТЕ

Член 330

Комисиите формирани во Министерството согласно одредбите од овој колективен договор најмалку еднаш годишно одржуваат заеднички работни средби односно се советуваат заради координација и заемно усогласување на ставовите и методологијата на работа.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 331

Постапките од областа на работните односи кои се започнати пред денот на влегување во сила на овој колективен договор, ќе се завршат согласно прописите кои важале до денот на влегување во сила на овој колективен договор.

Член 332

Посебните акти чие донесување е предвидено со овој колективен договор, министерот ќе ги донесе во рок од 6 месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор.

Член 333

(1) Комисиите чие формирање е предвидено согласно одредбите на овој колективен договор, ќе се формираат во рок од два месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член, во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор, ќе донесат деловник за начинот на работа.

Член 334

(1) За следење на примената на одредбите на овој колективен договор, Министерството и репрезентативниот Синдикат формираат комисија за следење, примена и толкување на одредбите од овој колективен договор.

(2) Секоја од страните – потписници на овој колективен договор именува по двајца претставници за членови во комисијата од ставот (1) на овој член.

Член 335

(1) Овој колективен договор се склучува за време од две години.

(2) Важноста на овој колективен договор може да се продолжи со писмена согласност на страните – потписници на договорот, што се склучува најдоцна 30 дена пред истекот на важноста на колективниот договор.

2. Постапка пред арбитража

Член 326

(1) Ако постапката за помирување од членот 320 од овој колективен договор заврши неуспешно, спорот се решава пред арбитражен совет.

Член 327

Во случај на колективен работен спор, било која од страните во спорот, може да поднесе предлог за постапка пред арбитража во рок од осум дена од денот на настанување на спорот, односно од денот на запирање на постапката за помирување.

Член 328

(1) Арбитража може да врши еден или повеќе арбитри, чиј број задолжително е непарен.

(2) Страните во спорот, заеднички го избираат арбитерот или арбитрите од Листата на арбитри.

Член 329

(1) Арбитерот од членот 326 од овој колективен договор, е должен да закаже расправа во рок од 8 дена од приемот на предлогот на една од страните во спорот.

(2) На расправата од ставот (1) на овој член, се повикуваат овластени претставници на страните во спорот.

(3) Одлуката на арбитерот е конечна и извршна за страните во спорот.

(4) Постапката пред арбитража завршува во рок од 60 дена од денот на настанување на спорот.

XVII. ЗАЕМНА КООРДИНАЦИЈА НА КОМИСИИТЕ

Член 330

Комисиите формирани во Министерството согласно одредбите од овој колективен договор најмалку еднаш годишно одржуваат заеднички работни средби односно се советуваат заради координација и заемно усогласување на ставовите и методологијата на работа.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 331

Постапките од областа на работните односи кои се започнати пред денот на влегување во сила на овој колективен договор, ќе се завршат согласно прописите кои важале до денот на влегување во сила на овој колективен договор.

Член 332

Посебните акти чие донесување е предвидено со овој колективен договор, министерот ќе ги донесе во рок од 6 месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор.

Член 333

(1) Комисиите чие формирање е предвидено согласно одредбите на овој колективен договор, ќе се формираат во рок од два месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор.

(2) Комисиите од ставот (1) на овој член, во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор, ќе донесат деловник за начинот на работа.

Член 334

(1) За следење на примената на одредбите на овој колективен договор, Министерството и репрезентативниот Синдикат формираат комисија за следење, примена и толкување на одредбите од овој колективен договор.

(2) Секоја од страните – потписници на овој колективен договор именува по двајца претставници за членови во комисијата од ставот (1) на овој член.

Член 335

(1) Овој колективен договор се склучува за време од две години.

(2) Важноста на овој колективен договор може да се продолжи со писмена согласност на страните – потписници на договорот, што се склучува најдоцна 30 дена пред истекот на важноста на колективниот договор.

(3) По истекот на рокот од ставот (1) на овој член, одредбите на колективниот договор се применуваат до склучувањето на нов колективен договор.

Член 336

(1) Секоја страна – потписник на овој колективен договор може да предложи изменување и дополнување на колективниот договор.

(2) Предлогот за изменување и дополнување во писмена форма се доставува до другата страна – потписник на овој колективен договор, која е должна да се произнесе најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на предлогот.

(3) Во случај кога другата страна – потписник на договорот не го прифати односно не се произнесе по предлогот во рокот утврден во ставот (2) на овој член, страната – предлагач може да започне постапка пред арбитража.

(4) Предлог за изменување и дополнување на колективниот договор можат да предложат и синдикатите кои не се репрезентативни, а Министерството е должно писмено да се изјасни по однос на секој од предлозите

Член 337

(1) Одредбите на членот 137 ставови (2) и (3) од овој колективен договор, ќе отпочнат да се применуваат по _____ од денот на влегување во сила на овој колективен договор.

(2) Одредбите на членовите од 133, 134, 135, 136, 138, 139, 140, 141 и 142 од овој колективен договор, ќе отпочнат да се применуваат по ____ месеци од денот на влегување во сила на овој колективен договор.

(3) Одредбите на членовите од 55, 56, 57, 58, 59 и 60 од овој колективен договор, ќе отпочнат да се применуваат од _____ 201__ година.

Член 338

Листата на плати од членот 158 став (3) од овој колективен договор, ќе се потпише од страна на министерот и претседателот на репрезентативниот Синдикат во рок од три месеци од денот на отпочнување на примената на овој колективен договор.

(2) Предлог на листа за плати од членот 158 став (3), може да достават сите синдикати во Министерството, а Министерството е должно писмено да се изјасни по однос на секој од предлозите.

Член 339

Решенија за распоредување на работниците согласно актите за систематизација на работните места во Министерството, ќе се донесат во рок од три месеци од денот на отпочнување на примената на Листата на плати.

Член 340

Со влегување во сила на овој колективен договор престанува да важи Колективниот договор на Министерството за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“ број _____).

Член 341

Овој колективен договор се регистрира во министерството надлежно за работите во областа на трудот, а се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 342

Овој колективен договор влегува во сила со денот на склучувањето, а ќе се применува од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

МАКЕДОНСКИ
ПОЛИЦИСКИ СИНДИКАТ

Претседател

НЕЗАВИСЕН СИНДИКАТ
НА ПОЛИЦИЈАТА

Претседател

МИНИСТЕРСТВО
ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Министер

